

Øvrigt budgetmateriale

Budgetforslag 2026

1. udsendelse (21. august 2025)

Indholdsfortegnelse

[Klik på et punkt for at navigere til indholdet](#)

Politisk tidsplan for budget 2026-2029

Politisk proces og strategi for budget 2026-2029

Administrative regler og retningslinjer for budget 2026-2029

Notat – Status på budgetproces 2026-2029, april 2025

Notat – Befolkningsprognose 2025

Notat – Demografiregulering på hjemme- og sygeplejen

Notat – Demografiregulering på børneområderne

Notat – Budget på det specialiserede børneområde (Familieafd.)

Notat – Budget på det specialiserede voksenområde

Notat – Budget på arbejdsmarkedsområdet

Aftale om kommunernes økonomi for 2026 m.m.

Notat – Økonomiaftalen for 2026

Notat – Indtægtsnotat for 2026-2029

Notat – Muligheder for ændringer i indtægtsgrundlaget

Diasshow – Mikael Bonderup, budgetdag 28. februar 2025

Diasshow – Arne Ullum, budget 28. februar 2025

Spørgsmål/svar – Ungdomsboliger og ungdomskort (Rad. V.)

Spørgsmål/svar – Normeringer/aktivitetspuljer på plejecentre

Politisk tidsplan for budget 2026-2029

ODSHERRED
KOMMUNE

Dato	Handling	Ansvarlig
21. januar 2025	Tidsplan for budget 2026 samt regler og retningslinjer for budgetlægningen for 2026 behandles	ØU/Økonomi
28. januar 2025	Tidsplan for budget 2026 samt regler og retningslinjer for budgetlægningen for 2026 behandles	BYR/Økonomi
28. februar 2025	Budgetdag for Byrådet + Budgetnotat I	BYR/Økonomi/Sekretariat
11.-12. marts 2025 (FU)/ 18. marts 2025 (ØU)	Udvalgene drøfter emner, der skal indgå i budgetprocessen, herunder anmodninger om eventuelle beregninger	Fagudvalg/Økonomi/Fagcentre
8.-9. april 2025 (FU)/ 22. april 2025 (ØU)	Forsatte drøftelser i udvalgene	Fagudvalg/Økonomi/Fagcentre
Maj 2025	Udvalgene inviterer og arrangerer budgetdialog	Fagudvalg/Fagcentre
13.-14. juni 2025 (FU)/ 20. juni (ØU)	Udvalgene præsenteres for de forslag, der foreligger på udvalgenes områder, herunder også forslag fremsat af Administrationen	Fagudvalg/Økonomi/Fagcentre
17. juni 2025 (ØU)/ 24. juni 2025 (BYR)	Status til ØU/Byrådet omkring foreløbigt administrativt budget inkl. tekniske korrektioner mv. + Budgetnotat II	Økonomi
Juni 2025	Dialogmøde med HU	ØU/Sekretariat
Juli 2025 (medio)	Status til ØU/Byrådet omkring konsekvenserne af økonomiaftalen for 2026, herunder særligt nye skøn for indtægter fra skatter, tilskud og udligning (udsendes via mail/Prepare)	Økonomi
14. august 2025	Reserveret til budgetdag for Byrådet (ca. et par timer med gennemgang af forudsætninger)	BYR/Økonomi/Sekretariat
21. august 2025	Dagsorden til Økonomiudvalgets 1. behandling udsendes. Heri indgår Borgmesterens budgetforslag.	Økonomi/Sekretariat
21. august 2025	Borgmesterens budgetforslag offentliggøres på kommunens hjemmeside og sendes i høring hos medarbejdere, brugere, interessenter, råd og nævn. Fristen for aflevering af høringssvar er den 10. september 2025, kl. 12.00. Høringssvar sendes til budget@odsherred.dk .	Økonomi/Kommunikation
26. august 2025	1. behandling af budgettet + Budgetnotat III	ØU
2. september 2025	1. behandling af budgettet + Budgetnotat III	BYR
3. september 2025	Borgermøde på KommuneTV/Facebook	BYR/Sekretariat/Økonomi
9. september 2025, kl. 12.00	Frist for aflevering af høringssvar kl. 12.00. Høringssvar sendes til budget@odsherred.dk	
18. september 2025	Budgetforhandlingsmøde(r)	BYR/Sekretariat/Økonomi
25. september 2025	Dagsorden til Økonomiudvalgets 2. behandling udsendes. Heri indgår evt. budgetfolig.	Økonomi/Sekretariat
30. september 2025	2. behandling af budgettet + Budgetnotat IV	ØU
7. oktober 2025	2. behandling af budgettet + Budgetnotat IV	BYR

Proces og strategi for budgetlægningen 2026-2029

Indledning

Processen for budgetlægningen for 2026-2029 tager udgangspunkt i skrivelsen "Administrative regler og retningslinjer for budgetlægningen 2026-2029" oplyste punkter, som er vedtaget af **Byrådet den 28. januar 2025**. Dette notat beskriver rammerne for udarbejdelse af ændringsforslag til budget 2026, herunder arbejde med et beredskabskatalog af reduktionsforslag.

I forhold til budgettet for 2026-2029 arbejdes der med en 1-årig budgetperiode med henblik på, at der tiltræder et nyt Byråd den 1. januar 2026.

Det økonomiske udgangspunkt

På grund af kommunens finansielle situation for 2026 er der i udgangspunktet ikke råderum i budgettet til at udvide driftsudgifterne uden samtidig at reducere dem på et andet område.

Budgetudgangspunktet for 2026 er tæt på at være i balance, hvis kommunen modtager et §16 tilskud¹ på niveau med 2023², og hvis servicerammen på landsplan løftes med 1,5 mia. kr.³, hvilket svarer til det gennemsnitlige demografiske træk.

På udgiftssiden er der indregnet økonomi til demografiudviklingen på ældre- og børneområdet⁴, men der er ikke taget højde for andre udgiftsstigninger, f.eks. på de specialiserede socialområder.

¹ Særligt tilskud til særligt vanskeligt stillede kommuner, som kommunerne kan ansøge om, og som fordeles af Indenrigs- og Sundhedsministeren. Odsherred Kommune i de forgangne år (2020-25) modtaget tilskud i størrelsesordenen 10-35 mio. kr.

² Ca. 18 mio. kr.

³ Svarende til ca. 9 mio. kr. for Odsherred Kommune.

⁴ Dog ikke på skoleområdet, jf. den politiske beslutning herom.

Konkrete mål for et økonomisk beredskab

I den aktuelle situation, hvor kommunerne skal arbejde med 6⁵ forskellige reformspor i 2025, vurderes det at risikoen for uforudsete udgifter er stigende. Derfor ses der et behov for at udarbejde et beredskabskatalog af reduktionsforslag, som kan komme i spil. Det kan dels blive aktuelt hvis tilskud og udligning ikke matcher forventningen, men også i tilfælde af udgiftsvækst på et eller flere områder.

I erkendelse heraf skal hvert fagudvalg udarbejde reduktionsforslag for 1 pct. af servicerammebudgettet i 2026 i basisbudgetforslaget for 2026 (jf. tabellen herunder).

<i>I 1.000 kr., netto</i>	Budgetforslag 2026	1%
Økonomiudvalg	356.200	3.562
Vækst- og Udviklingsudvalg	72.092	721
Trivsels-, Sundheds- og Forebyggelsesudvalg	40.731	407
Børne-, Unge- og Uddannelsesudvalg	702.284	7.023
Klima- og Miljøudvalg	80.835	808
Social, Ældre og Psykiatriudvalg	741.654	7.417
I alt	1.993.796	19.938

Ekskl. funktionerne 6.52.70 (løn- og barselpuljer), 6.52.72 (tjenestemandspensioner), 6.52.74 (interne forsikringspuljer), 6.52.76 (generelle reserver).

Delegation af kompetencer

På udvalgsmøderne i marts drøfter fagudvalgene de faglige rammer for hvilke ændringsforslag der ønskes udarbejdet af både reduktions- og udvidelsesforslag. Herefter udarbejder administrationen forslag svarende til måltallet i tabellen ovenfor.

Forslag til både reduktion- og udvidelsesforslag præsenteres endeligt for udvalgene på juni møderne, hvor der præsenteres reduktionsforslag for 1 pct. af servicerammen jf. ovenstående tabel og samtidig kan udvalgene prioriterer udvidelsesforslag svarende til samme beløb.

Administrationen iværksætter en proces i organisationen, hvor der er mulighed for at indsende budgetønsker til budget 2026.

Der laves indledningsvis en administrativ prioritering af de indkomne forslag, hvor fagcheferne frasorteres forslag som:

- Ikke er i tråd med de politiske drøftelser på udvalgsmøderne i marts
- Bør kunne håndteres indenfor den udmeldte rammebudgetter
- Har en økonomisk effekt på mindre end 0,1 mio. kr.

⁵ I 2022 implementeres reform af ældreområdet, folkeskolen, Den grønne trepart og Socialområdet. Derudover arbejdes der med afklaring af rammerne for reform af sundhedsområdet og der forventes vedtaget en ny reform på beskæftigelsesområdet.

Fristen for at indsende budgetønsker til administrationen, er **d. 16. april 2025, kl. 09.00**. Forslag sendes til budget@odsherred.dk.

Tidsstyring

Processen for dette arbejde besluttet i marts måned, hvilket giver nogle korte tidsfrister i årets budgetproces. I nedenstående tidsplan er forsøgt at tage et balanceret hensyn til såvel de administrative processer, som til give organisations mulighed for at indsende budgetønsker.

Dato	Begivenhed
11.-12. marts 2025	Fagudvalgsmøder <i>Udvalgene drøfter, hvilke emner/punkter, der kan indgå i et reduktionskatalog, samt hvilke emner/punkter hvor der kan være behov for at udvide.</i>
8.-9. april 2025	Fagudvalgsmøder <i>Udvalgene får en kort status på arbejdet med beregninger på reduktions- og udvidelsesforslag, herunder forventninger til det økonomiske omfang.</i>
16. april 2025, kl. 09.00	Deadline for aflevering af reduktions- og udvidelsesforslag til budgetprocessen til Center for Økonomi (sendes til budget@odsherred.dk)
16. april-5. maj 2025	Proces med beregninger
12. maj 2025	Chefgruppemøde <i>Tværgående præsentation af reduktions- og udvidelsesforslag. Formålet er at screene for afledte effekter på andre udvalg.</i>
19.-20. maj 2025	Deadline, fagudvalgsmøder i juni
2.-3. juni 2025	Udsendelse af dagsorden
10.-11. juni 2025	Fagudvalgsmøder <i>Prioritering af forslag der oversendes til budgetforhandling</i>

Administrative regler og retningslinjer for budgetlægningen 2026-2029

1. Udgangspunkt for budgettet

Budgetlægningen for 2026-2029 tager udgangspunkt i overslagsårene 2026-2028 i det vedtagne budget for 2025-2028, idet overslagsår 2029 i det nye budgetforslag er en kopi af overslagsår 2028 i det vedtagne budget 2025-2028, dog undtaget anlæg (dranst 3).

Budgettet korrigeres for en række tekniske/administrative forhold (tekniske korrektioner), som er beskrevet i det følgende, herunder bl.a. tillægsbevillinger og omplaceringer, som har fundet sted siden vedtagelsen af budgettet for 2025-2028, pris- og lønskøn, demografi mv.

Første version af det administrative budgetforslag udarbejdes forud for budgetdagene d. 28. februar og d. 1. marts 2025.

Det endelige administrative budgetforslag, hvori alle tekniske korrektioner er indarbejdet, foreligger i juni.

2. Driftsbudgettet

Driftsbudgettet er fastlagt, således at hvert udvalg har en nettodriftsbevilling. Fagudvalgene har mulighed for at prioritere på tværs af denne ramme, dog undtaget mellem serviceudgifter og øvrige udgiftstyper (herunder fx overførselsudgifter), jf. Indenrigs- og Sundhedsministeriets og KL's definition heraf¹, og under hensyntagen til formålsbestemmelser, fx i budgetaftaler mv.

De enkelte budgetansvarlige har et rammebudget, som skal rumme alle udgifter til løn og øvrigt drift.

Budgetrammer til ikke-serviceudgifter (herunder bl.a. overførselsudgifter mv.) ligger fast, og fagudvalgene må ikke på egen hånd omplacere til/fra disse rammer.

Ovenstående er iht. Kasse- og Regnskabsregulativets punkt 4.

2.1 Tekniske korrektioner

Tekniske korrektioner er ændringer af teknisk/administrativ karakter – det kan fx være udgifter af objektiv karakter (fx ændringer i pris- og lønudvikling, overenskomster, kontraktforhold, demografi mv.), som hverken Byrådet eller Administrationen umiddelbart har nogen mulighed for

¹KL's hjemmeside: <https://www.kl.dk/media/nh0b2nii/oversigt-opgoerelse-af-serviceudgifter.pdf>

at påvirke på kort sigt. Dertil kommer ændringer, der som følge af Byrådets beslutninger, skal indarbejdes i budgetforslaget.

Nedenfor er de tekniske korrektioner, som indarbejdes i kommunens budget, oplistet.

A. Tillægsbevillinger

Budgettet skal korrigeres for konsekvensen af tillægsbevilling med flerårig eller varig virkning, som bevilges af Byrådet.

B. Indtægter fra skatter, tilskud og udligning (næsten hele hkt. 7)

Indtægterne fra skatter, tilskud og udligning skal budgetlægges minimum en gang årligt som følge af Indenrigs- og Sundhedsministeriets udmelding af statsgarantien efter indgåelse af årets økonomiaftale mellem Staten (Regeringen) og Kommunerne (KL). Overslagsårene budgetteres med udgangspunkt i KL's skøn for udvikling i udskrivningsgrundlag mv. i regnemodellen "Skatte- og tilskudsmodellen", idet kommunen dog ofte anvender egen befolkningsprognose til skøn over befolkningstallet.

Kommunen har i de senere år også haft adgang til en nyudviklet model fra firmaet Dataproses, som også anvendes til at skønne over bl.a. overslagsårene.

KL udsender i løbet af året flere versioner af "Skatte- og tilskudsmodellen", som Center for Økonomi gennemgår mhp. vurdering af de nuværende forudsatte indtægter, og om der skal foretages justeringer af disse. Dette er særligt relevant, når pl-skønnene ændrer sig mærkbart, jf. afsnit 3.

C. Kontaktbundne udgifter

Udgifter, som afholdes iht. en flerårig kontrakt, hvor den kontraktlige prisregulering ikke kan dækkes inden for de afsatte budgetter (dette kan fx skyldes artsammensætning eller politiske beslutning om nedjusteret prisregulering) iht. KL's pl-skøn, kan reguleres som teknisk korrektion, idet der ellers vil mangle budget til området. Korrektionerne foretages af Center for Økonomi og tilses af økonomichefen (Centerchef for Center for Økonomi).

Følgende kontraktområder er som udgangspunkt omfattet af ovenstående bestemmelse:

- Kontrakter vedr. vej- og parkområderne
- Kontrakter vedr. gadebelysning
- Kollektiv trafik
- Odsherred Teater
- Geopark/VisitOdsherred
- Museum Vestsjælland
- Leasingkontrakter på bilområdet (fleet management).

Skulle der være kontrakter, som måtte opleve ovenstående problemstilling, men som ikke er anført på ovenstående liste, kan disse underlægges samme mulighed. Dette skal dog godkendes af økonomichefen (Centerchef for Center for Økonomi).

D. Eksternt fastlagte udgifter

Budgetter til opgaver, der løses for kommunen i andre typer af samarbejder. Det er tale om udgifter, som skal afholdes, men hvor kommunen/Byrådet har ingen eller meget ringe indflydelse på udgifternes størrelse, idet udgifterne fastsættes af andre bestyrelser eller myndigheder mv.

Følgende områder er omfattet:

- Vestsjællands Brandvæsen (budgettet fastsættes ikke i regi af kommunens egen budgetlægning).
- UDK (Udbetaling Danmark, administrations- og it-bidrag).
- Objektiv finansiering på de specialiserede socialområder.
- Socialtilsyn Øst.
- Børnehusene.
- Optræning fra FGU-skolen i Fårevejle (selvejst statslig institution).
- Aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsvæsenet (ofte benævnt KMF – kommunal medfinansiering).
- Forsikringsområdet generelt og særligt vedr. arbejdsskadeerstatninger.
- Ældreboliger, idet budgettet er afhængigt af regnskaberne fra VAB m.fl., og kommunen derfor ikke har nogen umiddelbar indflydelse på udgiftsniveauet.
- Forpligtelser i forhold til optag af elever på SSA-, SHH- og pædagogområdet (aftales ikke i regi af kommunens egen budgetlægning).

E. Lov- og cirkulæreprogram/DUT

DUT, som står for "Det Udvidede Totalbalanceprincip", medfører, at kommunerne altid tildeles/fratages midler til mer- eller mindreopgaver, som pålægges eller fratages kommunerne. DUT-reguleringerne fremgår af det årlige Lov- og cirkulæreprogram (LC-program). Budgettet skal/bør reguleres for disse ændringer årligt, da kommunen ellers kan være pålagt at udføre merudgifter uden ekstra budget – eller omvendt.

Den konkrete udmøntning af LC-programmet sker via en gennemgang i Administrationen, hvor der tages højde for, om kommunen i det hele taget *har* opgaver på det område, som DUT-reguleres, idet ikke alle DUT-reguleringer i princippet vedrører alle kommuner ligeligt.

Der reguleres ikke for DUT-sager på under +/- 50.000 kr.

F. Overførselsudgifter og håndtering af midtvejsregulering

På arbejdsmarkedsområdet for indkomstoverførsler, baseres det første budgetår på det for aktuelle ledighedsniveau og forvaltningens skøn for udviklingen i ledigheden. Skønnet baseres på Finansministeriets seneste skøn for udviklingen i ledigheden, som regel den såkaldte "Maj-redegørelse".

Forvaltningens skøn for budgetåret sker desuden under iagttagelse af de af relevante fagudvalg fastsatte servicestandarder mv. samt intentionerne i den aktuelle lovgivning.

Øvrige indkomstoverførsler (socialt betingede overførsler) baseres for det første budgetår på forvaltningens skøn over de forventede udgifter. Skønnet baseres på en vurdering af mængder og priser.

Det samlede skøn beskrives i et konjunkturnotat som indgår i budgetmaterialet.

I overslagsårene baseres budgetterne på Finansministeriets skøn over udviklingen for den landsgennemsnitlige udgiftsvækst.

Ud over ovennævnte principper for budgetlægningen af arbejdsmarkedsrelaterede og socialt betingede indkomstoverførsler gælder, at der herudover kan korrigeres for politisk vedtagne besparelser.

Som udgangspunkt genberegnes budgetgrundlaget på arbejdsmarkedsområdet ikke mellem 1. og 2. behandlingen af budgettet, selv om der måtte være kommet reviderede skøn for ledighedsudviklingen sammenlignet med dem, der lå til grund for Økonomaftalen. Formålet med ikke at opdatere budgettet er at sikre sammenhæng mellem udgiftsside og indtægtsside.

G. Demografi

Demografiregulering foretages på disse områder:

- Dagtilbud
- Privatskoler
- SFO'er
- Uddannelsesvejledning
- Hjemme- og sygepleje

Demografiregulering sker, hvor der er høj grad af objektiv sammenhæng mellem antal borgere i en aldersgruppe og udgifterne til området (relativt store mængder af enheder og relativt lave/ensartede enhedsudgifter). Der demografi- eller mængdereguleres i medfør heraf ikke på de specialiserede socialområder ("børn og unge med særlige behov" samt "voksne med særlige behov").

Der mængdereguleres i øvrigt på:

- 10. klasseområdet
- Mellemkommunale afregninger

H. Barselpuljen

Kommunen skal iht. overenskomsterne have en barselpulje, der som minimum skal dækkes 80 pct. af udgifterne til løn under barsel på de enkelte områder. I Odsherred Kommune dækker puljen pt. 100 pct. af udgifterne til løn under barsel for de enkelte områder. Puljen overføres ikke mellem årene, men reguleres iht. de seneste forventninger til antallet af barsler for kommunens ansatte.

3. Pris- og lønfremskrivning (pl)

Driftsbudgettet fremskrives som udgangspunkt pba. KL's skøn for pl-udviklingen iht. Indenrigs- og Sundhedsministeriets autoriserede artskontoplan. Byrådet kan dog beslutte at afvige fra KL's skøn, hvor Byrådet vurderer, at udviklingen vil være anderledes lokalt for Odsherred end på landsplan. En sådan afvigelse vil være beskrevet i budgetmaterialet.

Anlægsbudgetter fremskrives som udgangspunkt ikke.

Budgettet for skatter, tilskud og udvikling samt optagelse af og afdrag på lån og øvrige balanceforskydninger lægges i løbende priser/årets priser (fx budgetår 2026 i 26-pl, overslagsår 2027 i 27-pl osv.).

Følgende områder friholdes i øvrigt for pl-fremskrivning, idet budgettet manuelt tilrettes forventning til prisstigninger.

- Forsikringsområdet: Præmierne bliver ikke prisfremskrevet, og derfor vil det være samme beløb, som opkræves fra år til år. Hvis det budget, som skal opkræves, bliver fremskrevet, som kommer der til at være en mindreindtægt på forsikringsområdet.
- Ældreboliger: Budgettet er afhængigt af regnskaberne fra VAB m.fl., og kommunen har derfor ingen umiddelbar indflydelse på udgiftsniveauet.

Fsva. forsyningsområdet (affaldsområdet) kan Administrationen foretage tekniske korrektioner, der skaber balance mellem udgifter og indtægter i budgettet på området, såfremt pl-fremskrivningen har skævvredet balancen mellem udgifter og indtægter, og budgettets forudsætning på området netop var balance mellem indtægter og udgifter.

4. Anlægsbudgettet

Investeringsoversigten i det administrative budgetforslag for 2026-2029 tager udgangspunkt i investeringsoversigten i overslagsårene 2026-2028 i det vedtagne budget 2025-2028. Der foretages en administrativ kopiering af relevante anlægsprojekter fra 2028 til det nye overslagsår 2029 – det være sig anlægsprojekter med en gentagende karakter.

I budgetteringen af anlægsprojekter er det væsentligt, at der er så stor realisme omkring placeringen af rådighedsbeløbene (udgifterne) i korrekt år som muligt. Her henledes opmærksomheden på, at mange projekter både kræver planlægning, brugerinddragelse og projektering, før projektet kan opstartes. Overslagsårene (2027-2029) bør tages med i overvejelserne i budgettering og prioritering af anlægsprojekter.

4.1 Re-periodisering af anlægsbudgettet

Anlægsbudgettet re-periodiseres i forbindelse med 2. budgetopfølgning. I forbindelse hermed indarbejdes ændringerne i budgettet for 2026-2029 i det budgetår/overslagsår, hvor udgiften forventes at falde. Administrationens oplæg til re-periodisering sker alene ud fra en faglig vurdering af, hvor hurtigt anlægsprojekterne kan forventes udført, med udgangspunkt i den gældende tidsmæssige politiske prioritering.

5. Budgetdag

Den administrative proces startes op i februar hvor forvaltningen med henblik at kunne præsentere refleksioner omkring året budgetsituation på Byrådets budgetdag.

Budgetdagen afholdes d. 28. februar 2025, og har til formål at sætte rammerne for årets budgetlægning. Derudover er formålet at få sat politiske retning på hvordan forvaltning og politisk niveau ønsker at arbejde frem mod vedtagelsen af budget 2026.

Budgetdagene planlægges ud fra følgende:

1. Rammevilkår for 2026 og vurdering af behovet for råderum
2. Inspiration til budgetlægning
3. Procesdrøftelser
4. Politiske prioriteringer for årets budgetproces med fokus på kommende reformer

Ad 1. Rammevilkår

Byrådet arbejder med en 1-årig budgetperiode, hvor der også lægges budgetter for overslagsårene pba. bedst mulige skøn, jf. bestemmelserne i Budget- og regnskabssystem for kommuner. Byrådet præsenteres for et skøn over åbningsbalancen for 2026, som både indeholder et udgifts- og indtægtsskøn.

Byrådet præsenteres desuden anlægsoversigten og den forventede anlægsrammen for 2026.

Endeligt gennemgår det hovedpointerne fra regnskabsresultatet med afsæt heri vurderes behov for et råderum i 2026.

Ad 2. Inspiration til budgetlægning

Der inviteres en ekstern oplægsholder som kan inspirere med nye perspektiver på budgetlægningen.

Ad 3. Procesdrøftelse

Årets budgetproces drøftes, hvilket bl.a. omhandler tidsplaner, MED-inddragelse, høringsproces. Der tages afsæt i de seneste års praksis, og der vil desuden blive præsenteret alternativer.

Formålet er at få drøftet processen de styringsmæssige konsekvenser af de procesvalg der besluttet.

Ad 4. Politiske prioriteringer for årets budgetproces

Dette punkt tager afsæt i det råderum, der er fastsat på den første del af programmet.

Administrationen vil give et overblik over det aktuelle reformbillede og rammerne for disse. Der laves også en faglig præsentation af reformerne og hvilke planer og/eller refleksioner der er i forhold til implementering.

Derudover kan der være konkrete emner som, administrationen vurderer kan have strategisk betydning for byrådet i det kommende budget. Det kan fx være:

- Effektiviseringer, fx via
 - AI
 - Velfærdsteknologi
- Ejendomsadministration

6. Processen efter budgetdagen

Den efterfølgende budgetproces afstemmes med de ønsker der har været på budgetdagen, og der udarbejdes et Budgetvejledning for budget 2026-2029, som forelægges ØU i marts måned.

Vigtige datoer:

- Budgetdag for Byrådet den 28. februar 2025.
- Budgetseminar for Byrådet den 14. august 2025.
- 1. behandling i ØU den 26. august 2025.
- 1. behandling i Byrådet den 2. september 2025.
- Budgetforhandlingsmøde den 18. september 2025
- 2. behandling i ØU den 30. september 2025
- 2. behandling i Byrådet den 7. oktober 2025

Forslag til budgetønsker og ændringsforslag indsendes til budget@odsherred.dk.

Budgetproces 2026 – status, april 2025

Processen frem mod sommerferien – formål og principper

Processen for budget 2026 er igangsat lidt på bagkant, fordi der var behov for at gentænke den politiske proces frem imod budgetforhandlingerne.

Den nye proces har 2 hovedformål:

1. At begrænse anvendelsen af ukonkrete rammebesparelser
2. At reducere antallet af udvidelsesforslag og til gengæld at hæve kvaliteten af de forslag, der forelægges til politisk behandling

Forud for processen er der en forventning om at kommunens økonomi er i balance, og at der derfor ikke er behov for større reduktioner. Omvendt forventes der heller ikke et råderum til at igangsætte nye initiativer. Når det er sagt, så er der på nuværende tidspunkt en del usikkerheder omkring kommunens indtægtsbudget, som først afklares i sommerferien.

Derfor har byrådet vedtaget nye retningslinjer, hvor der skal udarbejdes et beredskabskatalog på 1 pct. af servicerammen.

Det betyder i praksis, at alle udvalg skal bidrage med reduktionsforslag for 1 pct. af udvalgets serviceramme.

Beredskabskataloget kan blive relevant i forhandlingerne, hvis kommunens indtægter bliver lavere end forventet, eller hvis der er et politisk ønske om at omprioritere.

Med afsæt i dette er der igangsat en proces frem mod sommerferien, som – basalt set - indeholder 3 steps:

1. Hvert udvalg rammesætter i marts måned, hvilke af udvalgets områder der skal udarbejdes reduktionsforslag, og hvilke områder der skal udarbejdes udvidelsesforslag.
 - a. På de efterfølgende møder i april og maj gives en kort status på dette arbejde. Formålet er at sikre, at udarbejdelsen af reduktionsforslag er i tråd med de politiske prioriteringer.
2. Der er også mulighed for, at andre kan stille forslag til budgettet: det kan være fra MED-organisationen, kommunale enheder, politiske partier eller enkeltpersoner.
 - a. Denne del af processen er strammet op i år: der er fastsat en deadline 16. april for indsendelse af forslag, og herudover er det præciseret, at Direktionen skal lave en administrativ prioritering af de indkomne forslag mhp. f.eks. at vurdere, om nogle forslag bør/kan håndteres indenfor de eksisterende budgetter.
 - b. De forslag, der prioriteres, bliver kvalificeret yderligere, og bliver fremlagt i chefgruppen i maj, for at sikre at tværgående effekter af de enkelte forslag bliver belyst
3. Sidste del af processen (før sommer) er, at alle prioriterede forslag fra "punkt 2" – samt de forslag, der er udarbejdet på vegne af udvalgene – forelægges på udvalgsmøderne i juni,

hvor udvalget skal prioritere hhv. udvidelser og reduktionsforslag for 1 pct. af udvalgets serviceramme.

Status på processen frem mod sommerferien

Overordnet set er processen igangsat, og der er fremdrift i udarbejdelsen af forslag. Men dette er det første år i en ny tilgang til budgetlægning, som både politisk og administrativt niveau skal lære. Samtidigt er processen – så at sige – ”startet på bagkant”, idet den i praksis er indledt i marts måned, inden den blev formelt besluttet af Byrådet.

Alt i alt ses der derfor – i sagens natur – også lidt startvanskeligheder, som bliver adresseret i nedenstående.

Ad. 1) Den politiske rammesætning.

Den politiske drøftelse omkring igangsætningen af budgetprocessen er alene taget i plenum på Budgetdagen 28. februar. Derfor har der manglet oversættelse af, hvad det reelt har betydet for hver enkelt udvalg.

Der har derfor været udfordringer i forhold til de politiske drøftelser i marts måned, hvor det ikke er alle udvalg, der har fået sat en politisk retning på denne proces. I nogle udvalg er det overladt til administrationen at finde reduktionsforslag.

Der er accept af at ikke alle udvalg her første gang kan pege på forslag, der udgør den ønskede 1 procent. Det betyder blot, at udvalget vil have tilsvarende mindre ramme/mulighed for at gennemføre nye initiativer, idet disse i udgangspunktet skal finansieres af tilsvarende reduktioner. Det er intentionen at den fulde ramme for reduktionsforslag opnås til budget 2027.

Ad. 2) Forslag fra andre aktører

Arbejdet med de indkomne forslag er sat i gang, og det har været drøftet med Hovedudvalget både i forhold til årets proces og i forhold til de kommende år.

Umiddelbart efter påske laves en administrativ prioritering af de indkomne forslag af Direktionen, og de prioriterede forslag kvalitetssikres.

12. maj fremlægges alle forslag for den samlede chefgruppe, hvor forslagene vurderes i forhold til, om der ses tværgående konsekvenser, der bør inddrages.

Ad. 3) Den politiske udvælgelse i juni måned

På junimøderne fremlægges et samlet katalog til hvert udvalg, som så har til opgave at udvælge både udvidelses- og reduktionsforslag svarende til 1 pct. af udvalgets serviceramme.

Det må forventes, at denne opgave har meget forskellig karakter, alt efter hvilket udvalg der er tale om. Realiteten er, at rammerne for denne opgave er meget uens. Herunder er listet nogle af de forskellige vilkår, der kan være gældende:

- For nogle udvalg er økonomien i balance og har mulighed for at omprioritere eller reformere opgaveløsningen og skabe det fornødne prioriteringsrum
- Nogle udvalg er i gang med et stort arbejde for at overholde det eksisterende 2025-budget, og det kan være uoverskueligt at budgetreducere 2026 yderligere

- Nogle udvalgs budget er bundet af kontrakter og aftaler, som afspejler en politisk prioritering. Her kan der være kontraktlige vilkår, som gør det vanskeligt at realisere en et potentiale i 2026.

Der kan være andre variationer af udfordringer, som ikke er indfanget i ovenstående punkter.

Anbefaling

Byrådet har aftalt, at alle udvalg arbejder på dette, for derigennem at sikre, at den politiske prioritering sker i Byrådet.

Hvis nogle udvalg helt undlader at bidrage med reduktioner, så fratager det Byrådet muligheden for at prioriterer dette område, og laver dermed en indirekte prioritering på byrådets vegne.

Når det er sagt, så viser et hurtigt realitetstjek, at det for nogle udvalg har meget vanskeligt ved at pege på konkrete reduktioner i 2026.

I de tilfælde, så opfordres der til, at udvalgene i stedet drøfter hvilke strukturer og rammer der vanskeliggør arbejdet med at finde forslag til beredskabskataloget. Hvis udvalget finder det helt er delvist umuligt at fremsætte konkrete reduktionsforslag, så opfordres udvalget i stedet til at pege på lokale reformer, som kan ændre disse strukturer og rammer på lidt længere sigt.

Befolkningsprognose 2025

Befolkningsprognosen er et vigtigt parameter i forhold til udarbejdelse af budgetter for de kommende år. Herunder den demografiske udvikling samt indtægtsgrundlaget fra skatter, tilskud og udligning.

Befolkningsprognosen er beregnet frem til 2035, men eftersom forudsætningerne der lægger til grund for prognosen kan ændre sig, vil der være en større usikkerhed i prognosen, desto længere man ser ud i fremtiden.

Befolkningsprognosen er tidligere blevet udarbejdet i samarbejde med COWI. Denne prognose er udarbejdet i samarbejde med Dataproces og deres værktøj Befolkningsblik. Værktøjet udarbejder prognosen på baggrund af kommunens boligprogram (udviklingen i antal nye boliger), fødselsbalance (forventet antal fødsler – forventet antal dødsfald), flyttebalance (forventet antal tilflyttere – forventet antal fraflyttere) samt eksisterende befolkningssammensætning. I sidste afsnit "forudsætninger" er forudsætningerne for prognosen nærmere beskrevet.

Befolkningsudviklingen i 2024 (1. januar 2024 - 1. januar 2025)

Alder	1. januar 2025	Ændring i 2024		Ændring i 2024 i pct.	
		Faktisk	I forhold til sidste års prognose	Faktisk	I forhold til sidste års prognose
0-5 år	1.242	-74	-50	-6,0%	-4,0%
6-16 år	3.149	-93	-54	-3,0%	-1,7%
17-24 år	2.227	28	34	1,3%	1,5%
25-64 år	14.682	-321	-232	-2,2%	-1,6%
65-79 år	8.158	-66	-5	-0,8%	-0,1%
80-89 år	2.435	135	-6	5,5%	-0,3%
90+	332	11	3	3,3%	0,8%
I alt	32.225	-380	-311	-1,2%	-1,0%

I 2024 faldt befolkningstallet med 380 personer. Forventningen i sidste års prognose var et fald på 69 personer og resultatet afvigere derfor med 311 personer fra forventningen i sidste års prognose. Det er især personer i den erhvervsaktive alder 25-64-årige som afvigere fra sidste års

prognose. Det kan også forklare afvigelsen i aldersgrupperne 0-5-årige og 6-16-årige, da det hovedsageligt er personer i alderen 25-64-årige der har hjemmeboende børn.

Kommunen mister årligt omkring 300 indbyggere som følge af en negativ fødselsbalance. Det er derfor nødvendigt med en positiv flyttebalance på et tilsvarende antal personer for at befolkningstallet ikke skal falde.

I 2024 havde kommunen en negativ fødselsbalance på 294 personer, som følge af 182 fødsler og 476 dødsfald. Der var i sidste års prognose forventet en negativ fødselsbalance på 321 personer, fordelt på 201 fødsler og 522 dødsfald. I alt en positiv forskel på 27 flere personer end forventet sidste år.

Faldet i forhold til sidste års prognose skyldes derfor manglede tilflytning i forhold til forventningen. Kommunen havde en negativ flyttebalance på 86 personer i 2024, fordelt på 1.943 personer der tilflyttede kommunen og 2.029 personer der fraflyttede kommunen. I sidste års prognose var forventningen en positiv flyttebalance i 2024 på 252 personer, fordelt på 2.324 tilflyttere og 2.072 fraflyttere. Flyttebalancen afviger med 338 personer i forhold til faktiske og forventede udvikling i 2024. Det er primært antal tilflytter der afviger fra sidste års forventning. Forventningen om en positiv flyttebalance byggede primært på kommunens boligprogram og ledige boligmasse som følge af dødsfald.

Der var i boligprogrammet for 2024 skønnet 113 nye boliger, men der er kun opført/registreret 36 nye boliger i 2024. I de seneste år har der været et stort fald i antal borgere bosat i sommerhusområder. Fra primo 2024 til primo 2025 er antallet faldet med yderligere 250 personer. Ydermere er antal indbyggere i kommunens landzoner også faldende.

De færre nye boliger samt udtynding i sommerhusområder og landzoner skønnes at have medført den store afvigelse på det faktiske befolkningstal og sidste års forventning til primo 2025.

Til- og fraflytning i 2024

Top 10 til- og fraflytnings kommune i 2024					
Kommune	Tilflytter	Kommune	Fraflytter	Kommune	Positiv flyttebalance
Holbæk	423	Holbæk	521	København	24
København	236	København	212	Frederiksberg	18
Kalundborg	103	Kalundborg	100	Ringsted	18
Roskilde	65	Roskilde	56	Roskilde	9
Frederiksberg	48	Lejre	55	Brøndby	8
Slagelse	36	Slagelse	55	Tårnby	8
Lejre	35	Sorø	37	Gldsaxe	7
Høje-Taastrup	34	Frederiksberg	30	Gribskov	7
Køge	28	Frederikssund	29	Høje-Taastrup	6
Ringsted	28	Høje-Taastrup	28	Billund	5
				Lyngby-Taarbæk	-8

I 2024 kom de fleste nye indbyggere til Odsherred Kommune fra Holbæk Kommune. Men Holbæk var også den kommune, Odsherred Kommune mistede flest borgere til. I alt fraflyttede der 98 flere borgere til Holbæk end Odsherred Kommune modtog fra Holbæk Kommune. Den største

nettofraflytning er personer i aldersgruppen 17-24-årige. I denne aldersgruppe var der en negativ flyttebalance på over 150 personer i 2024. Den store fraflytning af aldersgruppen 17-24-årige kan skyldes studerende som flytter tættere på deres uddannelsessted.

Den største nettotilflytning i 2024 kom fra Københavns Kommune. Odsherred Kommune har siden 2020 haft en stor nettotilflytning fra København. Det kan skyldes at netop hovedstadsområdet har været i fokus i kommunens arbejde med bosætning. Målgrupperne er børnefamilier, iværksættere og de aktive ældre. Især børnefamilier fra Hovedstadsområdet har været i fokus. Samtidig er der blevet arbejdet med tiltrækning af kvalificeret arbejdskraft, især til de mange håndværksvirksomheder, personale i sundheds- og ældreplejen og pædagoger og lærer.

Udover de kommunale til- og fraflytninger, har kommunerne også til- og fraflytninger fra udlandet. Tidligere havde kommunen en årlig nettotilflytning på omkring 75 personer (ekskl. flygtninge) fra udlandet. I 2024 var nettotilflytningen på 26 personer (inkl. flygtninge), hvoraf 24 personer er med dansk statsborgerskab. I 2024 samt tidligere år, udgør de fleste til- og fraflytninger personer med dansk statsborgerskab (ekskl. flygtninge). Men tidligere havde Odsherred Kommune en årlig nettotilflytning af personer fra især Rumænien og Polen. Men i 2024 var der en nettofraflytning af personer med statsborgerskaber fra netop disse lande.

Uddannelses- og indkomstniveau samt arbejdsstatus (2019-2023)

Der er på nuværende tidspunkt ikke data på til- og fraflytteres uddannelses- og indkomstniveau samt arbejdsstatus for 2024. Men tabellen er medtaget for at give et indblik i hvilken type borger, som Odsherred Kommune modtager og mister. Flyttebalancen er et udtryk for, hvilke grupper af borgere som kommunen får flere eller færre af. Året 2023 var første gang i over 15 år, at Odsherred Kommune havde en negativ flyttebalance.

Uddannelsesniveau, flyttebalance	2019	2020	2021	2022	2023
Grundskole, uoplyst	44	30	29	96	-114
Gymnasiale, erhvervsfaglige, adgangsgivende uddannelser	-86	-68	-45	-56	-94
Korte videregående, mellemlange videregående og bacheloruddannelser	71	119	113	111	59
Lange videregående, Ph.d. og forskeruddannelser	20	50	74	50	29
Indkomstniveau, flyttebalance	2019	2020	2021	2022	2023
0 - 99.999 kr.	-110	-114	-113	-58	-51
100.000 - 199.999 kr.	8	-60	-49	11	-111
200.000 - 299.999 kr.	62	110	105	94	0
300.000 - 399.999 kr.	74	108	89	57	6
400.000 - 499.999 kr.	42	45	66	23	29
500.000 kr. el. derover	0	5	18	7	21
Arbejdsstatus, flyttebalance	2019	2020	2021	2022	2023
Arbejdsløse	10	25	20	24	-8
Selvstændige	11	35	14	-4	3
Lønmodtager med ledelsesarbejde	12	4	-5	5	8
Lønmodtagere på mellemniveau	6	14	16	3	-6
Lønmodtagere på grundniveau	-32	-9	-37	-66	-74

Fra 2019-2022 havde Odsherred Kommune en nettotilflytning af personer med grundskole som højest afsluttet uddannelse. I 2023 var nettofraflytningen størst i denne gruppe. Der har igennem hele perioden været en nettofraflytning af borgere med gymnasiale, erhvervsfaglige, adgangsgivende uddannelser. Dette må formodes at hænge sammen med at den største nettofraflytning er unge i aldersgruppen 17-24-årige. De unge tager måske gymnasiale, erhvervsfaglige eller anden adgangsgivende uddannelse, mens de fortsat er hjemmeboende i Odsherred Kommune, hvorefter de fraflytter til en anden kommune for at flytte hjemmefra og måske videreuddanne sig. Det er også en gruppe der typisk vil modtage SU og derved have en indkomst på 0-99.999 kr., hvorfor der også er en nettofraflytning af personer i denne indkomstgruppe.

Der har i hele perioden været en nettotilflytning af personer med korte videregående, mellemlange videregående og bacheloruddannelser samt lange videregående, Ph.d. og forskeruddannelser. Dog er antallet færre i 2023 sammenlignet med de tidligere år i den viste periode. Det samme billede gør sig gældende for indkomstgrupperne 300.000 - 399.999 kr. og 400.000 - 499.999 kr. hvor der også har været en nettotilflytning i hele perioden, men et generelt lavere antal i 2023 end i de foregående år. Det er dog ikke tilfældet for indkomstgruppen 500.000 kr. el. derover, hvor der i 2023 var den højeste nettotilflytning for denne gruppe set over perioden.

Befolkningsprognose frem mod 2035

Befolkningsprognosen bygger bl.a. på en forventede udvikling der tager afsæt i udviklingen de seneste 6 år, hvortil de seneste år har en større vægten end de tidligere år. Det faldende folketal i 2023 og 2024 medføre at der også fremadrettet forventes faldende befolkningstal. Når/hvis udviklingen vender, vil det påvirke den efterfølgende befolkningsprognose. Ydermere er størstedelen af boligprogrammet rækkehuse der opføres i de kommende år, hvortil det historisk set er mange ældre og enlige uden hjemmeboende børn der tilflytter. Samtidig er de fleste personer i kommunens nye boliger, allerede bosat i Odsherred Kommune. Det burde give kapacitet i den eksisterende boligmasse, men her er der set en faldende befolkning (udtynding). Det kan bl.a. skyldes at færre huse i sommerhusområder anvendes til helårsbeboelse.

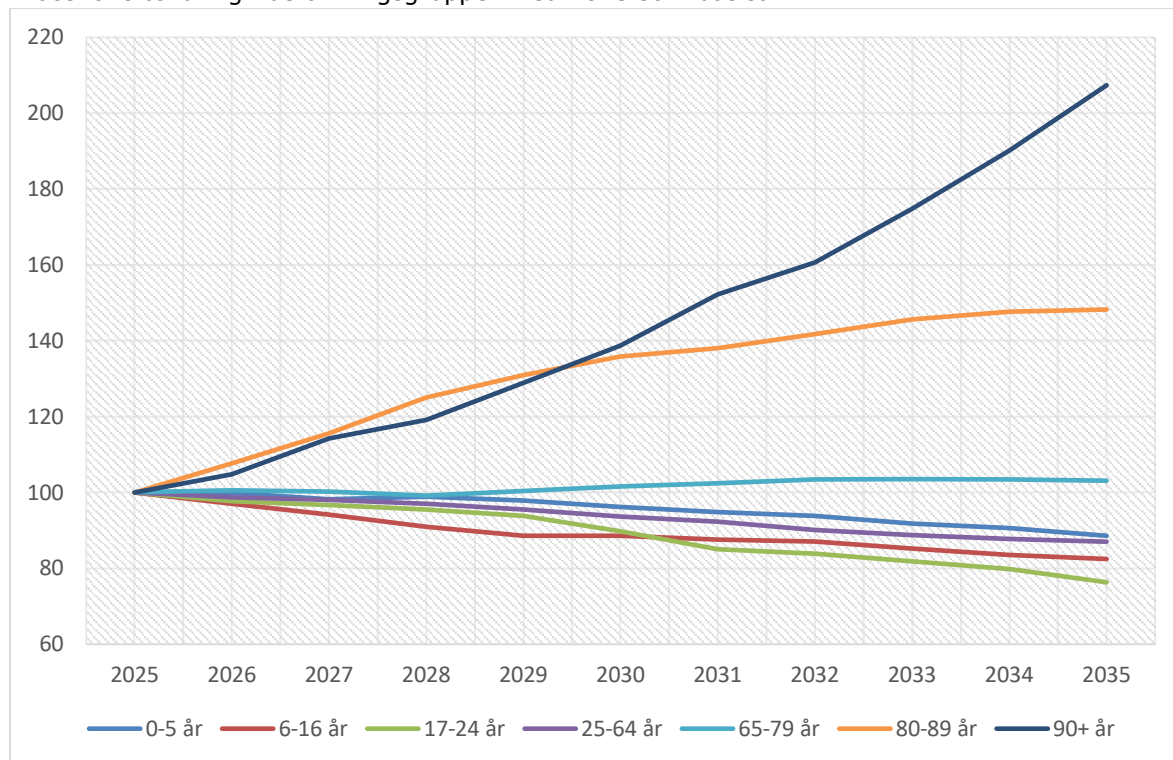
Befolkningens bevægelser

	2025	2026	2027	2028	2029	2031	2033	2035
Indbygger primo	32.225	32.152	32.117	31.988	31.914	31.618	31.265	30.890
Fødte	188	188	185	182	176	171	163	159
Døde	459	471	475	484	491	507	523	541
Forskel	-271	-283	-290	-302	-315	-336	-360	-382
Tilflyttede	2.345	2.366	2.297	2.346	2.300	2.251	2.257	2.263
Fraflyttede	2.147	2.118	2.136	2.118	2.114	2.090	2.080	2.071
Flyttebalance	198	248	161	228	186	161	177	192
Befolkningstilvækst	-73	-35	-129	-74	-129	-175	-183	-190
Indbygger ultimo	32.152	32.117	31.988	31.914	31.785	31.443	31.082	30.700

Fra primo 2025 og frem til ultimo 2035 forventes befolkningsantallet i Odsherred Kommune at falde med 1.525 personer, svarende til et gennemsnitlig årligt fald på 139 personer. Fra primo 2023 til primo 2025 har kommunen mistet over 750 indbygger. Det er bl.a. denne udvikling der

påvirker prognosen og giver en forventning om faldende folketal. Der er i boligprognosen indlagt mange nye boliger i kommunen de kommende år, hvilke bidrager til en forventning om en positiv flyttebalance. Gennemsnitlig forventes en årlig positiv flyttebalance på 187 nye indbygger til kommunen. Samtidig forventes en gennemsnitlig årlig negativ fødselsbalance på 326 personer, hvilket giver et gennemsnitlig årligt fald på 139 indbyggere.

Procentvis ændring i befolkningsgrupper med 2025 som basisår

Ovenstående graf viser væksten i aldersgrupperne fra 2025 til 2035. Det er især aldersgrupperne 80-89-årige og 90+ årige som procentvis stiger mest de næste 10 år. Der forventes også en beskedne vækst i aldersgruppen 65-79-årige på i alt 3 pct. I de øvrige aldersgrupper forventes et faldende befolkningstal, især i aldersgrupperne 6-16-årige og 17-24-årige.

Sammensætning – forventet befolkning primo året

	2025	2026	2027	2028	2029	2031	2033	2035
0-5 år	1.242	1.240	1.219	1.228	1.216	1.179	1.139	1.100
6-16 år	3.149	3.056	2.967	2.862	2.789	2.760	2.685	2.597
17-24 år	2.227	2.176	2.155	2.126	2.090	1.893	1.823	1.700
25-64 år	14.682	14.499	14.404	14.240	14.016	13.563	13.045	12.780
65-79 år	8.158	8.211	8.181	8.092	8.188	8.356	8.446	8.414
80-89 år	2.435	2.622	2.814	3.046	3.187	3.361	3.546	3.610
90+ år	332	348	379	396	428	505	580	688
I alt	32.225	32.152	32.117	31.988	31.914	31.617	31.264	30.890

0-5-årige

Antallet af 0-5-årige forventes at falde med 142 børn (11 pct.) fra 2025 til 2035. Faldet skyldes en forventning om 500 færre kvinder i den fødedygtige alder (15-49-årige) de kommende 10 år. Der forventes derimod en mindre stigning i fertilitetskvotienten (antal fødte pr. 1000 kvinder). Den forventede udvikling i fertilitetskvotienten kan ses i notatets sidste afsnit (forudsætninger).

6-16-årige

Antallet af 6-16-årige forventes at falde med 552 børn og unge (18 pct.) fra 2025 til 2035. Faldet skyldes hovedsageligt de tidligere års fald i antallet af 0-5-årige, samt en forventning om yderligere fald i de kommende år. Faldet i antal børn og unge i den skolepligtige alder vil medføre øgede udgifter til skoleområdet, hvis den nuværende skolestruktur fastholdes. Samtidig falder kommunens indtægtsgrundlag for denne gruppe.

17-24-årige

Antallet af 17-24-årige forventes at falde med 527 personer (24 pct.) frem til 2035. Kommunen oplever en stor fraflytning i denne aldersgruppe og især til Holbæk og København, som kan skyldes studerende der flytter tættere på uddannelsesstedet.

25-64-årige

Antallet af 25-64-årige forventes at falde med 1.902 personer (13 pct.) i de kommende 10 år. Det skyldes at antallet af 55-64-årige i 2025 udgør over 1/3 af personerne i aldersgruppen. Årligt overgår 500-600 personer fra denne aldersgruppe til gruppen for de 65-79-årige, hvorimod der kun overføres årligt omkring 200 personer fra aldersgruppen 17-24-årige. Der forventes en nettotilflytning i denne aldersgruppe, og der forventes således ikke et årligt fald i denne gruppe på 300-400 personer. Personer i aldersgruppen 25-64-årige udgør en stor del af de samlede erhvervsaktive der skal "forsørge" børn og ældre.

65-79-årige

Antallet af 65-79-årige forventes at stige med 256 personer (3 pct.) fra 2025 og frem til 2035.

80-89-årige

Antallet af 80-89-årige forventes at stige med 1.175 personer (48 pct.) fra 2025 til 2035, hvilket primært må tilskrives den generelle demografiske udvikling. I 2008 var middellevetiden i Odsherred Kommune 76,7 år. I 2024 var middellevetiden hævet til 81,3 år og forventes at stige yderligere til 82,8 år i 2035. Stigningen i aldersgrupper medfører en forventning om øgede udgifter til Hjemme- og Sygepleje samt et behov for øgede kapacitet på kommunens plejecentre.

90+ årige

Antallet af 90+ årige forventes at stige med 356 personer (107 pct.) fra 2025 til 2035, hvilket primært må tilskrives den generelle demografiske udvikling. Stigningen medfører ligeledes en forventning om øgede udgifter til pleje af ældre.

Udviklingen i aldersgrupperne 0-5-årige, 6-16-årige, 80-89-årige og 90+ årige på skoledistrikt

I det følgende ses mere eksplicit på udviklingen i aldersgrupperne 0-5-årige, 6-16-årige, 80-89-årige og 90+ årige på skoledistrikt. Disse grupper er udvalgt fordi udviklingen her har betydning for fremtidig kapacitet på daginstitutioner, skoler og plejecentre.

Udvikling i antal 0-5-årige fordelt på skoledistrikt:

Skoledistrikt	2025	2026	2027	2028	2029	2031	2033	2035	Ændring fra 2025-2035
Asnæs	227	226	224	226	224	216	208	201	-26
Egebjerg	93	93	91	92	90	87	84	81	-12
Fårevejle	202	203	199	198	197	192	186	180	-22
Højby	118	118	115	118	117	113	109	104	-14
Hørve	181	180	179	180	178	173	167	160	-21
Nykøbing Sj	226	226	219	221	220	212	206	201	-25
Odden	30	30	28	29	28	28	27	26	-4
Vig	165	165	164	164	162	158	152	146	-19
I alt	1.242	1.240	1.219	1.228	1.216	1.179	1.139	1.100	-142

Der forventes et fald i alle skoledistrikter i antal 0-5-årige. De største fald forventes i Asnæs, Nykøbing, Fårevejle, Hørve og Vig, der udgør de største byer i kommunen. Samlet forventes antallet at falde med 142 børn frem til 2035.

Udvikling i antal 6-16-årige fordelt på skoledistrikt:

Skoledistrikt	2025	2026	2027	2028	2029	2031	2033	2035	Ændring fra 2025-2035
Asnæs	638	619	601	580	569	559	543	525	-113
Egebjerg	220	210	206	196	194	190	184	179	-41
Fårevejle	444	437	422	410	387	385	375	363	-81
Højby	264	258	251	245	240	239	230	221	-43
Hørve	382	368	360	346	343	342	330	318	-64
Nykøbing Sj	647	629	602	580	568	559	551	536	-111
Odden	117	111	108	105	101	101	98	95	-22
Vig	437	424	417	400	387	385	374	360	-77
I alt	3.149	3.056	2.967	2.862	2.789	2.760	2.685	2.597	-552

Der forventes et fald i alle skoledistrikter i antal 6-16-årige. De største fald i antallet af børn og unge i den skolepligtige alder forventes i Nykøbing Sj. og Asnæs. Samlet forventes antallet at falde med 552 børn og unge frem til 2035.

Udvikling i antal 80-89-årige fordelt på skoledistrikt:

Skoledistrikt	2025	2026	2027	2028	2029	2031	2033	2035	Ændring fra 2025-2035
Asnæs	541	593	636	688	728	767	806	822	281
Egebjerg	91	96	103	110	113	120	126	127	36
Fårevejle	210	222	231	247	266	282	288	294	84
Højby	288	307	331	361	380	406	428	435	147
Hørve	138	144	156	172	183	198	217	226	88
Nykøbing Sj	751	803	858	926	968	1.009	1.068	1.089	338
Odden	150	162	172	186	191	198	208	211	61
Vig	266	286	311	336	350	379	401	406	140
I alt	2.435	2.622	2.814	3.046	3.187	3.361	3.546	3.610	1.175

Der forventes en stigning i antallet af 80-89-årige i samtlige distrikter i kommunen. De største stigninger forventes i Nykøbing Sj., Asnæs, Højby og Vig. Samlet forventes antallet at stige med 1.175 personer frem til 2035.

Udvikling i antal 90+ årige fordelt på skoledistrikt:

Skoledistrikt	2025	2026	2027	2028	2029	2031	2033	2035	Ændring fra 2025-2035
Asnæs	68	74	82	82	92	107	124	146	78
Egebjerg	7	8	9	9	10	11	13	15	8
Fårevejle	27	28	30	32	32	38	43	52	25
Højby	41	42	47	49	53	64	73	87	46
Hørve	30	30	33	35	38	44	51	61	31
Nykøbing Sj	106	111	116	126	132	156	179	215	109
Odden	16	17	18	18	19	23	27	31	15
Vig	37	38	44	46	50	58	67	81	44
I alt	332	348	379	396	428	506	580	688	356

Der forventes en stigning i antallet af 90+ årige i samtlige distrikter i kommunen. De største stigninger forventes i Nykøbing sj. og Asnæs. Samlet forventes antallet at stige med 356 personer frem til 2035.

Forudsætninger

Befolkningsprognosen er udarbejdet af Økonomi med assistance fra Dataprocess via programmet befolkningsblik.

Boligprogram 2025

Boligprogrammet udgør en betydelig del af forudsætningerne for befolkningsprognosen, og er udarbejdet af Center for Erhverv, Teknik og Kultur.

Boligprogrammets forudsætninger

Der forventes en høj boligvækst i de kommende år, på en række byggerier fordelt i kommunen. Boligprognosens første år tager udgangspunkt i en vurdering af de igangværende byggerier. Boligprognosen for de øvrige år tager udgangspunkt i besluttet/forventet boligbyggeri.

Boligprogram for 2025-2034

Byområde	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	SUM
Asnæs	19	44		48								111
Højby	41	30	20	30	26							147
Hørve		34	30	45	15							124
Nykøbing Sj.	19			26			50	50	50	50	50	295
Odden						15						15
Vig		67			28	25						120
Total	79	175	50	149	69	40	50	50	50	50	50	812

Boligtype	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	SUM
Parcel	0	0	0	0	15	0	0	0	0	0	0	15
Række-, kæde- og dobbelthuse	79	175	50	149	54	40	50	50	50	50	50	797
Total	79	175	50	149	69	40	50	50	50	50	50	812

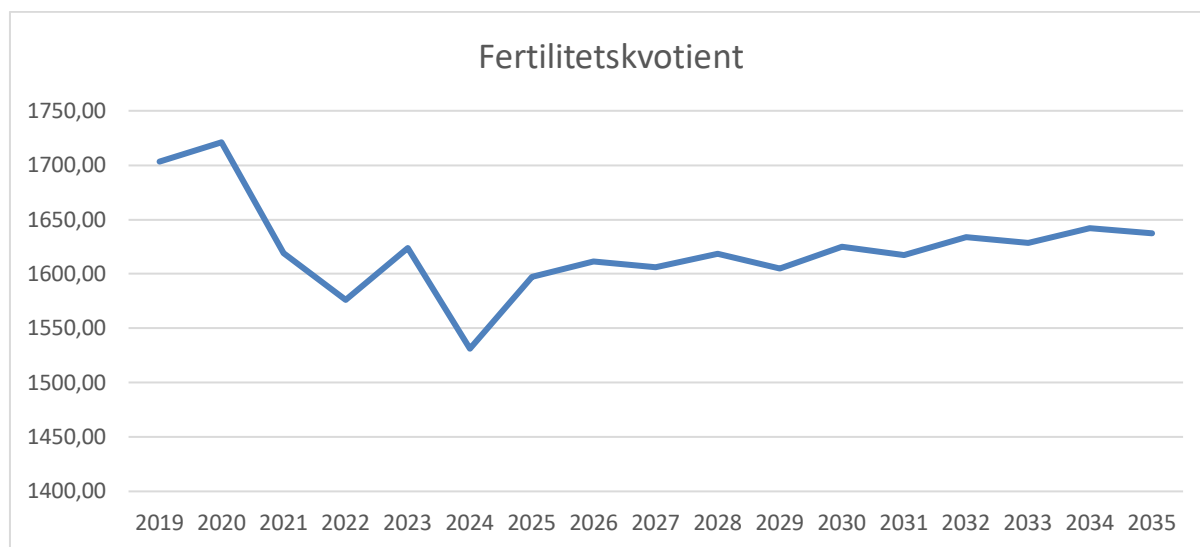
Prognosen opgør forventede ny-indflyttede boliger. Boliger tælles således ikke med, når de er under etablering, men først når de er indflytningsklar. Det skyldes, at boliger først har effekt på befolkningsudviklingen fra det tidspunkt de kan tages i brug.

Flyttemønstre – sammenhæng mellem nye og eksisterende boligmasse

Befolkningen i den eksisterende boligmasse er bestemt af flytteparametre, som er beregnet på baggrund af historiske år. Der er sammenhæng mellem flyttemønstret og antallet af nye boliger. Når der er mange nye boliger, forventes en udtynding i befolkningen i den eksisterende boligmasse. Det betyder, at der tages højde for at nettotilflytningen til nye boliger ikke alene kommer over kommunegrænsen, men at tilflytningen også sker fra eksisterende boligmasse inden for kommunegrænsen. Denne prognose er baseret på flyttemønstre i perioden 2019-2024, hvor de seneste år har en større vægtning end tidligere år.

Fertilitet og antal fødsler

Fertiliteten i befolkningsprognosen – og dermed antal fødsler – er baseret på realiseret fertilitet i årene 2019-2024.

Fertiliteten i prognosen er baseret på den faktiske fertilitet i Odsherred kommune og skønner en fertilitet på mellem 1.697 og 1.637 i prognoseperioden (gennemsnitlig antal fødte børn af 1.000 kvinder). Antal fødsler er beregnet ud fra fertiliteten samt andelen af kvinder i den fødedygtige alder (15-49 år) bosat i kommunen.

Mortalitet

Fremskrivningen af dødsfald i prognosen er baseret på antal dødsfald i Odsherred Kommune i årene 2019-2024 samt skøn for middellevetiden. Antallet af døde vil stige, hvis der er en stor andel borgere bosat, der er ældre end middellevetiden.

Demografiregulering på Hjemme- og Sygeplejen til budget 2026-2029

Metode:

Modellen er en aktivitetsbaseret model, der tager udgangspunkt i kommunens egne aktivitetstal for disponeret tid samt den forventede udvikling i antal borgere under og over 65 år. Fsva. udviklingen i antal borgere fra 65-95 år, er inddelt intervaller af 5 år (fx 65-69-årige, 70-74-årige osv.). Borgere under 65 år og over 95 år optræder som to samlede grupper (0-64 år og 95+ år).

Med brug af aktivitetsdata på unikke cpr-numre fra fagsystemet på ældreområdet (Cura) er der udregnet enhedspriser med udgangspunkt i reelt tidsforbrug. Pba. disse enhedspriser og den forventede udvikling i antal borgere i de forskellige aldersintervaller udregnes det, hvorledes udgifterne forventes at stige eller falde i de kommende år.

En af styrkerne ved denne metode er, at "sund aldring" (det faktum, at en 75-årig i dag typisk ikke har samme plejebæhov som en 75-årig for 10 eller 20 år siden) opfanges via genberegningen af enhedspriserne fra år til år.

Udgangspunktet for beregningerne er aktivitets- og økonomidata for regnskabsår 2024 og den forventede udvikling i antal borgere (befolkningsprognose 2025). Den nye forventede udvikling i priser samt befolkning sammenholdes med tidligere tilført demografiregulering for 2026-2029.

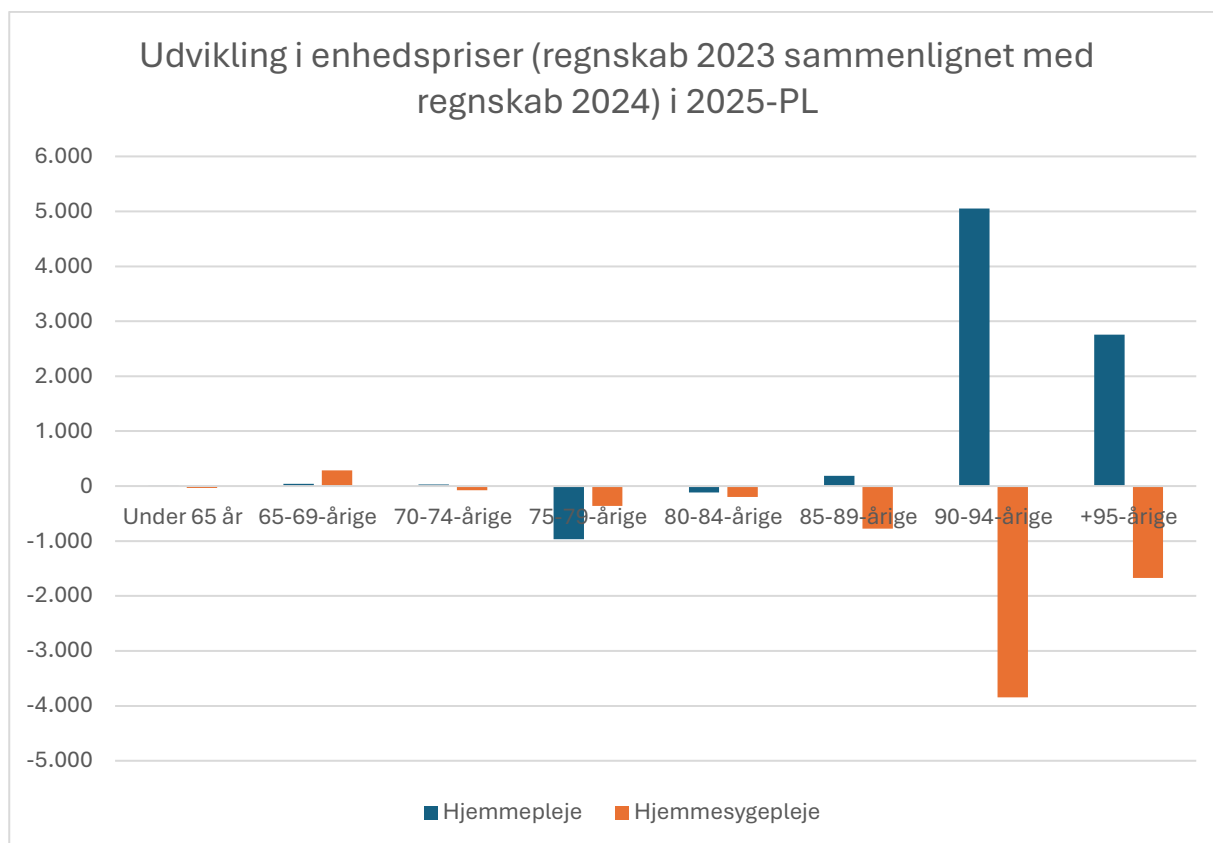
Det bemærkes, at der er foretaget en korrektion i de samlede økonomidata der afspejler et sygefravær på ca. 10 pct. mod de ca. 13 pct. der var tilfældet i 2024. Der er også i de tidligere demografiberegninger foretaget korrektion heraf, for at sikre der ikke bliver tilført midler til fastholdelse af et højt sygefravær. Ydermere er der korrigeret for budgetændringer fx besparelse ved anvendelse af robotstøvsuger.

Det er kun hjemme- og sygeplejen (funktion 05.30.26 og 05.30.28) der bliver demografireguleret, idet udgiftsniveauet for plejecentre anses som væsentligt mindre variabelt qua den uændrede kapacitet.

Enhedspriser:

	Beregnet enhedspriser i kr. pr. borger i 2025-PL	
Aldersgrupper	Funktion 05.30.26 (hjemmepleje)	Funktion 05.30.28 (hjemmesygepleje)
Under 65 år	680	235
65-69-årige	2.570	1.516
70-74-årige	5.282	2.160
75-79-årige	9.117	2.684
80-84-årige	17.810	4.018
85-89-årige	38.681	6.687
90-94-årige	64.069	9.504
+95-årige	82.244	9.321

På hjemmeplejen er enhedspriserne steget markant for de 90-94-årige samt de 95+-årige. Hvorimod disse aldersgrupper er blevet billigere i hjemmesygeplejen hvor enhedsprisen er faldet. Generelt er der et fald i enhedspriserne i hjemmesygeplejen. Enhedspriserne for hjemmeplejen er næsten uændret i aldersgrupperne under 65 år, 65-69-årige og 70-79-årige, og faldende i aldersgrupperne 75-79-årige og 80-84-årige.

Udviklingen i hjemmeplejen i aldersgrupperne under 65 år, 65-69-årige og 70-79-årige kan ikke aflæses i tabellen på grund af beløbenes begrænset størrelse (forskel på mellem 3 og 40 kr.).

Befolkningsprognose:

	Befolkningsprognose 2025			
Aldersgrupper	2026	2027	2028	2029
Under 65 år	20.971	20.744	20.456	20.111
65-69-årige	2.780	2.798	2.806	2.897
70-74-årige	2.763	2.756	2.688	2.704
75-79-årige	2.668	2.627	2.598	2.586
80-84-årige	1.752	1.911	2.062	2.123
85-89-årige	871	903	983	1.064
90-94-årige	283	316	325	351
+95-årige	65	63	71	77
Total	32.152	32.117	31.988	31.914

Der forventes i alt 379 færre borgere i 2026 end i sidste års prognose for 2026. Det er borgere i alderen 0-65 år der er nedjusteret og hvortil enhedsprisen er lav. Der forventes derimod flere ældre i 2026 end i sidste års forventning for 2026.

Forskel fra sidste års prognose				
Aldersgrupper	2026	2027	2028	2029
Under 65 år	-437	-556	-751	-956
65-69-årige	3	15	25	61
70-74-årige	21	33	19	22
75-79-årige	22	55	64	93
80-84-årige	-12	-9	3	10
85-89-årige	22	30	48	61
90-94-årige	5	11	4	6
+95-årige	-4	-3	3	7
Total	-379	-424	-584	-695
65+ årige	57	132	167	262
67+ årige	33	84	123	178

Det er udviklingen i enhedspriserne og befolkningsprognoserne der medfører ændringer i den allerede indregnet demografiregulering i budget 2026-2029.

Udgiftsbehov:

Beregnet udgiftsbehov for Hjemme- og Sygeplejen i 1.000 kr.				
Aldersgrupper	2026	2027	2028	2029
Under 65 år	19.184	18.976	18.712	18.397
65-69-årige	11.360	11.431	11.464	11.839
70-74-årige	20.561	20.510	20.004	20.126
75-79-årige	31.481	31.003	30.661	30.521
80-84-årige	38.237	41.714	45.016	46.350
85-89-årige	39.501	40.946	44.609	48.256
90-94-årige	20.828	23.234	23.879	25.828
+95-årige	5.941	5.805	6.506	7.081
I alt	187.093	193.618	200.850	208.397

Der forventes et samlet udgiftsbehov (2025-priser) på 187,1 mio. kr. i 2026, 193,6 mio. kr. i 2027, 200,9 mio. kr. i 2028 og 208,4 mio. kr. i 2029 til hjemme- og sygeplejen (funktionsområde 05.30.26 og 05.30.28). En del af udgiftsbehovet er allerede indregnet i budgettet for 2026-2029, idet der årligt demografireguleres og det derfor kun er ændringer fra sidste års skøn der skal reguleres i budgetperioden.

I 1.000 kr.	2026	2027	2028	2029
Udgiftsbehov	187.093	193.618	200.850	208.397
Budgetlagte udgifter*	186.463	191.688	197.767	202.985
Budgettilførsel	630	1.930	3.083	5.412

*beløbet er inkl. tidligere tilført demografi til budget 2026-2029.

Udviklingen i enhedspriser samt befolkningstallet medfører en øget tilførsel til demografi på 0,630 mio. kr. i 2026, 1,930 mio. kr. i 2027, 3,083 mio. kr. i 2028 og 5,412 mio. kr. i 2029.

Demografiregulering på børne- og ungeområdet til budget 2026-2029

Skoler, SFO'er mv.

På skoleområdet inkl. SFO mv. foretages demografireguleringen ud fra udgifterne på udvalgte funktioner pr. borger i målgruppen, med udgangspunkt i ECO Nøgletal.

Tabellen herunder viser udgifterne til skoleområdet iht. ECO Nøgletals definition. Budgettet er afgrænset til den del, som ligger under Børne-, Unge- og Uddannelsesudvalget og under Center for Børn og Unge. Der er foretaget samlet afstemning til ECO Nøgletal.

Funktionerne 032205, 032210, 032212 og 032215 har i de seneste år været demografireguleret, idet folkeskolen (032201) er udeladt fra budget 2024 sfa. politisk beslutning (budgetaftale 2024) ligesom 033876 fra budget 2025 (budgetaftale 2025). 032209 og 032218 har aldrig været demografireguleret.

Funktion		Budget 2025, kr.	Kr. pr. borger i målgruppen	Målgruppe
Samlet resultat		267.303.000	-	-
032201	Folkeskoler	175.128.000	55.614	6-16 år
032201 korr.	Folkeskoler, korrigeret (fraregnet grundbevilling samt udgifter bygninger, rengøring og service)	130.500.000	41.442	6-16 år
032204	Pædagogisk psykologisk rådgivning m.v.	13.796.000	4.381	6-16 år
032205	Skolefritidsordninger	20.344.000	15.436	6-10 år
032209	Efter- og videreuddannelse i folkeskolen	4.324.000	1.373	6-16 år
032210	Bidrag til staten for elever på private skoler	32.371.000	10.280	6-16 år
032212	Efterskoler og ungdomskostskoler	5.138.000	3.097	14-18 år
032215	Uddannelses- og erhvervsvejledning	8.628.000	5.201	14-18 år
032218	Idrætsfaciliteter for børn og unge	1.076.000	342	6-16 år
033876	Ungdomsskolevirksomhed	6.498.000	3.917	14-18 år

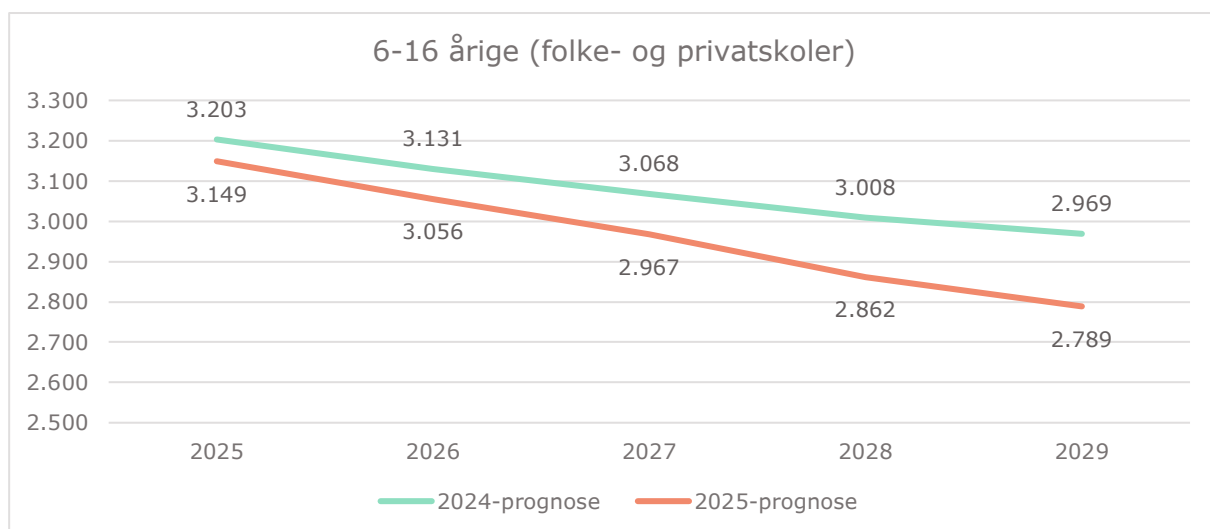
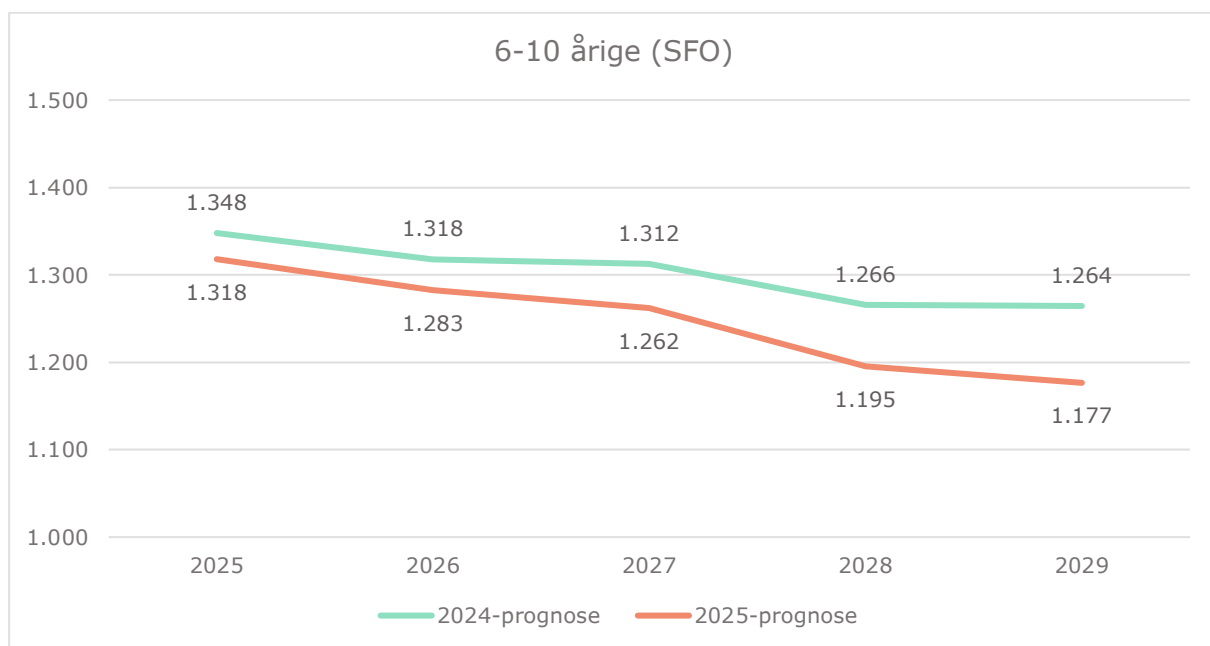
Demografireguleringen foretages ved at beregne den årlige udvikling i befolkningstallet i målgrupperne fra 2025 og til det pågældende år. Der tages udgangspunkt i 2025-befolkningsprognoses tal, idet udviklingen dog altid beregnes i forhold til sidste års prognose for udgangsåret (i år: 2024-prognosens prognosetal for befolkningstallet i 2025). På denne måde "efterreguleres" der fremadrettet, hvis den tidligere prognose har skønnet for højt eller for lavt.

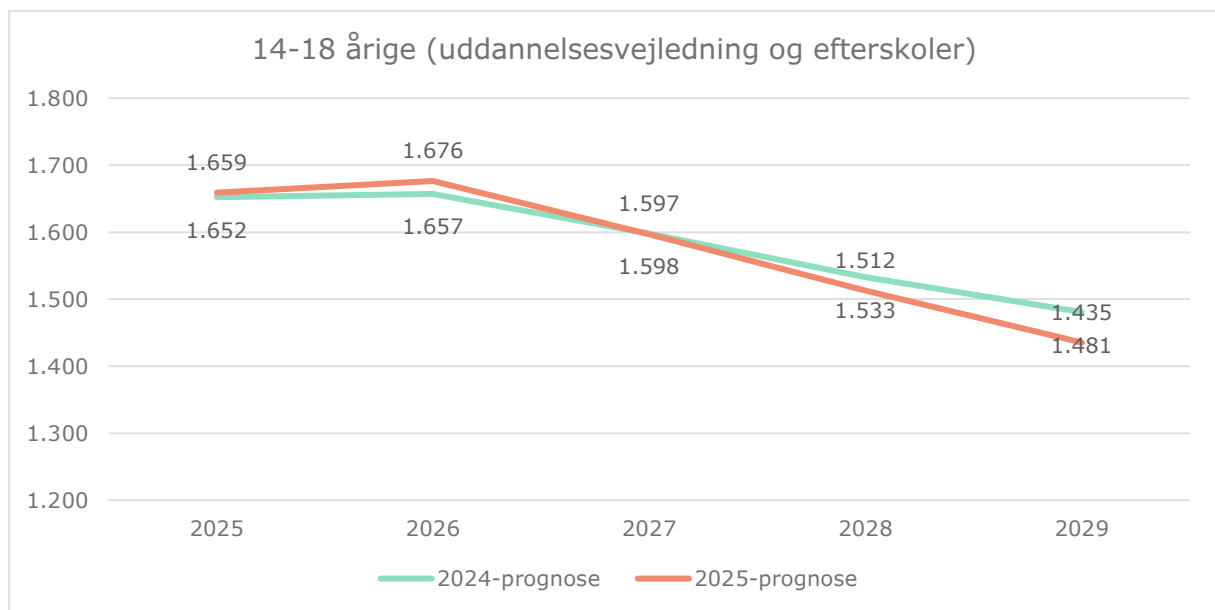
Befolkningsudviklingen, jf. seneste befolkningsprognose (2025), i forhold til 2024-prognosens skøn for 2025 er vist i nedenstående tabel.

Befolkningsudvikling samt faktiske tal og sidste års prognosetal for 2025	2024-prog. for 2025	Faktisk 2025	2026	2027	2028	2029
6-10 år	1.348	1.318	1.283	1.262	1.195	1.177
6-16 år	3.203	3.149	3.056	2.967	2.862	2.789

14-18 år	1.652	1.659	1.676	1.597	1.512	1.435
Udvikling ift. 2024-prog. for '25			2026	2027	2028	2029
6-10 år	-	-	-65	-86	-153	-171
6-16 år	-	-	-147	-236	-341	-414
14-18 år	-	-	25	-55	-140	-217

For at illustrere forskellen på udviklingen i de pågældende aldersgrupper mellem sidste års befolkningsprognose (2024-prognosen) og dette års befolkningsprognose (2025-prognosen) er disse vist i nedenstående figurer.

De fremgår af figurene for 6-10 og 6-16 årige er der ikke bare sket en parallelforskydning af kurven nedad (sfa. det for høje skøn for 2025 i 2024-prognosen) – der også sket en yderligere hældning af kurven i nedadgående retning. Altså både en forskydning og en acceleration af befolkningstilbagegangen i begge disse aldersgrupper. For de 14-18 årige er udviklingen mellem de to prognoser mere flertydig.

Udviklingen i befolkningstallet gange på enhedsprisen (pris pr. borger i målgruppen), hvorved den nye demografi profil fremkommer, jf. tabellen herunder.

<i>i 1.000 kr., 2025-pl</i>	2026	2027	2028	2029
Skolefritidsordninger	-1.008	-1.328	-2.359	-2.645
Privatskoler	-1.515	-2.427	-3.506	-4.259
Efterskoler	76	-170	-432	-671
Uddannelsesvejledning	128	-285	-726	-1.127
Folkeskoler (suspenderet, demografireguleres ikke)	-6.106	-9.786	-14.135	-17.171
Total	-8.425	-13.996	-21.158	-25.873

I og med at der allerede er indarbejdet demografiprofiler i kommunens budget, er den egentlige budgetændring – i medfør af den nye demografiberegning pba. den nye befolkningsprognose – forskellen mellem de eksisterende demografiprofiler fra 2025 til det pågældende år og den nye demografiprofil fra 2025 og det til pågældende år. Dette ser ud som i nedenstående tabel, der altså udtrykker, hvad der tillægges ekstra til budgetforslaget for 2026-2029:

<i>i 1.000 kr., 2025-pl</i>	2026	2027	2028	2029
Skolefritidsordninger	-580	-819	-1.182	-1.450
Privatskoler	-756	-1.017	-1.469	-1.811
Efterskoler	59	9	-35	-102
Uddannelsesvejledning	99	14	-680	-176
Folkeskoler (suspenderet, demografireguleres ikke)	-6.106	-9.786	-14.135	-17.171
I alt	-7.284	-11.599	-17.501	-20.710

Bemærk, at folkeskoler kun er vist til oplysning i ovenstående tabeller, i og med at demografireguleringen af folkeskolerne er suspenderet, jf. politisk beslutning i budgetaftalen for 2024.

Særlig problemstilling omkring privatskoler

Jf. ovenstående tabeller, foreskriver demografiberegningen, at privatskolernes budget 2026-2029 skal reguleres i med -580 t. kr. til en samlet demografiprofil fra 2025-2026 på -1.008 t. kr. Både budgetændring og profil er stigende frem mod 2029.

Imidlertid er der allerede nu budgetudfordringer på privatskolebudgettet, i og med at de nuværende nedadgående demografiprofil end ikke kan indhentes. Det skyldes, at demografiberegningen ser på faldet i det samlede elevgrundlag for folke- og privatskoler, men ikke på fordelingen mellem de to tilbudstyper. Aktivitetsdata indikerer, at privatskolerne forbliver "fyldte", mens nedgangen i elevgrundlaget materialiseres i folkeskolerne.

På denne baggrund er der indlagt en varig opskrivning af budgettet til privatskoler på 1.400 t. kr., og derfor foreslås det at suspendere demografireguleringen på privatskoler også – så længe at suspenderingen af demografireguleringen på folkeskoler står ved magt.

Dagtilbud

På dagtilbudsområdet laves demografireguleringen med udgangspunkt de i ressourcetildelingen til dagtilbudsområdet beregnede enhedsudgifter pr. 0-2-årig og 3-5-årig, idet udgifterne til de 0-2-årige i sagens natur er væsentligt højere qua normeringerne, der ligger omkring 3 børn pr. voksen på 0-2 års-området og omkring 6 børn pr. voksen på 3-5-års området.

Enhedspris 0-2 år: 114.781 kr.

Enhedspris 3-5 år: 50.593 kr.

Disse udgifter reguleres for dækningsgraden for hhv. 0-2 årige og 0-5 årige, som i 2025 er:

Dækningsgrad 0-2 år: 69 %

Dækningsgrad 3-5 år 95 %

Dækningsgraden her udtrykker antal indskrevne i dagpleje, private dagpassere, kommunale dagtilbud, private dagtilbud og forældre der modtager betaling for pasning af egne børn. Denne definition afviger fra andre definitionerne af dækningsgraden på dagtilbud, fx ECO Nøgletals.

Demografireguleringen foretages herefter ved at sammenligne sidste års befolkningsprognose (2024-prognosen) for hhv. de 0-2-årige og de 3-5-årige med dette års befolkningsprognose (2025-prognosen) for de samme aldersgrupper.

Ændringerne mellem de to prognoser er ret markante i år, idet både det samlede befolkningstal og befolkningstallet i de berørte aldersgrupper er nedjusteret mærkbart – både sfa. en lavere faktisk udvikling i løbet af 2024 og prognosens forudsigelser.

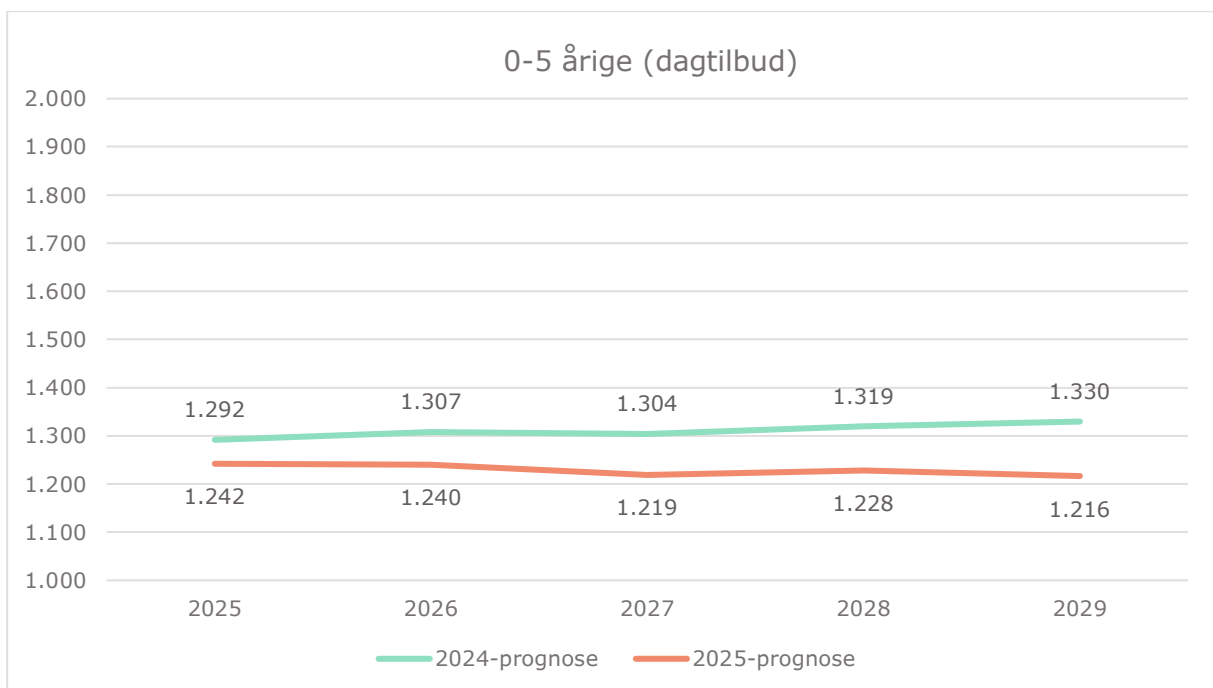
Tabellen herunder viser forskellen.

Aldersgruppe, forskel mellem 2025- og 2024-prognosen	2026	2027	2028	2029
0-2 år	-36	-54	-54	-67
3-5 år	-31	-32	-38	-46
0-5 år	-67	-86	-92	-114

Disse forskelle ganges herefter med enhedspriserne, og der korrigeres for ændring i forældrebetaling og tilskud til forældrebetaling. Dette er vist i tabellen herunder:

<i>I 1.000 kr., 2025-pl</i>	2026	2027	2028	2029
Lønudgifter 0-2 år	-2.848	-4.324	-4.294	-5.339
Lønudgifter 3-5 år	-1.476	-1.519	-1.814	-2.226
Lønudgifter i alt	-4.325	-5.843	-6.109	-7.565
Fald i forældrebetaling	1.038	1.402	1.466	1.816
Tilskud i forældrebetaling	-415	-561	-586	-726
I alt	-3.702	-5.002	-5.229	-6.476

For at illustrere forskellen på udviklingen i de 0-5 årige mellem sidste års befolkningsprognose (2024-prognosen) og dette års befolkningsprognose (2025-prognosen) er det vist i nedenstående figurer.

Det fremgår af figuren, at ikke alene havde 2024-prognosen skønnet antallet af 0-5 årige i 2025 50 personer for højt (2025-tallet er i 2025-prognosen det faktiske befolkningstal for 1. januar 2025), men at derudover er prognosen også ændret fra en lille stigning til et lille fald over perioden. Således spåede 2024-prognosen en stigning på 15 børn på 0-5 år mellem 2025-2026, mens 2025-prognosen nu forudsiger et fald på 2 0-5 årige fra 2025-2026. Altså en nedjustering af udviklingen

2025-2026 på 17 personer i alderen 0-5 år. Dermed udgør de 67 personer, som 2026-tallet for 0-5 årige er nedjusteret, af en nedjustering af 2025 på 50 personer (fejlskøn) og en nedjustering af væsken fra 2025-2026 på 17 personer (fra +15 til -2).

NOTAT

Budgettet til foranstaltninger på Familieafdelingen i 2026

Familieafdelingen forsøger at fastholde det nuværende serviceniveau, men udgifterne til de bevilgede ydelser giver udsving i ydelser hen over flere budgetår. Fra budget 2024 til 2025 blev der tilført 9,0 mio. kr. så de ydelser, som allerede var iværksat kunne fortsætte, samtidig med at der kunne tildeles det samme antal ydelser i 2025 som året før.

Fra budget 2025 til 2026 er der et øget behov for ydelser på sikrede pladser/ ydelser under ungdomskriminalitetsbestemmelsen og på forebyggende foranstaltninger, mens der på både døgninstitutioner og opholdssteder er et faldende antal ydelser i 2025.

Forventningen til tilgang og afgang i 2026 baserer sig på det faktiske behov for 2025, som forventes videreført. Baseret på de gennemsnitlige udgifter pr. ydelse bliver budgetbehovet i alt 3.178.000 kr. hvis samme aktivitetsniveau fortsætter i 2026.

Udgiftsniveauet for 2026

For at kunne opgøre de nuværende behov for ydelser er foranstaltningsbudgettet delt op i en række ydelser og en enhedspris baseret på forventet udgiftsniveau pr. ydelse i 2025 pr. juni 2025.

Tabel 1. Ydelser og enhedspris pr. juni 2025

Ydelse 2025	Antal ydelser juni 2025	Enhedspris 2025
Soc. pæd. fripladser	0	122.594
Døgninstitutioner for børn og unge	31	732.843
Forebyggende foranstaltninger	294	164.928
Opholdssteder for børn og unge	32	975.075
Plejefamilier, netværksplejefamilier	76	421.449
Sikrede pladser og ungdomskriminalitet	9	958.415

Ydelse 2025	Antal ydelser juni 2025	Enhedspris 2025
Sociale formål	63	68.806
Indtægter fra den centrale refusionsordning	0	-17.500.000

* Ydelser med nul betyder at udgifterne/indtægterne ikke kan tælles på enheder

Vurderingen af budgetbehovet for 2026 baserer sig på antallet af opstartede (tilgang) og afsluttede sager (afgang) pr. ydelse. Antallet af ydelser, som har en slutdato i 2025 er grundlaget for afgang af ydelser, mens antallet af ydelser, som har en startdato i 2024 er grundlaget for en forventning til tilgang af ydelser i det kommende år. Se tabel 2.

Tabel 2. Afgang og tilgang af sager

Ydelse	Antal sager juni 2025	Afgang af sager	Tilgang af sager	Antal sager 2026
Soc. pæd. fripladser	0	0	0	0
Døgninstitutioner for børn og unge	31	10	8	29
Forebyggende foranstaltninger	294	117	133	310
Opholdssteder for børn og unge	32	12	11	31
Plejefamilier, netværksplejefamilier	76	24	14	66
Sikrede pladser og ungdomskriminalitet	9	3	5	11
Sociale formål	63	13	11	61
Indtægter fra den centrale refusionsordning	0	0	0	0
I alt	505	179	182	508

Vurderingen af antallet af sager i 2026 ganget med enhedsprisen pr. ydelse danner grundlaget for det samlede budgetbehov i 2026, for at kunne videreføre de ydelser, der er startet op i 2025 fratrullet den forventede afgang af ydelser for et helt budgetår.

Tabel 3. Det samlede budgetbehov pba. tilgang og afgang af sager.

Ydelse	Antal sager 2026	Enhedspris 2026 (2026 pl)	Forventede sagsudgifter 2026 (2026 pl)	Forventet difference 2026 (2026 pl – april25)
Soc. pæd fripladser	0	126.762	126.762	4.168
Døgninstitutioner for børn og unge	29	757.759	21.975.017	-743.102
Forebyggende foranstaltninger	310	170.536	52.866.168	4.377.201

Ydelse	Antal sager 2026	Enhedspris 2026 (2026 pl)	Forventede sagsudgifter 2026 (2026 pl)	Forventet difference 2026 (2026 pl – april25)
Opholdssteder for børn og unge	31	1.008.227	31.255.048	52.654
Plejefamilier, netværksplejefamilier	66	435.779	28.761.395	-3.268.762
Sikrede pladser og ungdomskriminalitet	11	991.001	10.901.013	2.275.277
Sociale formål	61	71.145	4.339.872	5.092
Indtægter fra den centrale refusionsordning	0	-18.095.000	-18.095.000	-595.000
I alt	508		132.130.276	2.107.529

Budgetdifference 2025 + 2026

Budget 2026 (26 pl)	128.952.208
Difference 2026	(3.178.068)

*Budgetbehovet er beregnet i 2026 p/l, man kan dog rykke sig, hvis der bliver meldt et revideret pris- og lønskøn ud i forbindelse med Økonomiaftalen for kommunerne for 2026.

Budgetnotat – Socialområdet

Center for Social og Arbejdsmarked har arbejdet på at udvikle en prognosemodel, sådan at det bliver muligt at estimere udgiftsbehovet på det specialiserede voksenområde. Med udgangspunkt i modellen, der bygger på egne regnskabs- og ydelsesdata over en firårig periode, hvor det er muligt at adskille udviklingen i antal helårsborger, som modtager en ydelse og takstudviklingen udover pris- og lønfremskrivningen estimeres det, at området har et øget budgetbehov for at opretholde serviceniveauet.

Det estimerede budgetbehov i 2025-priser er 9,0 mio. kr. Behovet er beregnet både ud fra en ændring i antallet af borger, der forventes at modtage en ydelse, udviklingen i den gns. takst pr. tilbud og takststigninger udover pris- og lønfremskrivning samt ændringer i hjemtagelse af refusion.

Prognosemodellen viser at over de fire år er der en generelt faldende tendens i antallet af borgere, der modtager en ydelse. Dette dækker dog over en forskydning fra ydelser med lavere takster til ydelser med højere takster.

Det øgede budgetbehov fordelt på paragraffer

§85/105 – Socialpædagogisk støtte og midlertidigt botilbud

Der er forudsat en stigning på en helårsperson og en stigning i takstbetalingen på 4,7 mio. kr. svarende til 7 pct. udover p/l-regulering: Stigningen i takstbetalingen dækker over både prisstigninger og øget støttebehov.

§107 – Midlertidigt botilbud

Der er forudsat et fald på 6 helårspersoner, hvilket giver en forventet mindreudgift på 4,6 mio.

§108 – Længerevarende botilbud

Der er forudsat en stigning på 2 helårspersoner og en stigning i takstbetalingen på 2,1 mio. kr. svarende til 4 pct. udover p/l-regulering: Stigningen i takstbetalingen dækker over både prisstigninger og øget støttebehov.

§95–96 – BPA (Borgerstyret Personlig Assistance)

Der er forudsat en stigning i takstbetalingen på 2,0 mio. kr. svarende til 7 pct. udover p/l-regulering: Stigningen i takstbetalingen dækker over både prisstigninger og øget støttebehov.

§109 – Kvindekrisecentre

Der er forudsat en stigning i takstbetalingen på 1,2 mio. kr. svarende til 15 pct. udover p/l-regulering: Stigningen i takstbetalingen dækker over både prisstigninger og øget støttebehov.

§110 – Herberg

Der er forudsat en stigning i takstbetalingen på 1,0 mio. kr. svarende til 15 pct. udover p/l-regulering: Stigningen i takstbetalingen dækker over både prisstigninger og øget støttebehov. Derudover er der som følge af Housing First estimeret en mindreindtægt på refusion på 0,6 mio. kr.

SDE – Særligt dyre enkeltsager - tilbud med høj takst

Der er som følge af takststigningerne forventet en øget refusionsindtægt på 1,0 mio. kr.

Budgetnotat Arbejdsmarkedsområdet og Administration

Budget 2026 er beregnet ud fra pris gange antal, hvor der er anvendt Odsherred Kommunes egne data. På forsørgelsesydelseerne er prisen beregnet ud fra de gennemsnitlige takster i Regnskab 2024 samt de gennemsnitlige refusions-/medfinansieringsprocenter. Forudsætningerne for estimatet af antal fuldtidspersoner tager udgangspunkt i antal fuldtidspersoner i Jobindsats samt den kendte udvikling i 2025 og tidligere års sæsonudsving.

Effekterne af Beskæftigelsesreformen, Kontanthjælpsreformen og aftale om Sygedagpengene i 2026 betyder at budgetforslaget som fremlægges, følger KL's overførelsesskøn, da administrationen ikke for nærværende har data, som kan give et mere præcis skøn for budgetbehovet i 2026. Der fremlægges en særskilt sag for ØU d. 27. august 2025 vedr. udmøntningen af Beskæftigelsesreformen.

Det estimerede budgetbehov ville på Arbejdsmarkedsområdet være 8,7 mio. kr. højere end KL's overførelsesskøn ved anvendelse af pris gange antal. Besparelsen som følge af Beskæftigelsesreformen er opgjort til 4,9 mio. kr. i 2026. Det skønnede budgetbehov kan derfor netto opgøres til 3,8 mio. kr. Følgende budgetposter, forventes at kunne holdes inden for den eksisterende budgetramme: Ejendomme, Løn til forsikrede ved løntilskud, Frivilligt socialt arbejde, Øvrige sociale formål, Andre sundhedsudgifter samt Administration.

Ændringen i budgetbehovet for 2026 er opgjort i forhold til KL's overførelsesskøn for 2026 og udviklingen i antal fuldtidspersoner fra Budget 2025.

Flygtninge og integration

Der forventes et øget budgetbehov på 0,7 mio. kr., sammensat af øgede udgifter til tilbud og indsatser, og hjemtagelse af færre resultattilskud som følge af at en stor del af de ukrainske flygtninge har opholdt sig mere end 3 år i Danmark, samt til Repatriering.

Seniorpension

Der forventes et øget budgetbehov på 0,9 mio. kr. til Seniorpension, som følge af en estimeret nettotilgang på 6 fuldtidspersoner i 2026.

Førtidspension og personlige tillæg

Der forventes et mindre budgetbehov på 8,7 mio. kr. til førtidspensioner og personlige tillæg som følge af en estimeret nettotafgang på 48 fuldtidspersoner i 2026.

Sygedagpenge

Der forventes et mindre budgetbehov på 4,0 mio. kr. som følge af en estimeret nettonedgang på 64 fuldtidspersoner.

Kontant- og uddannelseshjælp og enkeltydelser

Der forventes et øget budgetbehov på 4,6 mio. kr. som følge af integrationsborgerne overgår til kontanthjælp og et uændret antal på hhv. kontanthjælp og uddannelseshjælp ift. 2025. Derudover er der estimeret en nettotilgang på 5 fuldtidspersoner på de tidligere S&H ydelsesmodtagere.

Forsikrede ledige

Der forventes et øget budgetbehov med 3,5 mio. kr. som følge af en estimeret stigning på 19 fuldtidspersoner ift. 2025, hvilket overvejende er en niveauforskydning i løbet af 2025.

Revalidering, Ressourceforløb, Fleksjob og Ledighedsydelse

Der forventes et samlet øget budgetbehov på 3,5 mio. kr. fordelt med et mindre budgetbehov til Revalidering 1,3 mio. kr. som følge af et estimeret fald i antal fuldtidspersoner på fire i forhold til budget 2025. Et mindre budgetbehov til fleksjob på 5,5 mio. kr., hvor der er estimeret en tilgang på ny ordning med 2 fuldtidspersoner, en afgang på mellemordningen på 3 fuldtidspersoner og et fald på gammel ordning med 20 fuldtidspersoner ift. 2025. Et øget budgetbehov på 7,1 mio. kr. til Ressource- og jobafklaringsforløb, som følge af en estimeret tilgang til Ressourceforløb på 5 fuldtidspersoner og 9 fuldtidspersoner til Jobafklaringsforløb ift. 2025. Et mindre budgetbehov på 0,5 mio. kr. til ledighedsydelse sammensat af en estimeret tilgang på ny ordning med 8 fuldtidspersoner og et fald på ni fuldtidspersoner på gammel ordning ift. 2025.

Seniorjob og Løn til forsikrede i løntilskud

Der forventes et mindre budgetbehov på 0,2 mio. kr. som følge af en estimeret nettonedgang på 3 fuldtidspersoner.

Aktiv beskæftigelsesindsats

Før der er taget højde for de forventede besparelser som følge af beskæftigelsesreformen forventes et øget budgetbehov på 6,6 mio. kr. baseret på de estimerede ændringer i antal fuldtidspersoner på de enkelte forsørgelsesydelse undtaget tilbagetrækningsydelse.

Aftale om kommunernes økonomi for 2026

1. Indledning

Økonomiaftalen mellem regeringen og KL er indgået i en alvorlig tid. Danmark står således i de kommende år over for flere store udfordringer. Krigen i Ukraine og den ekstraordinære sikkerhedspolitiske situation betyder, at en større del af samfundets ressourcer skal gå til forsvar og sikkerhed. Det skal bidrage til at sikre tryghed for, at Danmark og vores allierede kan forsvare sig, når der er krig i Europa. Vores fælles velfærdssamfund er en vigtig forudsætning for de styrkepositioner, vi har i Danmark. I den usikre tid, som Danmark og Europa befinder sig i, er det derfor vigtigt, at vi også i fremtiden har et stærkt velfærdssamfund. Her spiller kommunerne en central rolle i at udvikle velfærden og understøtte trygheden i en usikker tid.

Økonomiaftalen for 2025 løftede kommunernes økonomi og gav kommunerne mulighed for at udvikle velfærden markant og investere i kvalitet og bedre velfærd på de store velfærdsområder. Regeringen og KL løfter med økonomiaftalen for 2026 kommunernes serviceramme med 3,5 mia. kr. og bygger videre på sidste års aftale. Aftalen skaber dermed stærke rammer for at investere i og udvikle den borgernære velfærd. Løftet af kommunernes økonomi skal særligt prioriteres til velfærden tæt på borgeren og bidrager til trygge rammer i hverdagen for børn, unge og ældre borgere. Regeringen og KL er således enige om, at aftalen giver et stærkt afsæt for at prioritere landets dagtilbud, skoler, plejehjem og fritidstilbud.

KL tager derudover som en del af aftalen til efterretning, at de kommunale udgifter til administration nedbringes med 250 mio. kr. i 2026. Den samlede aftale bidrager således til, at kommunerne fortsat har mulighed for at styrke den borgernære velfærd og dermed understøtte trygheden i en ellers usikker tid.

Regeringen og KL er desuden enige om, at økonomiaftalen for 2026 giver kommunerne mulighed for at foretage markante investeringer i rammerne for den borgernære velfærd, samt at aftalen fuldt ud dækker den demografiske udvikling i kommunerne i takt med, at vi i det kommende år lykkeligvis bliver flere ældre. Aftalen muliggør, at kommunerne kan løfte og forbedre de fysiske rammer i bl.a. dagtilbud og folkeskolen.

Samtidig forudsætter den fortsatte udvikling af velfærdssamfundet i høj grad også et fokus på at gøre tingene klogere og på at udnytte nye muligheder. De kommende år skal en række store reformer og aftaler på velfærdsområderne omsættes til konkrete ændringer for borgerne i kommunerne. Aftalerne skal løfte den borgernære velfærd og give mere frihed, tillid og færre administrative krav til fagpersonalet. Det gælder bl.a. på ældre-, folkeskole-, beskæftigelses- og sundhedsområdet. Kommunerne har desuden en afgørende rolle i arbejdet for at sikre den lokale forankring af omlægningsindsatsen i

medfør af den grønne trepartsaftale. Regeringen og KL er enige om, at aftalerne indebærer store ændringer for kommunerne, samt at politikere, ledere og medarbejdere i kommunerne er afgørende for den lokale implementering af aftalerne, herunder at de politiske ambitioner bliver til virkelighed i de kommende år. Parterne er endvidere enige om, at aftalerne skal føre til et velfærdssamfund, hvor der bliver mere tid til kerneopgaven tæt på borgerne.

2. Kommunernes økonomiske rammer

Det kommunale udgiftsloft er udgangspunktet for den kommunale serviceramme i 2026. Regeringen og KL er enige om at løfte dette udgangspunkt med 3,5 mia. kr. Heraf udgør kvalitetsløftet af ældreplejen 54 mio. kr.

KL tager derudover som en del af aftalen til efterretning, at kommunernes udgifter til administration skal nedbringes med 250 mio. kr. i 2026. Det vil fortsat være op til den enkelte kommune at frigøre ressourcerne på baggrund af, hvad der giver mening efter lokale forhold.

Den kommunale serviceramme udgør derved samlet set 336,8 mia. kr. Hertil kommer yderligere reguleringer i medfør af DUT mv.

Regeringen og KL er enige om, at rammen for kommunernes investeringer i 2026 udgør 22,3 mia. kr. Heraf udgør investeringen i bedre faglokaler som følge af *Aftale om folkeskolens kvalitetsprogram* 908 mio. kr. i 2026. Parterne er enige om, at det aftalte niveau sikrer gode muligheder for at investere i de fysiske rammer for velfærden. KL tilkendegiver, at aftalen bl.a. giver mulighed for:

- Investeringer i daginstitutioner i omegnen af 3 mia. kr., herunder til forbedring af indeklimaet og renovering af legepladser.
- Investeringer i folkeskoler i omegnen af 5 mia. kr., herunder til rammerne for undervisning, renovering af toiletfaciliteter og forbedring af udearealer.
- Investeringer i kultur-, fritids- og idrætsfaciliteter i omegnen af 2 mia. kr., herunder til etablering og modernisering af idrætsanlæg.

Kommunernes likviditetsfinansiering udgør 0,6 mia. kr.

De seneste års overskridelser af de aftalte anlægsrammer svækker troværdigheden om aftalesystemet og styringen af den samlede offentlige økonomi. Regeringen og KL er enige om, at det er en central forudsætning for økonomiaftalen, at både den aftalte kommunale service- og anlægsramme i 2026 overholdes i budgetterne og regnskaberne.

Regeringen og KL er enige om, at det aftalte anlægsniveau omfatter et ekstraordinært løft af kommunernes anlægsinvesteringer på 0,7 mia. kr. i 2026 til udvidelse af botilbudskapaciteten på socialområdet som aftalt i forbindelse med økonomiaftalen for 2024. Parterne er enige om, at det samlede løft af botilbudskapaciteten på 1,5 mia. kr. i perioden 2024 til 2026 kommer i tillæg til den eksisterende anlægsaktivitet på området.

Regeringen og KL er enige om, at det aftalte anlægsniveau omfatter et ekstraordinært løft af kommunernes anlægsinvesteringer på 45 mio. kr. i 2025 og 50 mio. kr. årligt i 2027-2029 til implementering af kommunale it-serviceorganisationer, jf. *kapitel 6*.

Af hensyn til de offentlige finanser og efterlevelse af budgetloven er der fastsat et loft over de kommunale investeringer i 2026. Dermed er 1 mia. kr. af kommunernes bloktilskud betinget af, at kommunernes budgetterede anlægsudgifter holder sig inden for den aftalte anlægsramme under hensyntagen til det samlede budgetterede niveau for service- og anlægsudgifter. Samtidig er 3 mia. kr. af kommunernes bloktilskud betinget af kommunernes aftaleoverholdelse i budgetterne for serviceudgifterne i 2026.

Regeringen og KL er enige om, at kommunerne under ét væsentligt skal reducere deres langfristede gæld. KL vil sammen med kommunerne udarbejde en samlet plan for gældsafvikling for den del af kommunerne, der har mulighed for det. Planen drøftes med regeringen primo 2026.

Kommunernes restgarantier er steget markant gennem en årrække. Regeringen og KL er derfor enige om at afdække kommunernes garantistillelse og drøfte emnet frem mod økonomiforhandlingerne for 2027.

Regeringen og KL er enige om, at særtilskudspuljen til særligt vanskeligt stillede kommuner forhøjes, så den samlet udgør 800 mio. kr. i 2026. Puljen udmøntes med henblik på at imødegå udfordringer i de mest vanskeligt stillede kommuner. Fordelingen af særtilskuddet sker på baggrund af en samlet vurdering af kommunens økonomiske situation og under hensyntagen til kommuners tilskyndelse til at fremme udviklingen. Fordelingen sker efter samme overordnede kriterier som i 2025. Der afsættes desuden en lånepulje på i alt 200 mio. kr. målrettet særligt vanskeligt stillede kommuners anlægsinvesteringer på bl.a. det borgernære og grønne område.

Af hensyn til kommunernes budgetlægningsproces er der enighed om at sigte på, at udmeldingen af særtilskud kan ske tidligst muligt i august. Ansøgningsfristen vil være d. 5. august 2025. For at sikre en hurtig sagsbehandling er parterne enige om, at ansøgningen alene foregår skriftligt. Det svarer således til processen forud for budgetlægningen for 2020.

Regeringen og KL er enige om at afsætte 1,8 mia. kr. i 2026 til et midlertidigt ekstra finansieringstilskud til kommunerne. Den ekstra finansiering skal ses i lyset af, at kommunerne skal implementere flere reformer og bidrage til at imødegå bevægelser i kommuners indtægter. Det ekstra finansieringstilskud vil blive fordelt efter samme principper som det eksisterende finansieringstilskud på årligt 3,5 mia. kr. dog med mindre vægt på indbyggertal (25 pct.) og mere vægt på kommuner med et højt strukturelt underskud (37,5 pct.) eller lavt beskatningsgrundlag (37,5 pct.).

Det er vigtigt for tilliden i aftalesystemet, at kommunerne overholder rammerne for kommunernes skattefastsættelse. Parterne er enige om, at kommunerne i de kommende år skal understøtte, at skatten samlet set overholder de aftalte rammer. Regeringen og KL er enige om, at målet for kommunernes skattefastsættelse er en samlet uændret kommunal skat for 2026.

Regeringen og KL er enige om, at hensigten med fastsættelsen af bloktilskuddet er, at kommunerne under ét er sikret fuld finansiering til at afholde de aftalte udgiftsniveauer for henholdsvis service og anlæg. Regeringen og KL er i forlængelse heraf enige om de forudsætninger, der ligger til grund for fastsættelsen af det statslige bloktilskud til kommunerne i 2026. Forudsætningerne baserer sig bl.a. på realiserede indtægts- og udgiftsniveauer, budgetterede indtægts- og udgiftsniveauer samt prognoser mv. Regeringen noterer sig desuden, at KL i forlængelse af økonomiaftalen vil være i dialog med kommunerne om reformer, reguleringer og andre forhold, der påvirker kommunernes økonomi.

Den enkelte kommunes indtægter afhænger endvidere bl.a. af skattegrundlag og beløbene i tilskuds- og udligningssystemet, som udmeldes pr. 1. juli.

Tabel 1
Balance for kommunerne i 2026

Mia. kr., 2026-pl	Aftale
Serviceudgifter, netto	336,8
Aktivitetsbaseret medfinansiering	26,7
Overførsler	114,7
Bruttoanlæg (ekskl. ældreboliger)	22,3
Øvrige udgifter	1,2
Udgifter i alt	501,8
Skatteindtægter	-396,4
Bloktilskud mv.	-103,9
<i>Heraf betinget bloktilskud</i>	-4,0
Øvrige indtægter	-7,1
Indtægter i alt	-507,4

Der er enighed mellem parterne om, at der afsættes en samlet ramme på 900 mio. kr. for 2025 til modtagelsen af fordrevne fra Ukraine. Midlerne udmøntes over bloktilskuddet.

Regeringen vil igangsætte et bredt og grundigt analysearbejde i Finansieringsudvalget under Indenrigs- og Sundhedsministeriet med henblik på ændringer i det kommunale tilskuds- og udligningssystem. KL har formuleret ni principper, som parterne er enige om er vigtige for det kommende arbejde med et nyt udligningssystem. Regeringen vil blandt andet med udgangspunkt i disse principper snarest udarbejde et kommissorium for det kommende arbejde i Finansieringsudvalget. Parterne er enige om at etablere et tæt samarbejde i regi af Finansieringsudvalget.

Parterne kan dertil konstatere, at kommunernes indtægter fra selskabsskat vil stige frem mod 2027, og at merindtægterne forventeligt vil være skævt fordelte imellem kommunerne. Parterne er på den baggrund enige om, at der er behov for i fællesskab at se på betydningen af de stigende indtægter fra selskabsskat kommunerne imellem. Regeringen og KL er enige om, at arbejdet gennemføres med henblik på at finde mulige løsningsmodeller primo 2026, som skal have virkning fra 2027. Det skal ske inden for den eksisterende samlede kommunale finansiering.

Regeringen og KL indgik i starten af 2025 en aftale om ændringer af selvbudgetteringsordningen, som indebærer, at kommunerne fortsat har mulighed for at budgettere med egne skøn samtidig med, at der understøttes bedre budgetsikkerhed for kommunerne, herunder de kommuner der vælger ordningen med statsgaranti. Regeringen har fremsat lovforslag med henblik på, at ændringerne gælder fra og med budgetlægningen for 2026. Samtidig er parterne enige om, at de kommuner, der i 2024 og 2025 har valgt statsgaranti, ikke skal stilles værre, end hvis de havde valgt selvbudgettering efter den

nuværende ordning. Den nærmere håndtering fastlægges i forbindelse med, at efterreguleringen for selvbudgetteringen i de to år kendes.

Boks 1

Øvrige økonomiske forudsætninger

Overførselsudgifter

Det er forudsat i aftalen, at kommunernes overførselsudgifter, herunder udgifter til forsørgelse og aktivering af forsikrede ledige mv., vil udgøre 114,7 mia. kr. i 2026.

Pris- og lønudvikling

Der anvendes et skøn for pris- og lønudviklingen (PL) for kommunerne fra 2025-2026 for de samlede udgifter inkl. overførsler på 3,4 pct. PL-skønnet for serviceudgifter (ekskl. overførsler) er 3,1 pct. fra 2025-2026, og PL-skønnet for anlægsudgifter er 2,2 pct. fra 2025-2026.

Ultimoforhandling i forbindelse med OK24

I OK24-forliget mellem KL og Forhandlingsfællesskabet er det aftalt, at parterne optager forhandlinger i september 2025 med henblik på at håndtere en eventuel ubalance mellem den kommunale og den private lønudvikling. Forhandlingen baseres på et skøn for udmøntningen fra reguleringsordningen pr. 1. oktober 2026, og den eventuelle udmøntning sker den 1. november 2025. Regeringen og KL er enige om, at der vil blive taget højde for denne i forbindelse med økonomiforhandlingerne for 2027.

Midtvejsregulering

Regeringen og KL er endvidere enige om, at der foretages en midtvejsregulering vedrørende 2025 på -4,0 mia. kr. som følge af ændrede skøn for overførsler samt pris- og lønudvikling.

Bidrag til regionerne

Udgangspunktet for kommunernes grundbidrag på udviklingsområdet for 2025 var 126 kr. pr. indbygger. For 2026 vil pris- og lønreguleringen indebære, at udgangspunktet for bidragsfastsættelsen vil være et grundbidrag på 129 kr. pr. indbygger på udviklingsområdet. Reguleringen er fastsat på basis af et skøn for den regionale pris- og lønudvikling fra 2025-2026 på 2,0 pct. inkl. medicin.

Kommunal medfinansiering (KMF)

Regeringen og KL er enige om, at den løbende afregning af KMF fastfryses i 2026 svarende til afregningsniveauet i 2025 samt, at der i forbindelse med efterreguleringen af KMF inddrages et hensyn til, at kommuner med en høj budgettering af medfinansieringen ikke taber uforholdsmæssigt på ordningen.

Med sundhedsreformen nedlægges den kommunale medfinansieringsordning fra og med 2027.

Skattefastsættelse

Regeringen og KL er enige om at understøtte skattenedsættelser i kommunerne mhp. at give plads til, at andre kommuner kan øge skatten tilsvarende, inden for en samlet uændret kommunal skat. På den baggrund etableres en ramme til nedsættelser af indkomstkatten med tilskud i 2026 på op til 200 mio. kr. Tilskudsprocenten kan højst udgøre 75 pct. af provenutabet i 2026, 50 pct. i 2027 og 2028 og 25 pct. i 2029.

Med henblik på at understøtte en samlet uændret skat skal kommunerne inden budgetlægningen ansøge Indenrigs- og Sundhedsministeriet om adgang til at få andel i tilskuddet til skattenedsættelse. På den baggrund fastsættes rammerne til nedsættelser med henblik på at understøtte en samlet uændret skat. Tilskud fordeles endeligt på baggrund af kommunernes faktiske skattefastsættelse.

Mere stabile rammer for ejendomsskatter

Indfasningen af de nye ejendomsvurderinger indebærer, at skøn for kommunernes provenu fra grundskyld i vidt omfang er baseret på prognoser. Det har givet anledning til usikkerhed om kommunernes grundskyldsprovenu. Regeringen og KL er på den baggrund enige om en række tiltag, der har til formål at give kommunerne en bedre budgetsikkerhed for grundskyldsprovenuet i 2024-2028. Tiltagene supplerer bl.a. den neutraliseringsordning, som Folketinget har vedtaget, og indebærer, at de nye boligskatteregler ikke har gennemslag i udligningssystemet i perioden 2024-2028.

Garanterede grundlag

I 2024 og 2025 modtager kommunerne det grundskyldsprovenu, som kommunen har budgetteret med for budgetåret. Provenuet reguleres endeligt, når de endelige grundlag for 2024 hhv. 2025 er udsendt. Ved efterreguleringen vedrørende 2024 og 2025 garanteres den enkelte kommune et grundskyldsprovenu, der som minimum svarer til det seneste statslige skøn for grundlagene forud for budgetlægningen. For 2024 er det skønnet fra august 2023, og for 2025 er det skønnet, som lå til grund for økonomiaftalen i maj 2024. Hvis det endelige grundlag i den enkelte kommune overstiger det relevante skøn for året, reguleres kommunen på baggrund af det endelige grundlag.

For tilskudsårene 2026-2028 garanteres kommunerne et obligatorisk grundlag for grundskyld, der svarer til statens skøn forud for de årlige økonomiforhandlinger. For alle kommuner vil det udbetalte grundskyldsprovenu i budgetåret dermed være endeligt.

Vedr. lofter over grundskyldspromillen

Med ejendomsskatteloven er der fastsat lofter over grundskyldspromillerne. Lofterne er fastsat på baggrund af en prognose for de nye ejendomsvurderinger. Opdaterede prognoser har vist, at lofterne indebærer, at grundskyldsprovenuet utilsigtet reduceres i en række kommuner. Regeringen har derfor udmøntet et tilskud på 0,7 mia. kr. i 2025, der kompenserer for en del af mindreprovenuet i disse kommuner.

Regeringen og KL er enige om, at ordningen forlænges i perioden 2026-2028. Tilskuddet udgør 0,8 mia. kr. i 2026. Ordningen for 2027-2028 vil blive opdateret med seneste grundlag, som er kendt ved økonomiforhandlingerne forud for budgetåret. Ordningen indebærer ekstraordinært ekstra statslig finansiering frem til og med 2028.

3. Flerårigt samarbejdsprogram

Med økonomiaftalen for 2024 aftalte regeringen og KL at etablere et flerårigt samarbejdsprogram og politisk partnerskab, der har til formål at understøtte kommunernes arbejde med at udvikle velfærden inden for de økonomiske rammer og nedbringe udgifterne til administration samt styrke det lokalpolitiske råderum.

Med afsæt i samarbejdsprogrammet er der aftalt en lang række initiativer, som understøtter kommunerne i deres arbejde med at realisere de aftalte administrationsbesparelser, herunder mere end 100 regel- og forenklingstiltag. Parterne er enige om, at de allerede aftalte regel- og forenklingstiltag alene giver kommunerne mulighed for at frigøre ca. 0,5 mia. kr. årligt fuldt indfaset. Regeringen og KL er med økonomiaftalen for 2026 derudover enige om 37 statslige regel- og forenklingstiltag, *jf. bilag 2*. Fra d. 1. januar 2026 forventes mere end 100 af de samlede regel- og forenklingstiltag at være trådt i kraft, ligesom en række af tiltagene allerede er gennemført, fremsat i Folketinget eller forventes ikrafttrådt regelforenklinger i løbet af 2025.

Der er ligeledes lokalt i kommunerne iværksat mere end 500 initiativer med fokus på afbureaukratisering og nedbringelse af udgifterne til administration, herunder bl.a. ved forenkling og afskaffelse af lokale regler, registrerings- og dokumentationskrav og mål, forenkling af arbejdsgange samt øget frihed til institutionerne og mindre detailstyring.

Regeringen og KL er med økonomiaftalen for 2026 enige om at videreføre arbejdet med det flerårige samarbejdsprogram, herunder drøftelserne i det politiske partnerskab. Parterne er enige om at bygge videre på det allerede igangværende arbejde, samt at der i de kommende år vil være fokus på at implementere de aftalte tiltag med henblik på at understøtte kommunernes arbejde med at nedbringe administrationsudgifterne.

4. Det specialiserede socialområde

Regeringen og KL indgik i forbindelse med *Aftale om kommunernes økonomi for 2025* en delaftale om det specialiserede socialområde, ligesom regeringen og en række partier i foråret 2024 indgik *Rammeaftale om en langsigtet og bæredygtig udvikling af handicapområdet*. I aftalerne indgår en række initiativer, som skal bidrage til en faglig og økonomisk bæredygtig udvikling af området. Med det afsæt er udformningen af konkrete modeller i gang, og parterne er enige om løbende at drøfte arbejdet med at omsætte de politiske aftaler til konkrete løsninger.

I forlængelse heraf har regeringen og en række partier indgået hhv. *Aftale om udmøntning af tre initiativer i rammeaftale af 2. maj 2024 om en langsigtet og bæredygtig udvikling af handicapområdet* samt *Aftale om en ny model for kompensationsydelse (tidligere merudgiftsydelsen)*, som implementerer en række centrale initiativer fra rammeaftalen og tidligere års økonomiaftaler. Regeringen og KL er enige om, at aftalerne, som et væsentligt første skridt, bidrager til at dæmpe udgiftsvæksten og skabe en mere bæredygtig udvikling på området, herunder ved at øge de lokale prioriteringsmuligheder og lette det administrative ressourceforbrug. Bl.a. iværksættes konkrete initiativer for socialtilsynet, som kan opfylde og understøtte formålet om lettelse af tilsynstrykket og et mere effektivt og risikobaseret tilsyn og dermed sikre, at socialtilsynene bruger deres ressourcer mest konstruktivt, og at der frigives ressourcer både i socialtilsynene og i tilbuddene.

Regeringen og KL er hertil enige om, at øget styring med prisfastsættelsen på botilbudsområdet er afgørende for at kunne understøtte en hensigtsmæssig udvikling og et velfungerende marked på området. KL noterer sig, at regeringen vil søge Folketingets opbakning til et nyt takstsystem i 2025 og efterfølgende fremsætte de nødvendige lovforslag.

Regeringen og KL er desuden enige om en række tiltag, som skal medvirke til at styrke den tværkommunale kapacitetsstyring på botilbudsområdet målrettet borgere med særligt komplekse behov. Kapacitetsudviklingen skal i højere grad tage et tværkommunalt udgangspunkt. Parterne er derfor enige om, at kommunerne i regi af KKR skal samarbejde om både overvågning af kapacitetsbehovet og koordinering af kapacitetsudviklingen, herunder særligt i relation til botilbud målrettet borgere med særligt komplekse behov. Parterne er desuden enige om, at den botilbudspulje, som blev etableret med økonomiaftalen for 2024, har bidraget positivt til den tværkommunale kapacitetsudvikling på botilbudsområdet generelt. Puljen udløber i 2026, og parterne er enige om at drøfte en videreførelse i forbindelse med forhandlingerne om økonomiaftalen for 2027. Som en del af drøftelsen skal der tages stilling til, om puljen skal målrettes borgere med særligt komplekse behov.

Parterne er desuden enige om at fortsætte arbejdet med at finde yderligere løsninger, der skal understøtte en bæredygtig udvikling af botilbudsområdet for borgere med særligt komplekse behov.

Regeringen har fremlagt et udspil til en værdighedsreform, hvor fokus er, at de mest udsatte borgere skal fritages fra en række krav og sanktioner, og at hjælpen til de allermest udsatte borgere i højere grad samles, så hjælpen bliver mere tilgængelig og helhedsorienteret. I udspillet har regeringen afsat 100 mio. kr. til en ansøgningspulje til etableringen af Gadens Huse i de større byer og 100 mio. kr. til en ansøgningspulje til mobile udsatte-enheder uden for de større byer, der skal samle relevante tilbud på tværs af kommune, region og civilsamfund. Regeringen har desuden lagt op til, at der iværksættes en treårig national forsøgsordning ("Borger i Danmark"), som skal sikre, at det ikke er lovgivningen, herunder handlekommunereglerne, der står i vejen for, at de mest udsatte hurtigere kan få den hjælp og støtte, de har behov for – uanset hvor i landet de kommer fra.

Regeringen og KL er enige om at drøfte de præcise rammer og de omfattede indsatser i "Borger i Danmark". Regeringen og KL er desuden enige om løbende at drøfte erfaringerne med den nationale forsøgsordning, herunder ift. økonomien kommunerne imellem.

5. Sundhed

Implementering af sundhedsreformen: Nærhed og bedre fordeling af ressourcer

Aftale om Sundhedsreform 2024 lægger fundamentet for, at det danske sundhedsvæsen også i fremtiden skal være blandt de bedste. Reformen indebærer den største og vigtigste ændring af sundhedsvæsenet siden aftalen om kommunalreformen i 2004. Flere opgaver og mere behandling skal foregå tættere på borgerne og uden for sygehusene. Det almen medicinske tilbud skal udbygges og i højere grad tage ansvar for patientens samlede forløb. Sygehusene skal have en mere udadvendt rolle og støtte resten af sundhedsvæsenet, og ressourcerne skal fordeles bedre på tværs af landet, så borgerne har bedre adgang til sundhedsvæsenet tæt på, hvor de bor.

Regioner og kommuner spiller en afgørende rolle i udviklingen af det danske sundhedsvæsen. Der påhviler alle en stor og vigtig opgave med implementering af reformen, og arbejdet med omstillingen af sundhedsvæsenet vil strække sig over en årrække. Reformens implementering hviler på et grundlæggende politisk ejerskab til de nødvendige forandringer og på det stærke samarbejde, der kendetegner det danske folkestyre i både kommuner, regioner og stat.

Med reformen skabes en ændret opgavefordeling og grundlaget for et godt samarbejde mellem kommuner, regioner og stat om udviklingen af et stærkere sundhedsvæsen. Vigtigheden af godt samarbejde gælder særligt i de nye sundhedsråd, der får en hovedrolle i omstillingen af sundhedsvæsenet og udviklingen af det sundhedsvæsen, der er tættest på borgerne. Gennem sundhedsrådene sker en markant investering i sundhedsvæsenet i både kommuner og regioner.

Regeringen, Danske Regioner og KL er enige om vigtigheden af et vedholdende og fælles fokus på implementeringen af reformen og et tæt samarbejde herom. Der er samtidig enighed om at samarbejde om at følge reformens mål og intentioner tæt og løbende gøre status herfor i fællesskab.

Et centralt tema i sundhedsreformen er en lægereform. Regeringen og Danske Regioner er enige om, at det almenmedicinske tilbud skal styrkes markant, og kapaciteten og kompetencerne skal udbygges

i takt med, at det almenmedicinske tilbud skal varetage flere opgaver. Målet er mindst 5.000 læger i det almenmedicinske tilbud i 2035.

Aftale om implementering af sundhedsreformen 2025

Regeringen, KL og Danske Regioner indgik d. 25. maj 2025 en fælles samlet aftale om implementering af sundhedsreformen samt udmøntningen af en række konkrete initiativer.

Med implementeringsaftalen er parterne bl.a. enige om, at det er afgørende for reformens implementering og succes, at de kommende regionsråd sikrer, at sundhedsrådene får et godt afsæt for deres arbejde og samarbejdet med kommunerne om udviklingen af sundhedsvæsenet tæt på borgerne. Der er i forlængelse heraf enighed om, at regionerne skal sikre et godt og inddragende samarbejde med kommunerne og de kommunale forvaltninger.

Parterne noterer sig, at der med reformen er afsat knap 0,6 mia. kr. i 2027 stigende til 2,0 mia. kr. (2025-pl) i 2030 til et betydeligt løft af det kommunale sundhedsområde via sundhedsrådene. Det skal understøtte en udbygning af de kommunale sundhedstilbud som led i omstillingen til et mere nært og sammenhængende sundhedsvæsen.

Parterne noterer sig endvidere, at der med reformaftalen er afsat 3,5 mia. kr. (2025-pl) i 2027 til 2031 (anlægsmidler) til nybyggeri, ombygning og/eller renovering af de fysiske rammer for lokale sundhedsindsatser samt nødvendige investeringer i IT, teknologi og udstyr. Midlerne udmøntes af sundhedsrådene, og der kan både være tale om nærhospitaler/sundhedshuse, som samler flere funktioner på en eller flere adresser. Det kan være både regionale og kommunale tilbud. Den konkrete sammensætning af tilbud aftales i sundhedsrådene.

Med sundhedsreformen flyttes myndigheds- og finansieringsansvaret for følgende opgaver fra kommunerne til regionerne pr. 1. januar 2027:

- Akutsygeplejen, der i dag er en del af den kommunale sygepleje.
- Tilbud om midlertidige ophold til den gruppe borgere med behov for en sundhedsfaglig indsats, som ikke kræver sygehusindlæggelse men ikke hensigtsmæssigt kan varetages i eget hjem, og som i dag varetages på kommunale midlertidige pladser i medfør af serviceloven og sundhedsloven (regionale sundheds- og omsorgspladser).
- Dele af genoptræning i form af rehabilitering på specialiseret niveau, som fremover udvides til også at omfatte de mest specialiserede dele af genoptræning på avanceret niveau samt finansieringsansvaret for genoptræning på specialiseret niveau.
- Patientrettet forebyggelse.

Regeringen, KL og Danske Regioner er enige om vigtigheden af et stærkt samarbejde for opgaveflytningen af sundhedsopgaverne, og at lokal dialog og samarbejde skal skabe et fælles vidensgrundlag om indholdet og omfanget af de nære sundhedstilbud. Parterne er enige om at arbejde sammen om at sikre den mest gnidningsfri opgaveoverdragelse af hensyn til medarbejdere og borgere. Kommuner og regioner er derfor også allerede i lokal dialog om opgaverne.

Parterne noterer sig, at der med reformaftalen etableres en midlertidig likviditetsneutral overgangsordning med henblik på at håndtere de byrdefordelmæssige konsekvenser for kommuner samlet

set som følge af flytning af opgaver fra kommunerne og bortfald af den kommunale medfinansieringsordning. I den videre proces med at fastlægge datagrundlaget for den kommunale overgangsordning sker dette i samarbejde med KL.

Med reformaftalen er der aftalt en overgangsordning, der neutraliserer tab og gevinster over 0,05 pct. af kommunens beskatningsgrundlag. Tilskuddet til kommuner med tab finansieres af bidrag fra kommuner med gevinst, og en evt. forskel fordeles efter indbyggertal.

Tilskud og bidrag fra denne overgangsordning beregnes én gang for alle. Indenrigs- og Sundhedsministeriet udmelder de opgjorte tilskud og bidrag i ordningen som led i tilskudsudmeldingen for 2027. Overgangsordningen vil gælde frem til, der tages stilling til samlede ændringer i tilskuds- og udligningssystemet på baggrund af et bredere arbejde i Finansieringsudvalget.

Befordringsanalyse

KL noterer sig, at der med aftalen om sundhedsreformen 2024 og som følge af samarbejdsprogrammet på det regionale område skal gennemføres et eftersyn af reglerne om befordring og befordringsgodtgørelse i sundhedsloven med fokus på at gøre reglerne mere gennemskuelige og mindre bureaukratiske og dermed mindske administrationen. Eftersynet og forslag til ændringer af regelsættet skal ligge inden for den eksisterende økonomiske ramme på området. Eftersynet skal også rumme befordring til og fra de kommende regionale sundheds- og omsorgspladser. Parterne er enige om at samarbejde om eftersynet.

Opfølgning på 10-årsplan for psykiatrien

Regeringen og aftalepartierne har i maj 2025 indgået *Aftale om en samlet 10-årsplan for psykiatrien*, der sikrer et massivt og varigt løft til psykiatrien på 4,6 mia. kr. i 2030 sammenlignet med 2019. Aftalen går hånd i hånd med sundhedsreformen og skaber dermed fundamentet for en mere robust psykiatri inden for rammerne af fremtidens sundhedsvæsen.

Aftalen skal sikre en stærkere forebyggende indsats, så flere hjælpes tidligere, og færre får behov for en henvisning til mere specialiseret hjælp. Det skal bl.a. ske gennem en udvikling og udvidelse af de lettilgængelige behandlingstilbud i kommunerne samt ved at sikre, at 18-24-årige med angst og depression får ret til hurtig behandling inden for 30 dage. Børn og unge skal desuden tilbydes et sammenhængende forløb, hvor de får hjælp og behandling allerede, mens udredningen er i gang gennem en samlet udrednings- og behandlingsret på 60 dage.

De udgående teams i regionerne skal styrkes, så mennesker med svære og komplekse psykiske lidelser kan få understøttet deres behandling uden for sygehusene og dermed forebygge akutte genindlæggelser.

Socialt udsatte patienter, der udskrives fra sygehuspsykiatrien, skal hjælpes videre gennem nye afklaringspladser i kommunerne, hvor der tilbydes socialfaglige indsatser, mens kommunen afklarer, hvilken hjælp og støtte den enkelte har brug for. Endvidere skal de sociale akuttilbud udbredes, så mennesker, der oplever en akut psykisk krise, men ikke har brug for at blive indlagt, får støtte, omsorg og rådgivning.

Regeringen og KL er enige om, at aftalen gør det muligt at gennemføre en langsigtet opbygning af en stærkere psykiatri, der er med til at sikre, at mennesker med psykiske lidelser kan få tidligere og hurtigere hjælp og bedre behandling i og uden for sygehusene. Parterne er også enige om, at løftet af

psykiatrien skal ses sammen med en bedre anvendelse af den samlede kapacitet.

Parterne er desuden enige om at understøtte implementeringen af initiativerne i den samlede 10-årsplan for psykiatrien – både gennem fortsat opfølgning på de tidligere politiske aftaler og via de kommende udmøntningsaftaler for 2025 og frem.

Kræftplan V

Regeringen og KL er enige om at styrke og videreudvikle kræftområdet til gavn for patienterne på baggrund af regeringens Kræftplan V, der blev lanceret i maj 2025.

Parterne noterer sig, at regeringen har afsat 600 mio. kr. årligt fra 2025, hvoraf en andel af midlerne skal udmøntes til kræftindsatser i kommunerne. Parterne er enige om, at der før sommeren 2025 indgås en udmøntningsaftale om kræftplan V-indsatser i 2025, og at der i andet halvår 2025 indgås udmøntningsaftale om indsatser fra 2026 og frem.

Opfølgning på kulegravning af alkoholbehandling

På baggrund af Sundhedsstyrelsens kulegravning af alkoholbehandlingen, som følger op på aftalen om finansloven for 2023, er regeringen og KL enige om at iværksætte et fælles arbejde med henblik på at undersøge, hvordan kommunerne kan sikres bedre styringsmæssige muligheder, herunder en bedre styring af kapaciteten mht. den ambulante alkoholbehandling og for at opnå en højere behandlingskvalitet inden for de eksisterende økonomiske rammer. Parterne er enige om at arbejde med løsningsmuligheder med udgangspunkt i det udfordringsbillede, som tegnes i kulegravningen. Formålet er bl.a. at opnå en større gennemsigthed og mere ensartethed i kvaliteten af den offentligt finansierede alkoholbehandling – uanset om behandlingen finder sted i et offentligt, privat eller selvejende behandlingstilbud. Regeringen vil i forlængelse af det fælles arbejde drøfte konklusionerne med Folketingets partier.

6. Cybersikkerhed

Kommunerne står over for en stadig mere kompleks cybertrussel. Erfaringer fra nabolande viser, at det kan have konkrete og alvorlige konsekvenser, hvis en kommune rammes af et cyberangreb. Samtidig oplever flere kommuner udfordringer med at rekruttere de rette it-specialistkompetencer.

Erfaringer fra både staten og kommunerne viser, at en samling af den basale it-drift (servere, netværk mv.) kan øge cybersikkerheden gennem professionalisering, øget specialisering og større faglige miljøer. Erfaringerne viser også, at samling af den basale it-drift kan afhjælpe rekrutteringsudfordringer samt bidrage til økonomiske skalafordele.

Der er på den baggrund enighed om, at kommunerne senest d. 1. januar 2027 vil etablere sig i nye, tværkommunale samarbejder i form af 4-5 kommunale it-serviceorganisationer med geografisk udgangspunkt i de fire regioner. De nye it-serviceorganisationer oprettes som kommunale enheder og vil inden udgangen af 2027 overtage kommunernes drift af server- og netværksinfrastruktur. Parterne har en fælles ambition om, at enhederne herefter også gradvist overtager driften af brugerstyring og monitorering, pc'er og øvrigt slutbrugerudstyr samt servicedesk og support frem mod 2030 og vil løbende drøfte fremdriften i arbejdet. Såfremt kommunerne ikke inden den 1. januar 2027 har etableret sig i nye it-serviceorganisationer, vil regeringen søge Folketingets tilslutning til at fastsætte nærmere kriterier for en afgrænsning af de nye enheder.

Regeringen og KL er enige om, at der er tale om en væsentlig ændring af organiseringen, som kræver et stærkt fokus på implementering for at lykkes. Parterne er enige om at løfte kommunernes anlægsinvesteringer ekstraordinært med 45 mio. kr. i 2026 og 50 mio. kr. årligt i 2027-2029 til implementering af de nye it-serviceorganisationer. I tilknytning til det ekstraordinære løft etableres der en lånepulje på 90 mio. kr. i 2026 og 100 mio. kr. i 2027-2029 til implementering af it-serviceorganisationerne, hvilket dækker de samlede estimerede implementeringsomkostninger.

Parterne er enige om, at samlingen af kommunernes drift af basis-it kan tilvejebringe et potentiale på 210-265 mio. kr. årligt, som fastholdes i kommunerne. Potentialet er behæftet med væsentlig usikkerhed. Staten medfinansierer således investeringerne forbundet med implementeringen, mens kommunerne beholder gevinsten.

Der nedsættes medio 2025 en arbejdsgruppe, som vil få til opgave at understøtte arbejdet med etableringen af enhederne. Regeringen og KL er enige i som led i den samlede aftale at målrette 10 mio. kr. i 2026 til at understøtte arbejdet.

Den kommunale implementering af NIS 2-loven, der skal sikre et højt fælles cybersikkerhedsniveau, forudsætter en væsentlig indsats i fællesskab, såvel som i de enkelte kommuner i forbindelse med implementeringen. Parterne er enige om, at der afsættes 150 mio. kr. årligt i 2025 og frem til efterlevelse af kravene i NIS 2-loven.

7. Øvrige

Udmøntning af beskæftigelsesreformen

Regeringen og KL blev d. 21. maj 2025 enige om en aftale om udmøntning og implementering af reformen af beskæftigelsesindsatsen. Denne aftale følger op på *Aftale om reform af beskæftigelsesindsatsen*, som blev indgået i april mellem regeringen, Liberal Alliance, Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti og Radikale Venstre. Aftalen mellem regeringen og KL indeholder en række tiltag, som skal understøtte, at reformen forankres i kommunerne på en hensigtsmæssig måde. Samtidig skal aftalen sikre, at en række af de politisk aftalte udgiftsreduktioner kan ske for kommunerne under ét og på baggrund af lokale prioriteringer og viden om, hvad der virker frem for gennem lovgivningsmæssige greb.

Ældreplejen

I april 2024 indgik regeringen sammen med et flertal i Folketinget en aftale om en ny ældrereform. Reformen udgør den største forandring af ældreplejen i årtier og forandrer grundlæggende den måde, ældreplejen reguleres og tilrettelægges på. Fra den 1. januar 2025 har kommunerne mulighed for at etablere lokalplejehjem, og fra d. 1. juli 2025 træder den nye ældrelov i kraft, og det nye ældretilsyn idriftsættes. Regeringen og KL er enige om, at kvalitetsløftet, der blev givet med ældrereformen, fortsat målrettes ældreområdet.

Regeringen og KL er enige om, at det er vigtigt, at implementeringen af ældrereformen i kommunerne kommer godt fra start. Kommunerne er afgørende for, at de politiske intentioner omsættes til forandring lokalt. Kommunerne har således en vigtig opgave i at udbrede helhedspleje og understøtte praksisnær kompetenceudvikling af ledere og medarbejdere i ældreplejen. Regeringen og KL arbejder også sammen om at udbrede viden om lokalplejehjem, vidensdele om arbejdet med at omsætte

ældrereformen undervejs, reducere unødigt dokumentation i ældreplejen samt udbrede velfærdsteknologi med udgangspunkt i bl.a. anbefalingerne fra de nedsatte partnerskaber. Regeringen og KL er enige om, at reformen er omfangsrig, og at en fuld implementering derfor tager tid, herunder skal et privat marked også have tid til at konsolidere sig. Regeringen og KL er enige om løbende at følge arbejdet med implementeringen af ældrereformen.

Regeringen og KL er enige om, at arbejdskraftsudfordringen i ældreplejen kræver et fokus på rekruttering, fastholdelse, mindre sygefravær og flere på fuldtid. Derudover er der også en fælles opmærksomhed på at styrke samarbejdet med frivillige og pårørende.

Efterspørgsel på sundheds- og plejepersonale fra tredjelande

Rekruttering af sundheds- og plejepersonale fra tredjelande er en vigtig del af at sikre tilstrækkeligt med personale i sundheds- og plejesektoren. Særligt i ældreplejen forventes der i de kommende år at være en stigende efterspørgsel efter arbejdskraft. Regeringen og KL er enige om, at der i fællesskab skal udvikles og implementeres et velfungerende modtagerapparat for det sundheds- og plejepersonale, der modtages via partnerskaber, som regeringen søger at indgå med Indien og Filippinerne.

Det er vigtigt at fremme en efterspørgselsdrevet tilgang til rekruttering af udenlandsk arbejdskraft fra tredjelande, så tilførslen af udenlandsk arbejdskraft kan tilpasses ud fra den vurderede efterspørgsel i sundheds- og plejesektoren. Regeringen og KL er derfor enige om at arbejde for at finde en konkret model for indrapportering af efterspørgsel efter sundheds- og plejepersoner fra tredjelande i kommuner og regioner.

Regeringen og KL er ydermere enige om, at der skal igangsættes tiltag, som kan hjælpe herværende udenlandske sygeplejersker fra tredjelande med at finde en vej ind i sygehusvæsenet og sundheds- og plejesektoren. Der afsættes op til 10 mio. kr. i 2025 til understøttende tiltag i udvalgte kommuner. Parterne er enige om at fortsætte dialogen med henblik på at sikre fremdriften i implementeringen.

Udsving i integrationsudfordringer

Nogle kommuner har i det seneste år oplevet betydelige udsving i integrationsudfordringer med konsekvenser for de lokale velfærdsinstitutioner mv. KL noterer sig, at regeringen vil drøfte udfordringen med Folketingets partier og afsætte en pulje til håndtering heraf på FFL26.

Digitalisering

Det fællesoffentlige arbejde om digitalisering har medvirket til at styrke den digitale udvikling i den offentlige sektor. Regeringen, KL og Danske Regioner er derfor enige om at fortsætte et tæt og forpligtende samarbejde om offentlig digitalisering gennem en ny fællesoffentlig digitaliseringsstrategi, som skal sætte retning for den offentlige digitalisering 2026-2029, *jf. bilag 1*.

Samarbejde om at styrke folkeskolens almentilbud

Realiseringen af *Aftalen om folkeskolens kvalitetsprogram* er en stor opgave, som kræver tid og lokal forankring. Det omfatter bl.a. indførelsen af juniormesterlære og mere praktisk undervisning. Det er derfor afgørende, at det tætte samarbejde om folkeskolen fastholdes nationalt og lokalt. Regeringen og KL er enige om at fortsætte samarbejdet om at styrke folkeskolens almentilbud. Mange kommuner er i gang, men der er behov for et vedvarende fokus. Regeringen og KL er enige om at tage udgangspunkt i KL's topmødeerklæring samt de kommende anbefalinger fra Børne- og Undervisningsministeriets Vidensenhed for børn og unge med særlige behov (VIBUS). Regeringen og KL vil årligt følge op

på kommunernes udgifter til almenområdet og segregeret specialundervisning med det datagrundlag, der er etableret med ØA25, og er enige om at afsøge modeller for en udvidelse af datagrundlaget. Regeringen vil samtidigt følge op på den lovforberedende ekspertgruppes anbefalinger til justering af de lovgivningsmæssige rammer på inklusions- og specialundervisningsområdet med KL og de øvrige parter i Sammen om Skolen samt folkeskoleforligskredsen.

Kvalitet i dagtilbud

I maj 2025 blev resultaterne af en ny national kvalitetsundersøgelse på dagtilbudsområdet offentliggjort. Undersøgelsen viser, at kvaliteten i de pædagogiske læringsmiljøer for de 3-5-årige i daginstitutionerne flere steder ikke er god nok.

Det er kommunernes ansvar, at rammer og indsatser medvirker til, at dagtilbuddene kan leve op til lovgivningens krav til det pædagogiske indhold til dagtilbuddene. Regeringen og KL er enige om, at de to kvalitetsundersøgelser fra hhv. 2023 og i år giver anledning til, at kommunerne har et fornyet fokus på egen tilsynspraksis og arbejdet med kvalitetsudvikling.

Der er de seneste år fra centralt hold prioriteret betydelige midler til dagtilbudsområdet, herunder særligt med lovkravet om minimumsnormeringer. Regeringen og KL er enige om, at faglighed og uddannelse har betydning for kvaliteten i dagtilbuddene. Det er ikke alene tilstrækkeligt at have fokus på antallet af medarbejdere på området. Med regeringens udmøntning af opkvalificeringspuljen er der skabt sikkerhed for finansiering af en ekstraordinær indsats frem til 2030. Det giver gode rammer for, at kommuner og dagtilbud kan arbejde strategisk med opkvalificering af det pædagogiske personale og igangsætte initiativer, der giver et uddannelses- og kompetenceløft på dagtilbudsområdet.

Der er derudover behov for, at kommunerne iværksætter en særlig indsats målrettet de dagtilbud, der har alvorlige kvalitetsudfordringer. Børne- og Undervisningsministeriet og KL vil understøtte det kommunale arbejde med udvikling af kvaliteten i de mest udfordrede dagtilbud.

Regeringen og KL vil følge op på undersøgelsen og kommunernes arbejde med kvalitetsudvikling medio 2026. Herunder er regeringen og KL enige om årligt at følge udviklingen i personalesammensætningen på dagtilbudsområdet frem mod 2030.

Klima mv.

Klimaforandringerne øger behovet for klimatilpasning i hele landet. Over de seneste årtier er udfordringerne med højtstående grundvand steget betragteligt, og udfordringerne forventes at vokse som følge af klimaforandringerne med øget regn og stigende havvand. Danmark er ligeledes særligt eksponeret for oversvømmelse fra havet. Senest blev særligt det sydøstlige Danmark i efteråret 2023 ramt af en stormflod, som statistisk set udgjorde mere end en 100-årshændelse flere steder. En nuværende 100-årsstormflodshændelse skønnes at forekomme hvert 3. år i år 2100.

Der er aftalt flere initiativer for at forebygge de fremtidige udfordringer. Regeringen har i marts 2025 indgået en politisk aftale om håndtering af højtstående grundvand, som vil gøre det muligt at lave fælles løsninger i byområder. Regeringen har samtidig indgået en politisk aftale om at skærpe planlovens regler om klimatilpasning og gennemført en evaluering af reglerne for skybrudshåndtering. På baggrund af evalueringen vil regeringen fortsætte dialogen med branchen og bl.a. igangsætte en øget vejledningsindsats omkring skybrudsreglerne.

Regeringen og KL er enige om, at der fortsat er behov for at styrke klimatilpasningsindsatsen for at forebygge de betydelige skadesomkostninger, som stormfloder forventes at medføre i dag og i fremtiden. KL noterer sig, at regeringen arbejder på en kommende *Klimatilpasningsplan II*, som har til formål at forbedre rammerne for og styrke kystbeskyttelsen mod oversvømmelser fra stormflod. Herunder vil der bl.a. blive set på konkrete finansieringsmekanismer, der kan styrke kystbeskyttelsen lokalt, ligesom der vil blive set på muligheden for at forenkle og præcisere reglerne for fastlæggelse af bi-dragsfordelingen i forhold til finansiering af kystbeskyttelsesprojekter.

Krav om solcelleudskillelse

Regeringen og KL vil afdække mulighederne for og konsekvenserne ved at fjerne krav om kommunal og regional selskabsudskillelse samt krav om kommunal modregning fsva. solceller til egetforbrug og tilhørende batterianlæg.

Tilskud til fremme af vedvarende energi

Regeringen og KL er enige om en udmøntningsmodel for tilskuddet til fremme af VE på land på 200 mio. kr. årligt i 2026-2035. KL noterer sig som en del af aftalen, at de kommunale indtægter fra tilskuddet vil indgå i fastsættelsen af kommunernes bloktilskud.

Et robust og styrket beredskab

Inden for de kommunale opgaveområder skal kommunerne planlægge for opretholdelse og videreførelse af samfundets funktioner i tilfælde af større ulykker og katastrofer, herunder udarbejde en plan for kommunens beredskab. Regeringen og KL er enige om at arbejde tæt sammen om at skabe gode rammer omkring beredskabsområdet, herunder med henblik på at indtænke sårbare grupper i beredskabsplanlægningen, og at kommunerne kan få relevant rådgivning og vejledning omkring dette arbejde.

Regeringen og en række af Folketingets partier indgik derudover i januar 2025 en aftale om beredskabsområdet og har i den forbindelse igangsat en analyse af samspillet mellem det kommunale og statslige beredskab. Regeringen og KL er enige om at drøfte analysen primo 2026 med henblik på at styrke samarbejdet mellem staten, kommunerne og andre relevante aktører på beredskabsområdet.

Endelig er regeringen og KL i lyset af den ændrede sikkerhedssituation enige om, at kommunernes beredskab i forhold til at forebygge, identificere og håndtere uforudsete situationer i forbindelse med afholdelse af valg skal styrkes. Regeringen og kommunerne vil derfor med udgangspunkt i centralt udmeldte retningslinjer, som drøftes med KL, tage initiativ til at sikre, at valgmedarbejdere trænes i beredskabssituationer i forbindelse med afholdelse af valg, at kommunernes beredskabsplaner omfatter kommunernes valgopgaver, og at kommunerne jævnligt afholder beredskabsøvelser på valgområdet. Eventuelle merudgifter forbundet hermed afholdes inden for rammerne af den samlede kommunale økonomi.

Eftersyn af beskyttelsesrum

I lyset af det aktuelle trusselsbillede er regeringen og KL enige om, at det er afgørende at sikre et fortsat fokus på civilbeskyttelsesområdet, herunder i relation til beskyttelsesrum. Kommunerne har ansvaret for administration af beskyttelsesrumsområdet, herunder for vedligeholdelse og drift af offentlige beskyttelsesrum. Parterne er enige om i samarbejde at gennemføre et eftersyn af kapaciteten og standen af eksisterende beskyttelsesrum i Danmark, og at kommunerne kan få relevant rådgivning og vejledning omkring dette arbejde.

Styrket datagrundlag på indkøbsområdet

Kommunerne køber hvert år varer og tjenesteydelser for ca. 110 mia. kr. Regeringen og KL er enige om, at der er gode muligheder for at udvikle indkøbsområdet og frigøre ressourcer. Parterne er på den baggrund enige om, at der henstilles til, at ledelsen i Staten og Kommunernes Indkøbsservice A/S (SKI) foretager analyser på baggrund af indkøbsdata indsamlet i kommunerne, herunder analyser vedr. indkøbsforbrug på kommuneniveau på et relevant detaljeringsniveau, herunder fx anvendelsesgrader på eksisterende aftaler samt e-handelsgrader på udvalgte områder. Parterne er endvidere enige om at henstille til, at ledelsen i Staten og Kommunernes Indkøbsservice A/S (SKI) undersøger muligheden for, om allerede eksisterende indkøbsdata fra SKI inden for og på tværs af kommunerne også kan gøres tilgængeligt i anonymiseret form for parterne mhp. at belyse potentialer ved at udvikle indkøbsområdet. KL vil i den forbindelse foretage en forudgående tilsagnsproces hos kommunerne ift. deling af data, såfremt det er nødvendigt.

Fælles indsats om energieffektivitet i offentlige bygninger

Regeringen, KL og Danske Regioner har indgået en særskilt aftale om opfyldelsen af det omarbejdede energieffektivitetsdirektivs krav til energirenoveringer af den offentlige bygningsmasse. Med aftalen er parterne enige om, at kravene indfries ved, at kommuner, regioner og ministerier hvert år udpeger mindst 3 pct. af deres samlede bygningsmasse, der skal renoveres til mindst energimærke B inden 2040. Aftalen sikrer en balanceret og fleksibel tilgang, hvor kommuner, regioner og ministerier bidrager til en fælles opfyldelse af kravet. Det betyder, at de aktører, der har størst nytte af renoveringerne, også er dem, der foretager dem.

Bilag 1. Digitalisering

Den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2026-2029 skal bidrage til at skabe rammerne for en digital offentlig sektor, hvor brugervenlige digitale løsninger, klog brug af data og ny teknologi skal give borgerne en sammenhængende og intuitiv vej i det offentlige digitale Danmark uden, at man går på kompromis med tilliden. Parterne er enige om, at vi samtidig skal beskytte danske værdier i en global digital verden domineret af få, store tech-virksomheder. Med den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2026-2029 igangsætter regeringen, KL og Danske Regioner en række initiativer, der skal understøtte ambitionerne, herunder:

Udbredelse og videreudvikling af Digital Fuldmagt

Det skal være lettere for borgere at modtage, få eller give hjælp til digitale gøremål. Den fællesoffentlige løsning for digital fuldmagt skal derfor udbredes og videreudvikles med borgernes behov i centrum, så løsningen kan fungere på tværs af offentlige myndigheder. Derudover skal det undersøges, om det er hensigtsmæssigt, at den private sektor omfattes af løsningen. Dette skal give langt bedre muligheder for, at pårørende og støttepersoner med deres eget MitID kan agere digitalt på vegne af andre på en tillidsfuld og sikker måde.

Øget anvendelse af Digitalt Samtykke

Det skal være nemmere for borgere og offentlige myndigheder at afgive, indhente og håndtere samtykker. Derfor skal den fællesoffentlige digitale samtykkeløsning udbredes og videreudvikles. Ved at gøre det nemmere for offentlige myndigheder at indhente og håndtere samtykker sikres færre manuelle processer, hvilket skal bidrage til at lette de administrative opgaver. Samtidig skal der skabes et overblik over afgivne samtykker, så borgerne let kan se, hvad de har givet samtykke til.

Fremme digital suverænitet i den offentlige sektor

Den offentlige sektor er afhængig af få amerikanske teknologivirksomheder, og det er for den enkelte myndighed i praksis meget vanskeligt at vælge andre løsninger. De fællesoffentlige parter er enige om at arbejde for at skabe større digital suverænitet i den offentlige sektor med henblik på at imødegå uhensigtsmæssige afhængigheder og fremme konkurrencen. Parterne vil i første omgang igangsætte en analyse, der skal afsøge, hvordan der kan skabes større digital suverænitet samtidig med, at der tages hensyn til effektivitet, pris og sikkerhed. Samtidig skal pilotforsøg i den offentlige sektor supplere afdækningsarbejdet og bidrage med praktisk erfaringsopsamling på området med henblik på opfølgende aktiviteter.

Der afsættes en økonomisk ramme på 55,0 mio. kr. årligt i perioden 2026-2029 til den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi.

Regeringen, KL og Danske Regioner er endvidere enige om at afsætte 98,8 mio. kr. i 2026 til fortsat at sikre et højt sikkerhedsniveau og en stabil drift, vedligehold og videreudvikling af den fællesoffentlige digitale infrastruktur, heraf 39,5 mio. kr. fra kommunerne. Det bemærkes imidlertid, at de samlede omkostninger til det fællesoffentlige digitale samarbejde falder med 11,6 mio. kr. fra 2025 til 2026.

Sammenhæng på tværs af sundhedsvæsenet

Regeringen, KL og Danske Regioner er enige om at videreføre finansieringsniveauet til den fælles digitale infrastruktur fra 2025 til 2026 på 151,0 mio. kr., heraf 49,7 mio. kr. (25-pl) fra kommunerne, og at der foretages nødvendige omprioriteringer af it-porteføljen som følge af stigende brug og sikkerhedskrav samt ønsker til videreudvikling frem mod etableringen af Digital Sundhed Danmark.

Parterne er i forlængelse heraf enige om at sanere de nationale rusmiddelbehandlingsregistre, således at der skal indberettes færre og mere tidssvarende oplysninger. Saneringen finansieres i fællesskab, herunder 1,8 mio. kr. (25-pl) fra kommunerne. Det skal frigive administrative ressourcer som før blev brugt på at registrere data.

Kommunerne vil desuden prioritere udbredelse af graviditetsmappen i 2026 med henblik på at kunne dele graviditetsdata på tværs af alle landets kommuner. Til formålet hæves kommunernes bidrag til MedCom med 1,5 mio. kr. (25-pl) i 2026.

Parterne er hertil enige om, at kommunale medarbejders navne skal kunne sløres i digitale sundhedsløsninger i sager om chikane, trusler, stalking, vold og trusler om vold. Derfor udvikles en fælleskommunal teknisk løsning, som finansieres ved øget kommunalt bidrag til MedCom på 1,9 mio. kr. i 2026 og 0,3 mio. kr. i 2027 og 2028 (25-pl).

Bilag 2. Regel- og forenklingstiltag

Regeringen og KL er enige om 37 regel- og forenklingstiltag, som der vil blive arbejdet videre med, jf. tabel 2.

Det bemærkes, at en række af tiltagene kan gennemføres i 2025, mens en række andre tiltag vil kræve yderligere arbejde, inden der kan gennemføres konkrete forenklinger. Desuden vil flere tiltag kræve forhandlinger med forligspartier mv.

Tabel 2**Oversigt over forenklingsforslag, som der er enighed mellem regeringen og KL om at arbejde videre med**

Nr.	Forslag	Uddybning af forslag
1	Reduktion i antal år data i ydelsessager skal opbevares	Det foreslås, at antallet af år, hvor data opbevares i sager på ydelsesområdet, reduceres fra 10 til 4 år.
2	Undtagelser fra skovlovens byggeforbud (bagatelgrænse ved minimal påvirkning af fredsskov)	Det foreslås at ændre byggeforbuddet i skovlovens § 11, således at sagstyper, som ofte tillades i dag, undtages krav om ansøgning. Det vil betyde, at kommunerne i færre tilfælde vil skulle ansøge om dispensation fra skovloven hos Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø.
3	Lempede krav om revisionserklæringer ifm. NSIS	Digitaliseringsministeriet har udbygget og præciseret vejledningerne til NSIS mhp. at sikre en ensartet fortolkning af kravene i standarden og for at forenkle og tydeliggøre processen for revision. Dertil er krav om afsluttende revision ifm. ophør af ID-tjeneste lempet, således at en ledelseserklæring er tilstrækkelig ved ophør inden for revisionsperioden (12 måneder efter sidste revision).
4	Klarere rammer for salær og honorering i børnesager	Det foreslås at gennemføre lovændring, så der sikres klarere rammer for salær og honorering af advokater og børnesagkyndige i børnesager.
5	Forenkling af indhentelse af personoplysninger efter lov om aktiv socialpolitik	Det foreslås at ændre Lov om aktiv social politik, så opholdskommunen i beskæftigelsessager får mulighed for at indhente de nødvendige oplysninger hos borgerens tidligere opholdskommune uden samtykke. Opholdskommunen skal orientere borgeren om, at kommunen indhenter de nødvendige oplysninger ift. behandling af borgerens sag.
6	Mulighed for straksopkrævning for brugerbetalte opgaver (brugerbetalingsbekendtgørelsen)	Det foreslås at foretage ændring af brugerbetalingsbekendtgørelsen med henblik på at give kommunerne friere rammer til at anvende straksopkrævning for brugerbetalte opgaver.
7	Indfør afskæringskriterier ved miljøvurderinger	Det foreslås at indføre afskæringskriterier ved miljøvurderinger, således at kommunerne ikke skal udføre VVM-screeninger ved mindre og ukontroversielle miljøprojekter.
8	Klarere lovgivning på hjælpemiddelområdet	Der foreslås en forenklet og mere tillidsbaseret visitation til hjælpemidler. Parterne er enige om at drøfte KL's forslag til lovgivning på hjælpemiddelområdet i arbejdet om den fremtidige organisering af området.
9	Oprettelse af et nationalt register for solcelleanlæg	Energistyrelsen har i dag et stamdataregister, som indeholder data om alle el-produktionsanlæg, der er tilsluttet til det kollektive net, herunder solceller og landvindmøller. Energistyrelsen vil tage initiativ til at informere yderligere om kommunernes mulighed for at anvende data fra registret med henblik på at lette kommunernes ressourceforbrug ifm. oversigt over solcelleudbygningen i Danmark.
10	Afskaf krav om at bygherre skal indsende energimærke til kommunen	Det foreslås at afskaffe krav om, at bygherre skal indsende energimærke til kommunen. Energimærkning vil fortsat være påkrævet ved færdiggørelsen af nybyg eller ombygninger, der sidestilles med nybyggeri, men der stilles ikke krav om, at det udarbejdede energimærke fremsendes til bygningsmyndigheden.
11	Forenkling af indberetning på rusmiddelområdet	Det foreslås at gennemføre en række ændringer af indberetningskravene på rusmiddelområdet med henblik på forenkling af registreringsarbejdet for kommuner og regioner.
12	Forenkling af regler om anmeldelse af arbejdsulykker	Det foreslås at forenkle anmeldereglerne ved at begrænse anmeldepligten fra at gælde ved én fraværdsdag til først at gælde ved tre fraværdsdage ifm. en arbejdsulykke med henblik på at mindske administrationen hermed.
13	Ensartet praksis for administration af ansøgningspuljer	Der er i regi af det flerårige samarbejdsprogram gennemført særskilt spor ang. forenkling af puljeadministration i kommunerne. Arbejdet har resulteret i, at Økonomistyrelsen har opdateret sin <i>Vejledning om effektiv tilskudsforvaltning</i> med øget fokus på ensartet tilskudspraksis på tværs af de statslige tilskudsmyndigheder med henblik på at gøre det nemmere at søge om tilskud og at administrere modtagne tilskud.
14	Mulighed for oprettelse af integrationspladser	Det foreslås, at reglerne om skoledistrikter ændres, så kommunerne får mulighed for at oprette integrationspladser på udvalgte skoler og dermed får mere fleksible og frie rammer til at skabe en mere balanceret elevsammensætning.

Tabel 2

Oversigt over forenklingsforslag, som der er enighed mellem regeringen og KL om at arbejde videre med

Nr.	Forslag	Uddybning af forslag
15	Afskaffelse af krav om Ankestyrelsens godkendelse af flerårige tilskud	Krav om, at Ankestyrelsen skal godkende flerårige tilskud, er afskaffet.
16	Dialog før bekymringshenvendelse	Styrelsen for Patientsikkerhed anbefaler allerede i dag dialog med kommunen, inden der sendes en bekymringshenvendelse til styrelsen om en kommunes hjemmepleje, plejehjem mv. Styrelsen for Patientsikkerhed vil tage initiativ til at øge samarbejdet med KL om processen forud for bekymringshenvendelse med henblik på at fremme dialog før bekymringshenvendelse samt potentielt reducere antallet af sager, der leder til bekymringshenvendelse.
17	Delt kompetence til at undtage borgere fra digital selvbetjening	Det foreslås, at kompetencen til at undtage borgere fra digital selvbetjening fremover bliver delt mellem kommunerne, Udbetaling Danmark og Seniorpensionsenheden. Det betyder, at når en borger, som er fritaget fra Digital Post, retter henvendelse til enten kommunen, Udbetaling Danmark eller Seniorpensionsenheden med ønske om at blive undtaget fra digital selvbetjening på parternes sagsområder, skal det være muligt for alle parter at undtage borgere fra digital selvbetjening.
18	Afskaffelse af krav om udarbejdelse af en strategisk bymidteplan	Det foreslås, at kravet om udarbejdelse af strategiske bymidteplaner afskaffes.
19	Giv tilpas tid til at indarbejde statslige udmeldinger i kommuneplanen	Det foreslås, at kommunerne gives tilpas tid til at indarbejde statslige udmeldinger i kommuneplanen. Konkret foreslås det, at der ved nye statslige krav til kommunernes lokalplanlægning indsættes overgangsordninger i relevante lovforslag.
20	Konkretisering og indskrænkning af statens tilsyn med kommunernes planlægning	Rammerne for statens tilsyn med kommunernes planlægning er blevet konkretiseret, idet der i den seneste udgave af Oversigt over nationale interesser fremgår mere tydeligt end tidligere, hvad de statslige myndigheder fører tilsyn med. Derudover er tilsyn med Aflastningsområder uden for hovedstadsområdet og Grønt Danmarkskort udgået af loven med henblik på at indskrænke det statslige tilsyn med kommunernes planlægning.
21	Fastlæggelse af objektive regler for kommunernes planlægning i stedet for ordninger, som i dag kræver ansøgning.	Som konsekvens af planlovsaftalen af 10. oktober 2024 foreslås det, at ansøgningsordning om udviklingsområder i kystnærhedszonen fjernes, da denne ordning i stort omfang overflødiggøres. I stedet indføres der bl.a. mere lokal selvbestemmelse i planloven, så kystkommunerne får mulighed for at byudvikle foran kystbyer ned mod kysten og ikke som hovedregel kun bag ved eksisterende by. Det vil bl.a. kunne bidrage til et reduceret ressourceforbrug på kommunale ansøgninger. Samtidig bestræbes det, at eventuelle fremtidige ansøgningsrunder for kommunerne iht. planloven tilrettelægges mhp. færrest mulige administrative byrder for kommunerne.
22	Afskaffelse af indberetning vedr. provenu af dækningsafgift for offentlige ejendomme	Det foreslås, at indberetningen vedr. dækningsafgift af offentlige ejendomme afskaffes. I stedet baseres opgørelsen fremover på oplysninger fra Skatteministeriet.
23	Forenkling af regler i momsrefusionsbekendtgørelsen	Regler i momsrefusionsbekendtgørelsen er forenklet mhp. at mindske administrationen forbundet hermed.
24	Udkast til beslutningsoplæg til ny national handlingsplan for antimikrobiel resistens (AMR) hos mennesker	Indenrigs- og Sundhedsministeriet har taget KL's opmærksomhedspunkter til efterretning i det videre arbejde med henblik på at undgå, at en ny handlingsplan samlet set medfører mere administration i kommunerne. Der pågår politiske forhandlinger om indholdet af en ny AMR-handlingsplan.
25	Ændring af 30 procent-reglen om optag af børn fra udsatte boligområder	Det er vedtaget, at kommunalbestyrelser med boligområder på listen over udsatte boligområder kan træffe beslutning om, at børn, der bor i et udsat boligområde, ikke skal medregnes i de 30 pct. børn fra udsatte boligområder, der maksimalt må optages i en daginstitution i løbet af et kalenderår, hvis forældrene er i beskæftigelse eller uddannelse, bl.a. med henblik på øget fleksibilitet for kommunernes optag i daginstitutioner.
26	Mulighed for dispensation ift. formål og anvendelse i lokalplaner	Det er besluttet at gennemføre forsøgsordning for frie bymidter, hvor 14 bymidter får en midlertidig hjemmel til at dispensere fra anvendelsen i lokalplaner. Forsøgsordningen bliver devalueret i 2027. På baggrund af erfaringer

Tabel 2

Oversigt over forenklingsforslag, som der er enighed mellem regeringen og KL om at arbejde videre med

Nr.	Forslag	Uddybning af forslag
		fra forsøgsordningen kan der tages stilling til en eventuel imødekommelse af ønsket om dispensationsmulighed i særlige tilfælde.
27	Samlet myndighedsansvar for beskyttede sten- og jorddiger	Det foreslås, at myndighedskompetencen for beskyttede sten- og jorddiger samles ved kommunerne, og at der foretages forenklinger af reglerne for kommunernes administration af området. Ved at samle myndighedskompetencen vil sagsbehandlingen lettes, da processkridt og ventetider formindskes.
28	Mulighed for fastansættelse i kommunen uden forudgående opslag efter endt uddannelse	Det er i visse tilfælde allerede muligt for kommunerne at besætte en stilling uden forudgående offentligt opslag, hvis stillingen besættes med en allerede ansat medarbejder, der har uddannet sig ud af den eksisterende stilling med henblik på ansættelse i en anden stilling efter endt uddannelse. Det forudsættes, at den nye stilling er inden for det samme faglige område som den hidtidige stilling. Medarbejder- og Kompetencestyrelsen og KL er i dialog omkring kommunernes eksisterende muligheder for at fastholde allerede varigt ansatte efter endt uddannelse med henblik på at øge anvendelsen af mulighederne for ansættelse i ny stilling uden forudgående opslag og dermed blandt andet undgå unødige administrative opgaver i kommunerne.
29	Bedre juridiske muligheder for samarbejde mellem kommunerne om myndighedsopgaver	Regeringen og KL vil afsøge muligheden for at sikre bedre juridiske muligheder for samarbejde mellem kommunerne om udvalgte myndighedsopgaver med henblik på at lette sagsbehandlingen i kommunerne.
30	Nyt it-system for affaldsregistret	Der er implementeret et nyt it-system for affaldsregistret, som letter administrationen i kommuner, der har en affaldsaktør, som skal registreres i Affaldsregistret.
31	Forenkling af regler på busområdet	Reglerne på busområdet er blevet forenklet, så kommunale institutioner fremover kan arrangere fælles busture eller medtage pårørende på busture uden at skulle leve op til krav som en busvirksomhed eller entrere med en vognmand.
32	Forenkling af regler om unges arbejde	Reglerne om unges arbejde er blevet forenklet, så flere unge kan få et fritidsjob. De nye regler betyder bl.a., at unge, der er fyldt 13 år, fremover kan varetage flere arbejdsopgaver, fx på plejehjem, daginstitutioner mv., og arbejde med ufarlige maskiner.
33	Sanering af Arbejdstilsynets vejledninger	Det er besluttet at sanere Arbejdstilsynets vejledninger, der bl.a. er relevante for kommunale arbejdsgivere, i forbindelse med finanslov for 2025 som led i oplæg til politisk prioriteret opgavebortfald.
34	Præcisering af regler for kontanthjælpsmodtagere	Retten til ydelser under kortvarige udlandsophold for kontanthjælpsmodtagere er blevet præciseret, så det er tydeligt, at kontanthjælpsmodtagere fx gerne må køre til Tyskland for at handle.
35	Afskaffelse af regler for kontanthjælpsmodtagere	Reglen om skærpet rådighedssanktion for aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere er blevet afskaffet, da en praksisundersøgelse fra Ankestyrelsen viste, at de komplekse regler medførte administrative udfordringer for kommunerne.
36	Reducering af tilsynsfrekvensen ift. overgangsordninger ifm. forbud på kommunal behandling af genanvendeligt affald	Det er besluttet, at tilsynet med kommuner, der er tilmeldt overgangsordning ifm. forbud på kommunal behandling af genanvendeligt affald, reduceres. Således mindskes kommunernes ressourceforbrug ved tilsynet. Overgangsordningen løber indtil 1. juli 2027.
37	Lettere håndtering af ansøgninger om arrangementer på tværs af kommunegrænser.	Regeringen og KL er enige om, at det skal være lettere at være frivillig eller forening i Danmark. Derfor vil regeringen og KL forpligte sig til at se konstruktivt på de anbefalinger, som et partnerskab bestående af en bred vifte af aktører på området snarligt ventes at overdrage til regeringen. Det er således konkret ambitionen, at det skal blive lettere for både foreninger og kommuner at håndtere ansøgninger om arrangementer på tværs af kommunegrænser.

Faktaark: Kommunernes anlægs- og serviceudgifter

Kommunernes anlægsudgifter

Med aftalen er regeringen og KL enige om, at kommunernes samlede anlægsramme udgør i alt 22,3 mia. kr. i 2026, heraf 0,7 mia. kr. til investeringer til udvidelse af den kommunale botilbudskapacitet, *jf. tabel 1*. I perioden 2024-2026 løftes investeringer i kommunal botilbudskapacitet med i alt 1,5 mia. kr.

Tabel 1
Kommunernes aftalte anlægsudgifter, 2007-2026

Mia. kr., 2026-pl	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Aftalt Anlægs-niveau	20,8	23,1	22,4	29,3	21,4	21,5	21,3	24,4	23,2	21,7	21,0	21,6	22,4	23,8	26,0	22,2	19,8	20,2	20,7	22,3

Anm.: Kommunernes skattefinansierede bruttoanlægsudgifter er opgjort ekskl. ældreboliger. Der er ikke korrigeret for ekstraordinære løft af anlæg i medfør af politiske aftaler, FL, mv., herunder f.eks. suspenderingen af anlægsloftet i 2020. Der er aftalt et ekstraordinært løft på 200 mio. kr. i 2024, 600 mio. kr. i 2025 og 700 mio. kr. i 2026 til investeringer til udvidelse af den kommunale botilbudskapacitet på socialområdet.

Løft af kommunernes serviceudgifter

Med aftalen løftes kommunernes servicerramme realt med 3,2 mia. kr. i 2026, *jf. tabel 2*.

Tabel 2
Aftalte realløft af kommunernes servicerramme, 2007-2026 (eksklusiv løft i medfør af FL mv.)

Mia. kr., årets pl	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Aftalt realløft	0,5	2,5	1,9	-0,1 ¹	0,4	0,0	-2,2	-2,2	0,3	-0,5	-0,5	0,3	1,2	1,7	1,5	1,4	1,3	1,4 ²	3,2 ³	3,2 ³

Anm.: Opgørelsen er baseret på den politisk aftalte realudvikling af kommunernes servicerramme for de enkelte år. Opgørelsen er eksklusiv løft af kommunernes service i medfør af FL mv. ¹Kommunernes udgiftsniveau blev i 2009 løftet med 800 mio. kr. i forbindelse med ØA10. ²Dertil kommer velfærdshåndsrækningen på 650 mio. kr. fra FL24. ³Løftene omfatter den årlige stigning sfa. kvalitetsløft af ældreplejen.

Forside (<https://fm.dk/>) > Nyheder (<https://fm.dk/nyheder/>) >

Nyhedsarkiv (<https://fm.dk/nyheder/nyhedsarkiv/>) >

Økonomiaftale med kommunerne styrker trygheden om velfærden

Økonomiaftale med kommunerne styrker trygheden om velfærden

27.05.2025 | Nyhed

Regeringen og KL indgår en økonomiaftale for 2026, som skaber mere tryghed i den borgernære velfærd. Med aftalen løftes den kommunale servicerramme reelt med 3,2 mia. kr. Det er på niveau med sidste års historiske aftale.

Tryghed står øverst på regeringens dagsorden. Tryghed for, at Danmark og vores allierede kan forsvare sig, når der er krig i Europa. I den usikre tid, som Danmark og Europa befinder sig i, er det derfor vigtigt, at vi også i fremtiden har et stærkt velfærdssamfund.

Regeringen og KL er enige om et realløft af servicerrammen på 3,2 mia. kr. Det er på niveau med sidste års historiske aftale, der var det højeste realløft i mere end 15 år. Aftalen sikrer, at pengene følger med, når der bliver flere ældre, ligesom der med aftalen prioriteres ekstra anlægsmidler til at investere i blandt andet dagtilbud, folkeskoler og ældrepleje.

Med økonomiaftalen for 2026 er der således afsat penge til markante investeringer i den velfærd, der skaber tryghed i hverdagen.

Med aftalen er parterne enige om at hæve anlægsrammen til 22,3 mia. kr. i 2026, så kommunerne fx kan investere i bedre indeklima, klasselokaler, skoletoiletter, legepladser og idrætsfaciliteter. Sidste år var den aftalte anlægsramme 20,3 mia. kr.

Regeringen og KL er ligeledes enige om at styrke samarbejdet mellem kommunerne mhp. at styrke cybersikkerheden. Der afsættes med aftalen 195 mio. kr. til implementeringen i 2026-2029.

Finansminister Nicolai Wammen siger:

“ *Jeg er glad for, at vi lavet en aftale med kommunerne om at styrke den nære velfærd, selvom vi står i en alvorlig tid med vores forsvar og sikkerhed. Med aftalen styrker vi de fysiske rammer for velfærden. Det betyder blandt andet bedre muligheder for at investere i indeklima og legepladser i vores daginstitutioner, klasselokaler, skoletoiletter og udearealer på vores folkeskoler og de fysiske rammer for vores børns fritidsinteresser.*

Indenrigs- og sundhedsminister Sophie Løhde siger:

“ *Vi har indgået en god økonomiaftale, der også næste år giver mulighed for et markant løft af velfærden i kommunerne. Vi skaber tryghed om økonomien med et forhøjet særtilskud og ekstra finansiering i en ekstraordinær situation med flere reformer, der skal implementeres. Kommuner kan også få tilskud til at sænke skatten. Og så er jeg glad for, at vi er enige med KL om at følge op på sundhedsreformen, Kræftplan V og den samlede 10-årsplan for psykiatrien, som skal sikre en stærkere forebyggende indsats og tidligere hjælp.*

Ældreminister Mette Kierkgaard siger:

“ *Vi har lavet en aftale, hvor vi løfter kommunernes økonomi til den nære velfærd markant. Jeg er særligt glad for, at vi lader flere penge følge de flere ældre, der heldigvis kommer i de kommende år. Og vi er klar til sammen med kommunerne at afsøge veje, der kan sikre yderligere tilgang af de ansatte, der er så hårdt brug for på ældreområdet. Det gælder tiltag, der gør det mere attraktivt at søge job i sektoren, tiltag, der øger arbejdstiden på området, og sikrer international arbejdskraft til ældreområdet, som kan passe ind i en dansk arbejdskultur. For uden medarbejdere får vi ingen ældrepleje.*

Hovedelementer i aftalen

- Den kommunale serviceramme løftes med 3,5 mia. kr. i 2026. Derudover skal kommunerne nedbringe administrationsudgifterne med 250 mio. kr. til løn og arbejdsvilkår i den offentlige velfærd. Samlet løftes kommunernes serviceramme således realt med 3,2 mia. kr.
- Anlægsrammen hæves til 22,3 mia. kr. i 2026, som kommunen fx kan bruge til at investere i daginstitutioner, skoler og plejehjem. Anlægsrammen for 2025 udgjorde 20,3 mia. kr. (årets pl).
- Midlertidigt ekstra finansieringstilskud på 1,8 mia. kr. i 2026, som skal understøtte kommunernes implementering af reformer og bidrage til at imødegå bevægelser i kommuners indtægter.
- Forhøjelse af særtilskudspuljen til særligt vanskeligt stillede kommuner til 800 mio. kr. videreføres i 2026. Hertil afsættes en lånepulje til anlægsinvesteringer i særligt vanskeligt stillede kommuner på 200 mio. kr. i 2026.
- Ramme til modtagelse af fordrevne fra Ukraine på 900 mio. kr.

- Regeringen og KL fortsætter samarbejdet om at forenkle og frisætte den offentlige sektor. Der er aftalt at arbejde videre med yderligere 37 regel- og forenklingstiltag, der skal bidrage til øget fleksibilitet og friere rammer for kommunerne. Over 100 forenklingstiltag forventes at være trådt i kraft senest 1. januar 2026.
- Øget stabilitet om kommunernes indtægter fra grundskyld frem til 2028 og kompensationen for lavt fastsatte grundskyldspromiller frem til 2028.
- Styrkelse af cybersikkerheden ved samling af kommunernes basale it-drift i 4-5 fælleskommunale enheder. Der afsættes 195 mio. kr. til implementeringen i 2026-2029, og gevinsterne fastholdes i kommunerne.
- Regeringen og KL har i forbindelse med forhandlingerne endvidere indgået aftale om udmøntning af beskæftigelsesreformen og en forårsaftale om udmøntning af sundhedsreformen.

Pressehenvendelser

Pressetelefon

[3392 4114 \(tel:3392 4114\)](tel:33924114)

Materiale til download

Læs aftale om kommunernes økonomi for 2026

Læs faktaark om kommunernes anlægs- og serviceudgifter

Pressemeddelelse Økonomi Nyhed

Årets økonomiaftale fastholder sidste år sporskifte og giver mulighed for at udvikle velfærden

Økonomiaftalen for 2026 er på plads. Der kommer flere penge til velfærden og bygge og renovere rammerne omkring den. Det er fortsættelse af det ønske om at udvikle velfærden, der blev søsat i sidste års økonomiaftale. Det er helt nødvendigt for at gøre vores samfund robust og skabe trykthed i hverdagen.

27. maj 2025

Print

Forstør tekst

Tegnsprog

Del

KL og regeringen er tirsdag blevet enige om en aftale om kommunernes økonomi for 2026.

Aftalen indeholder 3,5 mia. kr. mere til velfærd i 2026 end i 2025.

"Med årets aftale fortsætter vi det sporskifte, som vi lagde skinnerne til sidste år. Det er vigtigt for os, at viljen til at investere i vores fælles velfærd står stærkt i aftalen. For det betyder, at vi hver dag kan gå på arbejde og bidrage til samfundet, og at der bliver passet godt på vores børn og ældre familiemedlemmer, mens vi er på job. Aftalen betyder ikke, at alle problemer er løst, men det gør, at vi bliver på det rette spor. Kommunerne samlet set kan fortsætte med at udvikle velfærden til gavn for borgerne i et sikkert samfund," siger KL's formand Martin Damm.

"Den usikre og ustabile verdenssituation har præget dette års økonomifor-handlinger. Vi skal som samfund investere i forsvaret, men vi må ikke gå på bekostning af velfærden. For jo bedre vores velfærd er, desto større er vores robusthed. Gode skoler, daginstitutioner og plejehjem er med til at skabe trykthed i danskernes hverdag. Men c

af sig selv. Det kræver investeringer, og det skaber denne økonomiaftale mulighed for næstformand Peter Rahbæk Juel.

En højere anlægsramme

Med aftalen får kommunerne mulighed for at bygge nyt og renovere for 22,3 mia. kr. i mia. kr. mere end i aftalen for 2025.

"De fysiske rammer omkring vores velfærd har stor betydning for den kvalitet, som bo i mødet med fx skolen, børnehaven eller fritidstilbuddet. Vi har i de senere år skubbet skolebyggerier, etablering af nye børnehaver og nødvendige renoveringer foran os. D glade for, at vi er blevet enige med regeringen om at løfte rammen for, hvor meget kor bygge og renovere for i 2026, så vi får bedre muligheder for at investere i velfærdens siger Martin Damm.

Mere forudsigelighed i kommunernes økonomi

KL har i forhandlingerne desuden haft fokus på at få skabt sikkerhed om kommunerne Derfor er det aftalt, at det ekstraordinære finansieringstilskud på 1,8 mia. kr., som kor sidste år, også gives i 2026. Derudover er der med aftalen sikret mere stabile rammer ejendomsskatterne.

"Vi har de seneste år været vidne til en række uforudsigeligheder i den kommunale øk har stukket en kæp i hjulet på planlægningen i flere kommuner. Det har ført til lappelø usikkerhed om, hvilken økonomi man har til rådighed i den enkelte kommune. Med aft nu en stor del af spillepladen for næste år, og det giver mange kommuner den forudsi tryghed, der er brug for, når budgetterne skal lægges," siger Peter Rahbæk Juel.

Øget fokus på cybersikkerhed

Det har fyldt meget i forhandlingerne, at vi som samfund står overfor en stadig mere k cybertrussel.

Der er enighed om, at kommunerne senest 1. januar 2027 skal etablere 4-5 kommune serviceorganisationer med geografisk udgangspunkt i de fire regioner. Her skal den b som servere og netværk mv. samles. Det skal både øge cybersikkerheden og give be forudsætninger for at rekruttere de rette it-specialistkompetencer. Det vil kræve en sto etableret de nye enheder, og parterne vil have et stort fokus på at understøtte implem

Læs også

Forud for økonomiaftalen er der indgået tre aftaler med betydning for kommunernes økonomi

- [Forårsaftale 2025 om implementering af sundhedsreformen](#)
- [Aftale om udmøntning af beskæftigelsesreformen](#)
- [Aftale om energieffektivitet i offentlige bygninger](#)

Læs aftalen

Økonomiaftalen 2026

Kontakt

Pressechef

Line Oxholm Thomsen

Kommunikation

Telefon: [+45 3370 3536](tel:+4533703536)

E-mail: ln@kl.dk

Økonomiaftalen for 2026

Kort opsummering af de økonomiske konsekvenser i aftalen for Odsherred Kommune:

I et foreløbig skøn af de økonomiske konsekvenser i aftalen for Odsherred Kommune, forventes en mindreindtægt på 2,1 mio. kr. Det er vigtigt at understrege, at det er et skøn der kan afvige markant fra det statsgaranterede udskrivningsgrundlag som kommunen vil modtage for 2026.

I aftalen løftes service- og anlægsrammen samt der gives et ekstra finansieringstilskud. Samlet vurderes dette at give Odsherred Kommune en øget finansiering på 36,1 mio. kr. Men som følge af reducerede PL-skøn og lavere udgifter til overførselsområdet, skønner aftalen at give en samlet mindreindtægt på 2,1 mio. kr. til Odsherred Kommune i 2026. Kommunens budgetter for 2026 bør dog kunne reduceres som følge af ændret skøn til PL og overførselsudgifter.

Kort gennemgang af aftalen:

Tirsdag den 27. maj 2025 blev KL og regeringen enige om en aftale om kommunernes økonomi for 2026.

Aftalen indebærer et løft af servicerammen med 3,5 mia. kr., heraf udgør kvalitetsløftet af ældreplejen 54 mio. kr. Det er aftalt at kommunerne selv finansiere 250 mio. kr. af løftet, ved at nedbringe udgifter til administration. Det vil fortsat være op til den enkelte kommune at frigøre ressourcerne på baggrund af, hvad der giver mening efter lokale forhold. Netto løft af servicerammen på 3,2 mia. kr.

Anlægsrammen er løftet med 2 mia. kr. og udgør samlet 22,3 mia. kr., heraf udgør investeringen i bedre faglokaler som følge af Aftale om folkeskolens kvalitetsprogram 908 mio. kr. i 2026. Ydermere omfatter aftalen et ekstraordinært løft af kommunernes anlægsinvesteringer på 0,7 mia. kr. til udvidelse af botilbudskapaciteten på socialområdet. Egenfinansieringen af anlægsudgifterne udgør 0,6 mio. kr. i 2026, hvilket er en stigning på 0,1 mio. kr. i forhold til 2025.

I august 2024 meddelte regeringen at kommunerne blev tildelt et ekstra finansieringstilskud på 1,8 mia. kr. i 2025. Odsherred Kommunes andel heraf udgjorde 8,7 mio. kr. I økonomiaftalen for 2026 er det ekstra finansieringstilskud på 1,8 mia. kr. fastholdt og tildeles efter samme principper som i 2025.

For at skabe mere stabile rammer for ejendomsskatten, er der med aftalen indført et garanterede grundlag for kommunernes grundskyldsprovenu. For 2024 og 2025 er kommunerne garanterede et beløb som minimum svarer til det seneste statslige skøn for grundlagene forud for budgetlægningen. For 2024 er det skønnet fra august 2023, og for 2025 er det skønnet fra april 2024. Odsherred Kommune har budgetlagt efter de nu garanterede beløb og kan derfor ikke risikere en negativ efterregulering af grundskyld i 2024 og 2025. Til vedtagelsen af budget 2024, afsatte Odsherred kommune 40 mio. kr. i 2027 til at imødekomme en eventuelt negativ efterregulering af grundskyld for 2024. Det beløb kan nu lægges i kassen.

For tilskudsårene 2026-2028 garanteres kommunerne et obligatorisk grundlag for grundskyld, der svarer til statens skøn forud for de årlige økonomiforhandlinger. Skatteministeriet har endnu ikke udsendt nye skøn, men de forventes modtaget senest sammen med udmeldelse af statsgarantien (ultimo juni).

Siden 2023 har tilskud efter §16 til særligt vanskeligt stillede kommuner været ekstraordinært forhøjet. I aftalen for 2026 er forhøjelsen af puljen fastholdt og udgør samlet 800 mio. kr. I perioden 2023-2025 har kommunen modtaget hhv. 15 mio. kr., 30 mio. kr. og 35 mio. kr. fra puljen. Der er ansøgningsfrist til puljen den 5. august 2025.

Der blev med økonomiaftalen for 2025 afsat en lånepulje på i alt 200 mio. kr. målrettet særligt vanskeligt stillede kommuners anlægsinvesteringer på bl.a. det borger nære og grønne område. Odsherred Kommune modtog tilsagn på 4 mio. kr. til etablering af Demokratiets hus ved Campus. Der er i aftalen for 2026, afsat en tilsvarende lånepulje på 200 mio. kr. Ydermere er der årligt afsat en lånepulje på 200 mio. kr. på det ordinære anlægsområde.

Skøn for aftalens økonomiske betydning for Odsherred Kommune:

Odsherred Kommune har budgetlagt med et samlet indtægtsgrundlag på skatter, tilskud og udligning på 3,066 mia. kr. i 2026. Efter økonomiaftalen er indgået har dataproces opdaterede deres prognoseværktøj. For Odsherred Kommune nedjusteres de samlede indtægter med 2,1 mio. kr. og udgør herefter et forventede indtægtsniveau på 3,064 mia. kr. i 2026. Det er forsat kun skøn, da ikke alle elementer/materiale er tilgængeligt endnu og først bliver det sammen med udmeldelsen af det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for 2026 (ultimo juni 2025). I nedenstående tabel vises en skønsmæssig fordeling af ændringerne i indtægtsgrundlaget for 2026.

Økonomiske ændringer med økonomiaftalen i mio. kr.	Hele landet	Odsherred Kommune
Ændret pris- og lønfremskrivning	3.000	16,1
Løft af servicerammen	-3.200	-17,2
Løft af anlægsrammen*	-1.900	-10,2
Overførselsområdet	2.800	15,1
Kommunal medfinansiering af sundhed	200	1,1
Centrale refusionsordning for dyre enkeltsager	1.100	5,9
Ekstra finansieringstilskud	-1.800	-8,7
Ændringer i alt	200	2,1

*Løft af anlægsrammen på 2 mio. kr. minus øget egenfinansiering på 0,1 mio. kr.

Plus (+) mindreindtægt (tab)

Minus (-) merindtægt (gevinst)

I økonomiaftalen for 2026 er der som nævnt i ovenstående afsnit givet et løft i både service- og anlægsrammen samt et ekstra finansieringstilskud. Alle elementer der bidrager til ekstra finansiering til kommunerne. Men der er også andre faktorer der er ændrede siden skønnene i økonomiaftalen for 2025, som kommunens nuværende budget 2026 er budgetlagt efter. Den samlede PL i 2026 er nedjusterede med 3 mia. kr. og overførselsområde med 2,8 mia. kr. Herudover skønnes indtægterne fra refusioner for dyre enkeltsager at udgøre 1,1 mia. kr. mere, hvilket reducere kommunernes bloktilskud tilsvarende. Netto skønnes forskellen i budget 2026 at være minimal fra det udgangspunkt der blev beregnet sidste år, men fordelingen har ændret sig. Der kan alt andet lige, med udgangspunkt i kommunens befolkningsnøgle reduceres i udgifterne på overførselsområdet med 15 mio. kr. og med 16,1 mio. kr. i PL.

Den lavere PL på 3 mia. kr. vil ramme meget forskelligt i kommunerne afhængigt af fordelingen af budget på diverse udgiftsarter. En beregning på udgiftsarter i Odsherred Kommune viser at serviceudgifterne i 2026 skønnes at kunne reduceres med 25-35 mio. kr. Det nyeste PL-skøn som ØA 2026 bygger på, er endnu ikke udsendt til kommunerne, hvorfor de præcise beregninger for Odsherred Kommune endnu ikke kan foretages.

Reduktionen på 2,8 mia. kr. vedrørende overførselsområdet, bør også kunne finansieres via nedjusteringer af overførselsudgifterne for 2026. Center for social og arbejdsmarked er i gang med at undersøge om de nye skøn giver mulighed for at nedjustere kommunens budget for 2026.

Nye udmeldte indtægter for 2026:

Der er i budget 2026 ikke indregnet en indtægt fra dødsbøbeskatning, men kommunen modtager 1,9 mio. kr. i 2026. Ydermere er indtægter fra selskabsskat i 2026 nu udmeldt, hvortil Odsherred Kommune modtager ca. 23 mio. kr. i stedet for 16 mio. kr. som er indregnet i nuværende budget for 2026. Den øgede indtægt på 7 mio. kr. fra selskabsskat skønnes dog at nedjustere indtægterne fra udligning af selskabsskab med ca. 3,5 mio. kr. Nettogevinst herefter på ca. 3,5 mio. kr.

Samlet merindtægter fra dødsbo og selskabsskatter på 5,4 mio. kr. Efter reducere af ændringerne i økonomiaftalen på 2,1 mio. kr., skønnes en samlet merindtægt i 2026 på 3,3 mio. kr.

Der er budgetlagt med et grundskyldsprovenu på 423,9 mio. kr. i 2026. Skønnet bygger på den seneste vurdering fra Skattestyrelsen som blev udsendt i april 2024. Der forventes at blive udsendt nye skøn seneste ultimo juni. Grundskyldsprovenuet for 2026 er således fortsat en usikker faktor.

Midtvejsreguleringer for 2025:

Det er aftalt at kommunerne skal tilbagebetale 4 mia. kr. i midtvejsregulering i 2025 vedrørende ændrede skøn for overførsler samt pris- og lønudvikling. I lighed med de seneste par år, er der afsat en ramme på 900 mio. kr. til finansiering af udgifter til modtagelsen af fordrevne fra Ukraine. Herudover er der afsat 300 mio. kr. til finansiering af lov og cirkulæreprogram 2025 og 200 mio. kr. til øvrige reguleringer der vedr. kræftplan og grøn trepart. Der mangler fortsat afklaring vedr. psykiatreaftalen samt øvrige aftaler. De præcise beløb for Odsherred Kommune udsendes først ultimo juni, nedenstående tabel er således et skøn for Odsherred Kommune.

Skøn for midtvejsregulering i 1.000 kr.	Odsherred
Ukraine	-4.850
Overførsler	16.250
Pris- og lønregulering	5.000
Meropgaver (DUT)	-1.600
Andre reguleringer	-1.100
Modregning vedr. indtægter fra forsyningsvirksomheder	24
Midtvejsregulering i alt	13.724
Øvrige reguleringer:	
Modregning af betinget bloktilskud for 2025	552
Skøn for samlet effekt	14.276

Plus (+) mindreindtægt (tab)

Minus (-) merindtægt (gevinst)

Der skønnes en samlet tilbagebetaling i 2025 på 14,3 mio. kr. hvor 0,6 mio. kr. vedr. modregning af det betinget bloktilskud.

Der er aftalt en samlet ukraineramme på 900 mio. kr. i 2025. Odsherreds andel skønnes at udgøre 4,9 mio. kr.

Overførselsudgifterne i 2025 skønnes at blive 3 mia. kr. lavere end det beløb kommunerne fik tildelt i økonomiaftalen for 2025. Odsherreds andel heraf skønnes at udgøre 16,3 mio. kr. Der blev i BO1 hensat 6,6 mio. kr. til at imødekomme en negativ midtvejsregulering på overførselsområdet.

Pris- og lønfremskrivningen nedjusteres i 2025 med 0,3 pct. point, svarende til ca. 1 mia. kr. på landsplan. Odsherreds andel skønnes at udgøre 5 mio. kr.

Der er aftalt DUT og andre reguleringerne for samlet 500 mio. kr. Der mangler dog fortsat en afklaring på flere områder, heriblandt de økonomiske konsekvenser af psykiatriaftalen. Odsherreds andel skønnes at udgøre en indtægt på 2,7 mio. kr.

Kommuner der har indberettet rådighedsbeløb i henhold til elforsyningsloven §§ 37 og 37 a samt varmemforsyningsloven §§ 23 l og 23 m, vil blive modregnet 40 pct. eller 60 pct. af rådighedsbeløbet i bloktilskud (midtvejsregulering). Odsherred har meddelt ministeriet at der deponeres 59.470 kr. (rådighedsbeløb i 2024) og vil derfor blive modregnet 40 pct. af rådighedsbeløbet i bloktilskud.

Øvrige reguleringer:

Kommunerne overskrider under ét de aftalte rammer for deres budgetterede serviceudgifter. Efter gældende regler vil aftaleoverskridelsen blive kollektivt modregnet i udbetalingen af det betingede bloktilskud til kommunerne. Odsherred Kommune bliver modregnet med 0,552 mio. kr. i 2025. Denne sanktion er fastsat og derfor ikke en del af midtvejsreguleringen. Men

bevillingsmæssigt vil denne blive håndteret sammen med midtvejsreguleringerne for 2025 (i BO3).

Indtægtsnotat for 2026:

I lighed med de tidligere år, udsendes der et indtægtsnotat med uddybende forklaringer medio juli, med baggrund i det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for Odsherred Kommune. Notatet vil også indeholde de præcise beløb for midtvejsregulering samt angive beløb for ansøgning til § 16-tilskud og lånepuljer. Kommunen vil dog først ultimo august 2025 modtage svar på ansøgningerne.

17. juli 2025

Indtægtsnotat – Budget 2026-2029

Indholdsfortegnelse

Skatter, tilskud og udligning	2
Indledning	2
Indtægtsskøn for budget 2026	3
Skatteindtægter	4
Tilskud og udligning	7
Selvbudgettering – ny ordning for 2026.....	11
Puljer i økonomiaftale 2026 samt efterreguleringer i 2025	12

Skatter, tilskud og udligning

Indledning

Tirsdag den 27. maj 2025 blev KL og regeringen enige om en aftale om kommunernes økonomi for 2026. I økonomiaftalen blev servicerammen løftet med 3,5 mia. kr. til demografi og styrkelse af den borgernære velfærd. Som en del af aftalen skal kommunerne selv finansiere 0,250 mia. kr. ved nedbringelse af administrationsudgifter.

Anlægsrammen er løftet med 2 mia. kr. sammenlignet med 2025 og udgør samlet 22,3 mia. kr., heraf udgør investeringen i bedre faglokaler som følge af Aftale om folkeskolens kvalitetsprogram 908 mio. kr. i 2026. Ydermere omfatter aftalen et ekstraordinært løft af kommunernes anlægsinvesteringer på 0,7 mia. kr. til udvidelse af botilbudskapaciteten på socialområdet.

I august 2024 meddelte regeringen at kommunerne blev tildelt et ekstra finansieringstilskud på 1,8 mia. kr. i 2025. I økonomiaftalen for 2026 er det ekstra finansieringstilskud på 1,8 mia. kr. fastholdt, dog kun for 2026.

For at skabe mere stabile rammer for ejendomsskatten, er der med aftalen indført et garanterede grundlag for kommunernes grundskyldsprovenu. For 2024 og 2025 er kommunerne garanterede et beløb som minimum svarer til det seneste statslige skøn for grundlagene forud for budgetlægningen. For 2024 er det skønnet fra august 2023, og for 2025 er det skønnet fra april 2024. Odsherred Kommune har budgetlagt efter disse skøn og kan derfor ikke risikere en negativ efterregulering af grundskyld i 2024 og 2025. For 2026 er Odsherred Kommune garanterede et grundskyldsprovenu på 439,2 mio. kr.

Der er i beregningerne i dette notat, delvist justeret for den nye sundhedsreform. Konkret er der justeret for 4,2 mia. kr. der vedr. opgaveflytning fra 2027 og frem. Som en del af sundhedsreformen er det besluttet at nedlægge den kommunale medfinansieringsordning (KMF) fra 2027. Der er i notatet ikke justeret for nedlæggelse af KMF.

Ydermere er indtægterne blevet tilrettet i forhold til den nyeste Pris- og Lønfremskrivning, DUT-reguleringer, skatteskøn og ændringer i skøn for overførsler og budgetgarantiregulering mv. Især ændringer i skønnet for budgetgarantiregulering/overførsel og den lavere vækst i Pris- og lønfremskrivningen medfører at kommunens indtægtsgrundlag i 2026 er tæt på status quo sammenlignet med indtægtsbudgettet for 2026 som blev vedtaget i budgetaftalen for Budget 2025-2028.

I forbindelse med økonomiaftalen for 2026 har Odsherred Kommune fået udmeldt et statsgaranteret udskrivningsgrundlag for 2026 på 6,919 mia. kr. Indtægterne for 2026 er i dette notat beregnet ud fra det statsgaranterede udskrivningsgrundlag. Overslagsårene er nyeste indtægtsskøn for skatter, tilskud og udligning. Beregningerne er udarbejdet via Dataproces model til beregning af kommunernes finansieringsgrundlag.

Indtægtsskøn for budget 2026

Nedenfor ses resultatet af den seneste indtægtsprognose, samt en differenceopgørelse i forhold til det seneste vedtagne budget.

Indtægterne i 2026 er de faktiske indtægter hvis der vælges statsgaranti. Indtægterne i 2027-2029 er nyeste skøn for udviklingen i bloktilskud, skattegrundlag og nettodrifts- og anlægsudgifter mv.

Nyeste indtægtsskøn:

I 1.000 kr.	2026	2027	2028	2029
Skatter	-2.284.543	-2.343.244	-2.406.303	-2.481.695
Personskat, 26,3 %	-1.819.646	-1.865.478	-1.923.551	-1.983.868
Grundskyld	-439.217	-450.395	-454.039	-468.464
Dækningsafgift offentlige ejendomme	-810	-810	-810	-810
Selskabsskatter	-22.967	-26.561	-27.903	-28.553
Indkomstskat af dødsboer	-1.903			
Tilskud og udligning	-782.585	-817.094	-825.060	-863.771
Udligning og generelle tilskud	-705.149	-752.524	-772.706	-791.432
Særlige tilskud	-77.436	-70.025	-71.157	-72.339
Efterregulering for selvbudgettering (2024 og 2025)		-49.168	-7.973	
Efterregulering af bloktilskud (2024 og 2025)		54.623	26.776	
Skatter, tilskud og udligning i alt	-3.067.128	-3.160.338	-3.231.363	-3.345.466

Forskel i forhold til seneste vedtagne budget (2025-2028):

I 1.000 kr.	2026	2027	2028
Skatter	-36.721	-68.443	-29.351
Personskat, 26,3 %	-12.476	-704	1.897
Grundskyld	-15.280	-17.983	-18.681
Dækningsafgift offentlige ejendomme	0	0	0
Efterregulering af grundskyld fra 2024		-40.000	
Selskabsskatter	-7.062	-9.756	-12.567
Indkomstskat af dødsboer	-1.903	0	0
Tilskud og udligning	35.879	46.839	63.889
Udligning og generelle tilskud	43.667	43.529	44.481
Særlige tilskud	-7.788	656	605
Efterregulering for selvbudgettering (2024 og 2025)		6.981	-7.973
Efterregulering af bloktilskud (2024 og 2025)		-4.327	26.776
Skatter, tilskud og udligning i alt	-842	-21.604	34.538

Plus (+) mindreindtægt (tab)

Minus (-) merindtægt (gevinst)

Den nyeste indtægtsberegning viser en samlet stigning i skatteindtægterne på 36,7 mio. kr. i 2026, 68,4 mio. kr. i 2027 og 29,4 mio. kr. i 2028. Der blev i budgetaftalen for budget 2024 budgetlagt med en negativ efterregulering af grundskyld på 40 mio. kr. i 2027 på baggrund af 2024. Denne efterregulering i 2027 er fjernet som følge af de nye regler om garanterede grundskyld (læs nærmere i nedenstående afsnit om grundskyld). Af den samlede skattestigning i 2027 på 68,4 mio. kr. vedr. 40 mio. kr. fjernelse af negativ efterregulering. Det er hovedsageligt en opjustering af grundskyldsprovenuet da udgør de stigende skatteindtægter i 2026-2028.

For tilskud og udligning falder provenuet med 35,9 mio. kr. i 2026, 46,8 mio. kr. i 2027 og 63,9 mio. kr. i 2028. I den nye beregning for 2027 og 2028 indgår det seneste skøn for efterregulering af selvbudgettering for 2024 og 2025. Odsherred Kommune står til at modtage 49,2 mio. kr. (7 mio. kr. mindre end skønnet sidste år) og skal aflevere 54,6 mio. kr. (4,3 mindre end skønnet sidste år) i 2027. Der blev ikke indregnet et skøn for efterregulering af selvbudgettering for 2025 i 2028 i sidste års budget. Der er nu indlagt et skøn på merindtægter på 8 mio. kr. og en modregning i bloktilskud på 26,8 mio. kr. Skønnene er beregnet på baggrund af økonomisk redegørelse i maj 2025, samt Dataproses skøn for udviklingen i Odsherred Kommunes udskrivningsgrundlag.

Netto giver skatter, tilskud og udligning en merindtægt på 0,8 mio. kr. i 2026 og 21,6 mio. kr. i 2027. I 2028 nedjusteres de forventede indtægter med 34,5 mio. kr., heraf vedr. 18,8 mio. kr. indregning af nettoeffekt fra selvbudgettering i 2025.

I nedenstående afsnit "skatteindtægter" og "tilskud og udligning" gennemgås elementerne i skatter, tilskud og udligning nærmere.

Skatteindtægter

Indkomstskat:

Med udgangspunkt i en uændret udskrivningsprocent på 26,3 %, er kommunen garanteret 1,820 mia. kr. i indkomstskat i 2026. I overslagsårene forventes et udskrivningsgrundlag som genererer en indkomstskat på henholdsvis 1,865 mia. kr. i 2027, 1,924 mia. kr. i 2028 og 1,984 mia. kr. i 2029. I forhold til seneste vedtagne budget er det en stigning i provenuet på 12,5 mio. kr. i 2026 og 0,7 mio. kr. i 2027. I 2028 er det et fald på 1,9 mio. kr.

Det statsgaranterede udskrivningsgrundlag opgøres som væksten fra det samlede korrigerede grundlag for 2023 til det skønnede beskatningsgrundlag for hele landet i 2026 med afsæt i Økonomisk redegørelse (ØR) i maj 2025. Hver enkelt kommunes korrigerede grundlag for 2023 opskrives med den samme garantiprocent for hele landet. Det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for 2026 er det korrigerede grundlag for 2023 tillagt en vækst på 17 pct.

Overordnet set medfører ordningen, at udviklingen i den enkelte kommunes statsgaranterede udskrivningsgrundlag for budgetåret særligt påvirkes af udviklingen i den enkelte kommunes endelige skattegrundlag mellem 2022 og 2023 samt af

udviklingen i den samlede vækst for hele landet. Beregningsmetoden betyder bl.a., at en eventuel udvikling i den enkelte kommunes befolkning, beskæftigelse, lønudvikling mv. fra 2023-2026 ikke påvirker den enkelte kommunes opgjorte statsgaranterede udskrivningsgrundlag for 2026.

Indkomstskatten i 2026 er det statsgaranterede, hvorimod 2027-2029 tager udgangspunkt i Økonomisk redegørelse fra maj 2025 samt skøn for udviklingen i Odsherred Kommune ud fra en "pr. borger"-model der vægter de seneste år højest ud af et gennemsnit på 12 år. Kommunernes indtægter fra indkomstskat er med Økonomisk redegørelse i maj 2025 opjusteret med ca. 7 mia. kr. sammenlignet med ØR maj 2024. Opjusteringen dækker fortrinsvis over opdaterede skøn for lønudviklingen og udviklingen i indtægter fra pensioner i overslagsårene sammenlignet med tidligere skøn.

Baggrund for at de stigende indkomstskatter på landsplan ikke afspejles i samme grad for Odsherred Kommune, skyldes at kommunen har haft en lavere vækst i udskrivningsgrundlaget for indkomstskat samt et faldene befolkningstal. Væksten i grundskyldsprovenu skønnes derimod højere i Odsherred Kommune i forhold til landsgennemsnittet.

Grundskyld:

For at skabe mere stabile rammer for ejendomsskatten, er der med økonomiaftalen for 2026 indført et garanterede grundlag for kommunernes grundskyldsprovenu. For 2024 og 2025 er kommunerne garanterede et beløb som minimum svarer til det seneste statslige skøn for grundlagene forud for budgetlægningen. For 2024 er det skønnet fra august 2023, og for 2025 er det skønnet fra april 2024. Odsherred Kommune har budgetlagt efter de nu garanterede beløb og kan derfor ikke risikere en negativ efterregulering af grundskyld i 2024 og 2025. I vedtagelsen af budget 2024, afsatte Odsherred kommune 40 mio. kr. i 2027 til at imødekomme en eventuelt negativ efterregulering af grundskyld for 2024. Det beløb er nu fjernet, jf. oversigten i afsnittet for indtægtsskøn i Budget 2026.

For tilskudsårene 2026-2028 garanteres kommunerne ligeledes et obligatorisk grundlag for grundskyld, der svarer til statens skøn forud for de årlige økonomiforhandlinger. Det garanterede grundlag for 2026 udgør et grundskyldsprovenu på 439,2 mio. kr., hvilket er en opjustering på 15,3 mio. kr. i forhold til sidste års skøn for 2026. Skønnene for 2027 og 2028 er opjusteret med hhv. 18 mio. kr. og 18,7 mio. kr. Skønnene for overslagsårene (2027-2029) er dog ikke garanterede grundskyldsprovenu.

De nyeste skøn fra staten indeholder også en opdatering af skønnene for 2024 og 2025. For 2024 er skønnet nedjusteret med 31,9 mio. kr. og i 2025 er skønnet opjusteret med 15,5 mio. kr. i forhold til niveauet kommunen har/vil modtage for grundskyld i årene 2024 og 2025. Netto har kommunen "tjent" 16,4 mio. kr. ved at der ikke sker regulering af grundskyldsprovenu i disse år.

Statens skøn for Odsherred kommune i 2026-2029 er et grundskyldsprovenu på hhv. 439,2 mio. kr., 450,4 mio. kr., 454 mio. kr. og 468,5 mio. kr. På landsplan er skønnene for det samlede grundskyldsprovenu nedjusteret med 400 mio. kr. i 2026 og opjusteret

med 400 mio. kr. i 2027 og 600 mio. kr. i 2028. Væksten i grundskyld i Odsherred Kommune forventes mere positivt sammenlignet med landsgennemsnittet. Det må ses i sammenhæng med kommunens mange sommerhuse. Det høje grundskyldsprovenu bidrager til at beskatningsgrundlaget pr. indbyggere i Odsherred Kommune ligger over landsgennemsnittet.

Neutraliseringsordninger for 2021-2023 og 2024-2028:

For tilskudsårene 2021-2023 opgøres der for hver kommune et tab eller en gevinst som følge af nyt ejendomsvurderingssystem efter regulering af bloktilskud og udligning. De kommuner, for hvilke der opgøres et tab, får et tilskud, som dækker det opgjorte tab. De kommuner, for hvilke der opgøres en gevinst, bidrager til finansiering af det ovennævnte tilskud. Bidraget svarer til den opgjorte gevinst. Det fremgår videre, at neutraliseringsordningen opgøres, når de endelige vurderinger for skatteårene 2021-2023 foreligger. Ifølge vurderingsmyndighedernes tidsplan for udrulning af vurderinger forventes det først at ske i løbet af 2026.

Odsherred Kommune har i 2024 tilbagebetalt 21,9 mio. kr. og 3,5 mio. kr. i første halvår af 2025 i efterregulering af grundskyld vedr. 2021-2023. KL anbefaler at kommunerne afventer med håndtering af mere- og mindreindtægter fra neutraliseringsordningen til der foreligger en afklaring om de afledte neutraliseringsbeløb. Det skal fx understreges, at man ikke uden videre kan forudsætte, at eventuelle ændrede provenuer medfører et tilsvarende neutraliseringsbeløb med modsat fortegn.

Ydermere skriver KL i deres udsendte budgetvejledning at ordningen er teknisk og svært gennemskueligt. Det er i høringssvaret til lovforslaget bl.a. anført, at hverken KL eller kommunerne ved egen drift har mulighed for at skønne over ordningens effekter, da den bygger på et antal metodiske valg og adgang til en række skattedata. Der er derfor behov for at kommunerne ifm. de igangværende efterreguleringer af provenuer for 2021-2023 klædes på i forhold til de økonomiske konsekvenser af ordningen, uagtet at den først afregnes på et senere tidspunkt (forventeligt i 2027). KL har løbende anmodet hhv. Skatteministeriet og Indenrigs- og Sundhedsministeriet om foreløbige skøn for kommunernes indtægter. Det omfatter både opdaterede skøn for provenuer samt foreløbige neutraliseringsskøn for alle tre år. Dette behov er yderligere aktualiseret af de igangværende efterreguleringer. KL vil orientere kommunerne, når der foreligger nyt herom.

Neutraliseringsordningen for 2024-2028 tager udgangspunkt i, at stigningsbegrænsningen for grundværdierne er ophævet med den nye ejendomsskattelov. I loven er samtidig fastsat et nyt loft for de enkelte kommuners grundskyldspromiller for 2024-2028. På den baggrund anvendes i tilskudsudmeldingen for 2024-2028 såkaldte beregningstekniske grundværdier i opgørelsen af kommunernes beskatningsgrundlag og ikke som tidligere afgiftspligtige grundværdier. Effekten af denne neutraliseringsordning er indarbejdet i kommunens skøn for tilskud og udligning i 2026-2029. Ordningen udløber med 2028, men metoden er videreført i beregninger for 2029, da der på nuværende tidspunkt ikke er truffet beslutning om udligningsmetode fra 2029 og frem.

Dækningsafgift:

Dækningsafgift på offentlige og statslige ejendomme forventes at udgør 0,810 mio. kr. årligt, svarende til niveauet i 2021-2025.

Selskabsskat:

Selskabsskat modtages 3 år efter virksomhederne har aflagt regnskab. Primo juni udsendte Indenrigs- og Sundhedsministeriet den endelige opgørelse for selskabsskat i 2026 som vedrører regnskabsår 2023.

I 2026 modtager kommunen 23 mio. kr. i selskabsskat, og der forventes 26,7 mio. kr. i 2027, 27,9 mio. kr. i 2028 og 28,6 mio. kr. i 2029. Beregning af selskabsskat i perioden 2027-2029 tager afsæt i skønnede vækst for Odsherred Kommunes indtægt for selskabsskat. Stigningen i selskabsskat i 2026 samt de højere skøn for 2027-2029 er umiddelbart ikke positivt for Odsherred Kommune, eftersom væksten på landsplan er højere end i kommunen. Kommunerne udlignes "kun" for 50 pct. af det lavere provenu pr. indbyggere. De høje indtægter fra selskabsskat i 2026 skønnes at koste Odsherred Kommune 30 mio. kr. i mistet bloktilskud (i forhold til senest vedtagne budget for år 2026 er det en forværring på ca. 2 mio. kr.). Beløbet skønnes at blive endnu højere de kommende år, hvis der ikke ændres på udligningsreglerne. Der er i Økonomiaftalen for 2026 indskrevet at der skal findes en løsning på den skæve fordeling af selskabsskatter frem mod 2027.

Indkomstskat af dødsboer:

Der modtages en indtægt i 2026 fra dødsbopeskatning på 1,9 mio. kr. Der er en del usikkerhed forbundet med indtægtsskat fra dødsboer, da niveauet kan svinge betydeligt fra år til år.

Odsherred kommune budgetlægger efter den opgjorte indtægt for kommunen som på nuværende tidspunkt kun er givet for 2026. Der budgetlægges derfor ikke med denne indtægt i overslagsårene.

Tilskud og udligning

Tilskud og udligning vedrører statstilskud, kommunal udligning, særtilskud, udligning vedrørende udlændinge samt kommunalt udviklingsbidrag til regioner. Tilskuddet reguleres årligt, efter udviklingen i de kommunale udgifter og indtægter. Samlet udgør tilskud og udligning en indtægt på 782,6 mio. kr. i 2026, og en forventede indtægt på 817,1 mio. kr. i 2027, 825,1 mio. kr. i 2028 og 863,8 mio. kr. i 2029.

I forhold til seneste vedtagne budget er det en nedjustering på 35,9 mio. kr. i 2026, 46,8 mio. kr. i 2027 og 63,9 mio. kr. i 2028. De væsentlige årsager til justeringerne vedrører nye skøn for pris- og lønudviklingen, opgaveflytning fra 2027 (sundhedsreform), ændrede skøn for skatter og overførsler (budgetgarantien), løftet af servicerammen i 2026 samt nye skøn for efterregulering som følge af selvbudgettering.

Fordeling af tilskud og udligning i 2026-2029:

Tilskud og udligning i 1.000 kr.	2026	2027	2028	2029
Udligning og generelle tilskud				
Kommunal udligning	-252.252	-345.757	-320.487	-323.790
Statstilskud	-438.768	-388.741	-433.562	-449.284
Udligning vedr. selskabsskat	-29.616	-33.901	-35.191	-35.592
Udligning af dækningsafgift af offent. ejend.	-384	-382	-378	-374
Udligning og tilskud vedr. udlændinge	9.252	9.547	10.084	10.658
Regionalt udviklingsbidrag	4.138	4.229	4.347	4.469
Budgetlagt efterregulering (midtvejsregulering)	2.481	2.481	2.481	2.481
Udligning og generelle tilskud i alt	-705.149	-752.524	-772.706	-791.432
Særlige tilskud				
Tilskud til bedre dagtilbud	-2.280	-2.358	-2.438	-2.521
Tilskud til et generelt løft af ældreplejen	-7.680	-7.941	-8.211	-8.490
Tilskud til styrket kvalitet i ældreplejen	-10.296	-10.646	-11.008	-11.382
Finansieringstilskud	-25.356	-16.720	-16.586	-16.458
Tilskud vedr. skattenedsættelser	-16.056	-16.056	-16.056	-16.056
Tilskud til værdig ældrepleje	-10.788	-11.155	-11.534	-11.926
Tilskud til bekæmpelse af ensomhed	-1.032	-1.067	-1.103	-1.141
Kompensationstilskud vedr. dækningsafgift	-3.948	-4.082	-4.221	-4.365
Særlige tilskud i alt	-77.436	-70.025	-71.157	-72.339
Efterregulering af selvbudgettering				
Efterregulering for selvbudgettering		-49.168	-7.973	
Efterregulering af bloktilskud		54.623	26.776	
Efterregulering af selvbudgettering		5.455	18.803	
Tilskud og udligning i alt	-782.585	-817.094	-825.060	-863.771

Plus (+) udgift

Minus (-) indtægt

Udligning og generelle tilskud:

Odsherred kommune modtager i 2026 udligning og generelle tilskud for 705,1 mio. kr. og der forventes 752,5 mio. kr. i 2027, 772,7 mio. kr. i 2028 og 791,4 mio. kr. i 2029.

På landsplan omfordeles der i alt 26,5 mia. kr. mellem kommunerne gennem det generelle udligningssystem, primært efter forskelle i udgiftsbehov og beskatningsgrundlag.

Kommuner med et beskatningsgrundlag under landsgennemsnittet modtager et tilskud på 75 pct. af forskellen mellem kommunens beskatningsgrundlag og landsgennemsnittet. Omvendt betaler kommuner med et beskatningsgrundlag over landsgennemsnittet et bidrag på 75 pct. af forskellen mellem kommunens beskatningsgrundlag og landsgennemsnittet. Odsherred kommune har et beskatningsgrundlag over landsgennemsnittet og skal derfor aflevere 12,7 mio. kr. i 2026 fra udligning af beskatningsgrundlaget. I 2027-2029 skønnes kommunen at skal aflevere hhv. 19,4 mio.

kr., 25,8 mio. kr. og 32,6 mio. kr. til udligning af beskatningsgrundlaget. Beskatningsgrundlaget pr. indbygger i Odsherred Kommune for indkomstskat ligger under landsgennemsnittet, men udligningsordningen medregner også beregningstekniske grundværdier. Det er de beregningstekniske grundværdier som medfører at Odsherred Kommunes samlet beskatningsgrundlag pr. indbygger ligger over landsgennemsnittet. Det kan ses i sammenhæng med kommunens mange sommerhuse.

Udligning af udgiftsbehov, udlignes med 93 pct. af forskellen mellem kommunens udgiftsbehov og landsgennemsnittet. Det samlede udgiftsbehov for den enkelte kommune er beregnet som summen af et aldersbestemt og et socioøkonomisk udgiftsbehov. Odsherred Kommune modtager 274,3 mio. kr. for udligning af udgiftsbehov i 2026. I 2027-2029 skønnes kommunen at modtage hhv. 325,4 mio. kr., 347,9 mio. kr. og 366 mio. kr. fra udligning af udgiftsbehov. I beregningen for udgiftsbehovet benyttes de gennemsnitlige kommunale udgifter til f.eks. dagpasning, ældrepleje m.v., hvorfor det beregnede udgiftsbehov ikke afspejler såfremt en kommune har et ekstraordinært højt serviceniveau, lav effektivitet m.v.

Udover udligning af beskatningsgrundlaget og udgiftsbehovet, indgår også overudligning og en særlig kompensationsordning i den kommunale udligning. Odsherred Kommune skal aflevere samlet 9,4 mio. kr. i 2026 til overudligning og den særlig kompensationsordning. I 2027-2029 skønnes kommunen at skal aflevere mellem 9,4-9,6 mio. kr. Samlet modtager Odsherred Kommune 252,3 mio. kr. i 2026, 345,8 mio. kr. i 2027, 320,5 mio. kr. i 2028 og 323,8 mio. kr. i 2029 i kommunal udligning.

Statstilskud (bloktilskud) er et generelt tilskud Staten yder til kommunerne. Tilskuddet reguleres årligt på baggrund af den forventede pris- og lønudvikling, mer- eller mindreudgifter som følge af ændringer i udgifts- eller opgavefordelingen mellem kommunerne, staten og regionerne eller som følge af ændringer i den statslige regulering af kommunerne samt regulering for i kommunernes udgifter til en række overførselsindkomster (budgetgarantien). Bloktilskuddet finansierer tilskud til kommuner med økonomiske vanskeligheder samt kommunernes bidrag til tilskud til udsatte ø- og yderkommuner. Den resterende del af bloktilskuddet fordeles til kommunerne i forhold til deres indbyggertal. I alt udgør bloktilskuddet 83,3 mia. kr. i 2026, hvoraf Odsherred Kommune modtager 438,8 mio. kr. Det er 46,8 mio. kr. mindre end skønnet i seneste vedtagne budget for 2026. Nedjusteringen af bloktilskuddet er en nettoeffekt af øgede skatteindtægter, nedjustering af skøn for prisfremskrivning og udgifter på overførselsområdet, samt udvidelsen af servicerammen i 2026.

Fra 2027 og frem er bloktilskuddet reduceret med 4,2 mia. kr. som led i den nye sundhedsreform om opgaveflytning. Opgaveflytningen reducerer bloktilskuddet med ca. 20-25 mio. kr. for Odsherred Kommune fra 2027. Kommunens budgetlagte udgifter der relaterer sig til opgaveflytningen, kan ligeledes fjernes fra 2027. Som en del af sundhedsreformen nedlægges den kommunale medfinansieringsordning (KMF). Der er i notatets beregninger ikke taget højde for nedlæggelse af KMF, men det skønnes at nedjustere bloktilskuddet med yderligere 28 mia. kr. i 2027 på landsplan. Odsherred Kommune har budgetlagte udgifter hertil på 181,7 mio. kr. i 2027.

Det kommunale provenu af selskabsskat udlignes i en særskilt udligning af selskabsskat, hvor 50 pct. af forskellen mellem en kommunes provenu af selskabsskat pr. indbygger og landsgennemsnittet udlignes. Odsherred Kommunes provenu af selskabsskat pr. indbygger er lavere end landsgennemsnittet og kommunen modtager derfor 29,6 mio. kr. i 2026, og forventes at modtage 33,9 i 2027, 35,2 mio. kr. i 2028 og 35,6 mio. kr. i 2029 i udligning af selskabsskat. Som nævnt i afsnittet om selskabsskat, arbejdes der på at finde en løsning på den skæve fordeling af selskabsskatter frem mod 2027. Udligning af selskabsskat fra 2027 må derfor forventes at ændre de nuværende skøn for 2027-2029.

Det kommunale provenu fra dækningsafgift af offentlige ejendomme er siden 2021 udlignet igennem en særskilt ordning. Kommuner, hvis provenu fra dækningsafgift af offentlige ejendomme er højere end landsgennemsnittet pr. indbygger yder tilskud til kommuner, hvis provenu er lavere end landsgennemsnittet pr. indbygger. Odsherred Kommunes provenu af dækningsafgift pr. indbygger er lavere end landsgennemsnittet. Kommunen modtager årligt ca. 0,4 mio. kr. fra udligningsordningen.

Udligningsordningen vedrørende udlændinge har til formål at udligne kommunernes gennemsnitlige merudgifter i forbindelse med integration og sprogundervisning mv. til udlændinge. Kommunerne finansierer denne ordning under ét, så bidraget fordeles i forhold til kommunens folketal.

Kommuner med få indvandrere, flygtninge og efterkommere vil således samlet yde et bidrag til ordningen, mens kommuner med mange indvandrere, flygtninge og efterkommere samlet vil modtage et tilskud. Odsherred Kommune bidrager til ordningen og skal aflevere 9,3 mio. kr. i 2026, 9,5 mio. kr. i 2027, 10,1 mio. kr. i 2028 og 10,7 mio. kr. i 2029.

Kommunerne finansierer en del af regionernes udgifter til regional udvikling. For 2026 vil pris- og lønregulering indebære, at udgangspunktet for regionernes bidragsfastsættelse vil være et grundbidrag på 129 kr. pr. indbygger. Til fastsættelse af det samlede udviklingsbidrag fra kommunen til regionen anvendes Indenrigs- og Sundhedsministeriets skøn for kommunens folketal pr. 1. januar 2026. Odsherred Kommune skal i 2026 betale 4,1 mio. kr. til regionen.

For at imødekomme eventuelle negative midtvejsreguleringer, er der budgetlagt med en årlig udgift på 2,5 mio. kr.

Særlige tilskud:

Odsherred kommune modtager i 2026 særlige tilskud for 77,4 mio. kr. og der forventes 70 mio. kr. i 2027, 71,2 mio. kr. i 2028 og 72,3 mio. kr. i 2029.

Tilskuds- og udligningssystemet indeholder en række særskilte tilskudsordninger, herunder ordninger målrettet børne- og ældreområdet. Siden 2021 er der givet et permanent finansieringstilskud til kommunerne på 3,5 mia. kr. årligt, heraf modtager Odsherred Kommune ca. 16-17 mio. kr. årligt. I 2026 er tilskuddet forhøjet med 1,8 mio. kr. hvilket giver en merindtægt på over 8 mio. kr. og hermed et samlet

finansieringstilskud i 2026 på 25,4 mio. kr. Det ekstra finansieringstilskud er ikke indregnet i overslagsårene, hvorfor det samlet provenu falder fra 2026-2027. Odsherred Kommune modtager også et permanent tilskud på 16,1 mio. kr. som følge af at udskrivningsprocenten fra 2021 blev nedjusteret fra 26,6 % til 26,3 %.

Efterregulering i 2027 og 2028 af selvbudgettering i 2024 og 2025:

I 2024 og 2025 har Odsherred Kommune valgt selvbudgettering. På nuværende tidspunkt skønnes Odsherred kommune at modtage en merindtægt på 49,2 mio. kr. i 2027 og 8 mio. kr. i 2028 som følge af en højere vækst i udskrivningsgrundlaget (hovedsageligt på landsplan) end niveauet i statsgarantien som Odsherred kommune har budgetlagt efter. De øgede indtægter i 2027 og 2028 som følge af selvbudgettering vil medføre en nedjustering af balancetilskuddet. Det skønnes at koste Odsherred Kommune 54,6 mio. kr. i 2027 og 26,8 mio. kr. i 2028. Herefter et netto tab på 5,5 mio. kr. i 2027 og 18,8 mio. kr. i 2028. Selvom Odsherred Kommune havde valgt statsgaranti, ville det ikke have haft indflydelse på efterreguleringen af balancetilskuddet.

Selvbudgettering – ny ordning for 2026

I økonomiaftalen for 2026 er reglerne for selvbudgettering ændret. Den ændrede selvbudgetteringsordning indebærer, at den endelige udligningsberegning kun opdateres i forhold til den enkelte selvbudgetterende kommunes endeligt opgjorte udskrivningsgrundlag og folketal. Herved vil selvbudgetteringsgevinsten blive begrænset til kun at omfatte kommunens egen udvikling, idet der kun efterreguleres i forhold til kommunens egen udvikling og ikke på baggrund af udviklingen i udskrivningsgrundlaget eller folketallet på landsplan.

Der indføres et sikkerhedsnet, som sikrer, at den samlede selvbudgetteringsgevinst for budgetåret ikke kan overstige en øvre ramme. Rammen fastsættes til 1,5 mia. kr. og reguleres årligt med udviklingen i det statsgaranterede udskrivningsgrundlag, dog maksimalt en vækst på 5 pct. fra et år til det næste. Overskrides rammen foretages der en nedskrivning af den overskydende gevinst for de selvbudgetterende kommuner, hvor der kan opgøres en positiv gevinst. Nedskrivningen fordeles efter en nøgle, der er baseret på disse kommuners andel af gevinsten. Efterreguleringen af kommunernes skatteindtægter reguleres med nedskrivningen.

I 2024 og 2025 valgte Odsherred Kommune selvbudgettering som en konsekvens af nye forhøjet vækstsikring for hele landet. De nye skøn gav store gevinster til en lang række af landets kommuner ved selvbudgettering. Odsherred Kommune valgte selvbudgettering for at få en gevinst at modregne et tab som følge af efterregulering i bloktilskuddet tre år efter. Der er efterfølgende besluttet at ingen kommuner stilles dårligere end hvis de havde valgt selvbudgettering for indkomstårene 2024 og 2025.

I 2027 og 2028 skønnes en efterregulering på hhv. 10 mia. kr. og 5 mia. kr. i bloktilskuddet for selvbudgetterings effekt for 2024 og 2025. Fremadrettede kan det beløb ikke overskride 1,5 mia. kr. For Odsherred Kommune skønnes det maksimalt at udgøre en negative efterregulering på 8-10 mio. kr. i 2029 og frem, mod 54,6 mio. kr.

og 26,8 mio. kr. som skønnes i 2027 og 2028. Ydermere vil kommuner fremadrettede ikke modtage en gevinst som følge af vækst på landsplan da kommunerne bliver udlignet efter væksten i statsgarantien på landsplan. En kommune vil derved ikke opnå en gevinst ved selvbudgettering, medmindre der er vækst i kommunens eget befolkningstal eller udskrivningsgrundlag.

Odsherred Kommune har de seneste 2 år haft et større fald i befolkningstallet end skønnet i det statsgaranterede udskrivningsgrundlag. Derudover skønnes kommunens udskrivningsgrundlag for indkomstskat i 2025 at ligge under den statsgaranterede – for 2025 bliver kommunen dog udlignet som følge af væksten på landsplan og derved er der en gevinst på ca. 8 mio. kr. som tidligere nævnt i notatet.

Der er for nuværende ikke indikationer på at selvbudgettering for 2026 vil give det bedste indtægtsgrundlag for Odsherred Kommune. Men i lighed med tidligere år, vil der på baggrund af økonomisk redegørelse i august blive udarbejdet et notat medio september 2025, med skøn for selvbudgettering i 2026 sammenlignet med statsgaranti.

Puljer i økonomaftale 2026 samt efterreguleringer i 2025

Lånepuljer i 2026:

- 200 mio. kr. på det ordinære anlægsområde.
- 200 mio. kr. til vanskeligt stillede kommuner

I økonomaftalen for 2026 er det muligt at ansøge om del i lånepulje til finansiering af anlægsprojekter. Puljen til ordinære anlæg er på 200 mio. kr., med ansøgningsfrist den 6. august 2025. Odsherred Kommune ansøger om 10 mio. kr. fra denne pulje i 2026. Svar på ansøgningen forventes ultimo august 2025.

I økonomaftalen for 2026 er der også en lånepulje på 200 mio. kr. målrettet særligt vanskeligt stillede kommuners anlægsinvesteringer på bl.a. det borgernære og grønne område. Puljen er målrettet særligt vanskeligt stillede kommuner, hvorved der forstås, at kommunen inden for de seneste år skal have opfyldt kriterierne for at modtage særtilskud som særligt vanskeligt stillet kommune efter udligningslovens § 16. Odsherred Kommune ansøger om 10 mio. kr. fra denne pulje til ombygning af Sct. Georgs gårdens Børnehaven. Der er ansøgningsfrist den 6. august 2025, og der forventes svar på ansøgningen ultimo august 2025.

Tilskud efter § 16 til særligt vanskeligt stillede kommuner i hele landet:

I lighed med tidligere år, er det muligt at ansøge om tilskud efter §16 til særligt vanskeligt stillede kommuner. Med udligningsreformen er særtilskudspuljen efter udligningslovens § 16 permanent forhøjet til at udgøre i alt 350 mio. kr. i 2020-niveau. For 2026 er rammen ekstraordinært forhøjet med 450 mio. kr. og udgør i alt 800 mio. kr. I 2023, 2024 og 2025 var rammen også ekstraordinært forhøjet med hhv. 250 mio. kr., 350 mio. kr. og 400 mio. kr., hvor Odsherred Kommune modtog 15 mio. kr. i 2023, 30

mio. kr. i 2024 og 35 mio. kr. i 2025 fra puljen. Ved vurderingen af kommunernes ansøgninger vil der blive lagt vægt på bl.a.:

- Demografiske og socioøkonomiske udfordringer
- Aktuelle økonomiske udfordringer
- Vedvarende økonomiske udfordringer

Der er ansøgningsfrist den 5. august 2025 og puljen vil blive fordelt efter konkrete ansøgninger om særtilskud efter § 16. Odsherred Kommune ansøger om tilskud på 60 mio. kr. fra puljen.

Pulje til nedsættelse af indkomstskat:

Økonomiaftalen for 2026 indeholder en ramme til nedsættelser af indkomstskatten på op til 200 mio. kr. mhp. at understøtte en samlet uændret skat.

Alle kommuner kan ansøge om andel i rammen til nedsættelser. Kommuner kan søge Indenrigs- og Sundhedsministeriet om tilskud til at nedsætte indkomstskatten for 2026 uden forhøjelse af andre skatter. Tilskudsprocenten til skattenedsættelser kan højst udgøre 75 pct. af provenutabet i 2026, 50 pct. i 2027 og 2028 og 25 pct. i 2029.

Tilskuddet bortfalder forholdsmæssigt, hvis kommunen i løbet af tilskudsperioden igen forøger skatten, samt at skattenedsættelser, hvor der ydes tilskud, ikke kan indgå i beregningen af kommunens frit lejde i tilskudsperioden tillagt et år.

Der er ansøgningsfrist på puljen til skattenedsættelse den 25. august 2025.

Midtvejsregulering i 2025:

Odsherred kommune skal i 2025 aflevere 12,5 mio. kr. i midtvejsregulering som tilbagebetales til staten i efteråret 2025. Ydermere overskred kommunerne i budget 2025 den samlede serviceramme, som medfører en modregning i det betinget bloktilskud på 0,552 mio. kr. En samlet tilbagebetaling i 2025 på 13 mio. kr.

Skøn for midtvejsregulering i 1.000 kr.	Odsherred
Ukraine	-4.844
Overførsler	15.100
Pris- og lønregulering	5.000
Andre reguleringer (inkl. DUT)	-2.800
Modregning vedr. indtægter fra forsyningsvirksomheder	24
Midtvejsregulering i alt	12.480
Øvrige reguleringer:	
Modregning af betinget bloktilskud for 2025	552
Skøn for samlet effekt	13.032

Ovenstående skøn er baseret på programmet for Tilskud og Udligning og kan afvige marginalt i forhold til oversigt over DUT og andre reguleringer.

Midtvejsreguleringen er ikke udspecificeret, men samlet under en "pulje" i tabellen med midtvejsreguleringer fra ministeriet. Det er derfor en skønsmæssig fordeling i ovenstående tabel, som er beregnet ud fra oplysninger fra KL og kommunens befolkningsandel.

Udover ovenstående forventes der også en efterregulering af kommunal aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsvæsenet, som betales ultimo 2025. I de foregående år, er Odsherred Kommune blevet efterreguleret med ca. 2,3 mio. kr. årligt. Der er i budget 2025 budgetteret med en efterregulering på 2,5 mio. kr. til kommunal medfinansiering.

Muligheder for ændringer i indtægtsgrundlaget

Indkomstskat:

Udskrivningsprocenten for Odsherred Kommune har siden 2021 været 26,3 pct. Udskrivningsprocenten blev nedsat fra 26,6 pct. til 26,3 pct. fra 2021 med et permanent tilskud på 16,1 mio. kr. som årligt modtages fra Staten. Tilskuddet bortfalder hvis udskrivningsprocenten hæves. De første 16,1 mio. kr. som borgerne vil blive opkrævet som følge af en skattestigning vil derfor altid tilgå staten og ikke Odsherred Kommune. Hvis udskrivningsgrundlaget hæves i Odsherred Kommune og det medfører en samlet skattestigning på landsplan, vil Odsherred kommune blive pålagt en individuel skattesanktion. Sanktionen udgør en reduktion af provenuet fra skattestigningen på 75 pct. det første år, 50 pct. det andet og tredje år og 25 pct. det fjerde år. Fra det femte år bortfalder skattesanktionen. Udover en individuel skattesanktion, vil kommunen også pålægges en kollektiv skattesanktion. Den vil dog være begrænset, hvis det kun er Odsherred Kommune som hæver skatten.

Hvis Byrådet ønsker en forhøjelse af udskrivningsprocenten fra 2026, skal det senest besluttes/vedtages i forbindelse med 2. behandlingen af Budget 2026.

Grundskyld og dækningsafgift for offentlige ejendomme:

Det er ikke muligt at hæve promillesatsen på grundskyld eller dækningsafgift for offentlige ejendomme, da der allerede opkræves den højst mulige promillesats.

Dækningsafgift af erhvervsejendomme – først muligt fra 2029:

Kommuner kan for kalenderårene 2024-2028 ikke opjustere satsen for dækningsafgift. Kommuner som har indført dækningsafgift på erhvervsejendomme kan dog godt nedsætte promillesatsen. Kommuner der ikke opkrævede dækningsafgift i 2023, kan ikke indføre en dækningsafgift på erhvervsejendomme før i 2029, jf. lovforslag nr. L 113 (forslag til Ejendomsskattelov) § 29, stk. 3.

Garantiprovision ved garantistillelse til forsyningsselskaber:

Opkrævning af garantiprovision i forbindelse med kommunegaranti for låneoptagelse til forsyningsvirksomheder er lovpligtigt. Kommunal garantistillelse indebærer et støtteelement til det selskab kommunen stiller lånegaranti for, da kommunen påtager sig risikoen for selskabets lån.

Der skal opkræves garantiprovision i henhold til EF-traktatens artikel 87 og 88 om statsstøtte i form af garantier.

Den opkrævede garantiprovision skal afspejle den økonomiske risiko, som kommunen påtager sig ved at stille garanti for låntagningen. Samtidig skal den fastsatte garantiprovision afspejle markedsprisen. Garantiprovisionen skal fastsættes ud fra en individuel vurdering på markedsmæssige vilkår.

Siden medio 2022 har kommunens revision (PwC) udarbejde kreditvurderinger i forbindelse med kommunal garantistillelse til forsyningsselskaber. I vurderingen indgår en beregnede/anbefalede garantiprovision som de anslår, afspejler den økonomiske risiko som kommunen påtager sig.

Garantiprovisionssatsen skal ændres i takt med at risikoen eller markedsvilkår ændres. Ved ændring af garantiprovisionssatsen skal kommunen dokumentere at den er fastsat på baggrund af en individuel vurdering på markedsmæssige vilkår.

Politisk proses frem mod budget 2026

De seneste års praksis

Vedtagne retningslinjer

- Intet råderum => Udvidelser skal modsvares af besparelser
- Hvert udvalg prioriterer
 - en række udvidelsesforslag (ønsker)
 - en række reduktionsforslag (besparelser)
- For hvert udvalg *bør* der være reduktionsforslag, der, i økonomisk omfang, som minimum, modsvare udvidelsesforslagene
- Centercheferne har et særligt ansvar som "gatekeeper".

ODSHERRED
KOMMUNE

Processen i praksis

- Reduktioner reelt fraværende i praksis
- Udvidelsesforslag:
 - Mange forslag af varierende kvalitet
- Reduktionsforslag: Få eller slet ingen
- Ingen fagudvalgsprioritering forud for forhandlinger
- Forslag ikke styret i forhold til den politiske opgave i forbindelse budgettet (ingen måltal)
- "Gatekeeper" funktion ikke aktiveret
- Råderum opnået ved at reduceret PL, rammereduktioner eller administrative besparelse

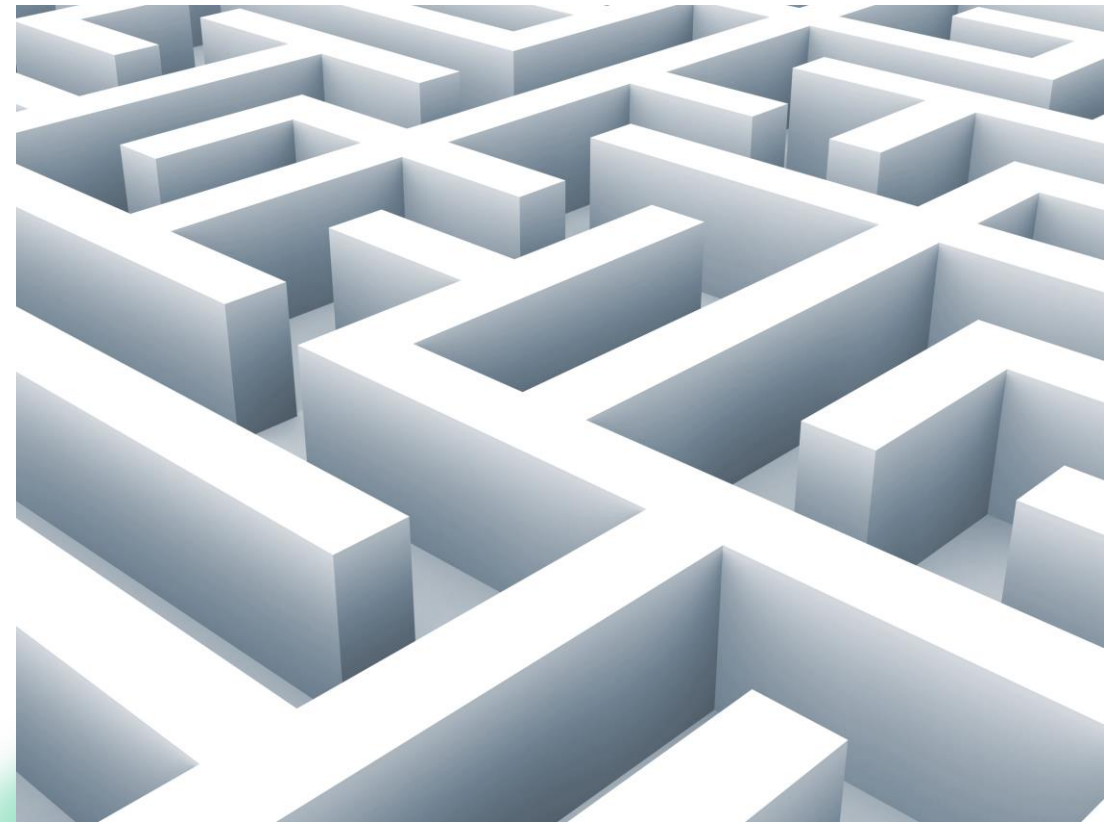
Praksis

- Løsningen de seneste år har været
 - PL-reduktioner
 - Rammereduktioner
 - Anlæg
- Hvordan dannes råderummet?
 - **Dels** ude i driften. Det slider og er en vanskelig opgave
 - **Dels** på bygningsmassen – og de ses
 - **Dels** ved administrative beslutninger fremfor politiske

Praksis

- Udvidelsesforslag blomstrer – og det koster ressourcer
- Reduktioner udebliver
 - Resultatet af de seneste års budgetmateriale
 - 2021: 104 forslag for 121 mio. kr.
 - 2022: 074 forslag for 078 mio. kr.
 - 2023: 068 forslag for 155 mio. kr.
 - 2024: 058 forslag for 050 mio. kr.
 - 2025: 056 forslag for 072 mio. kr.
- Resultatet er en svær politisk opgave
 - Hvordan vælges imellem så mange udvidelsesforslag af varierende kvalitet
 - Hvordan omprioriteres når der ikke er skabt et råderum

Drøftelse:
Regler eller praksis?

Eksempler på store reformer

- Indkøbspolitik – der bliver overholdt af alle
- Optimering af distrikter for skoler, daginstitutioner og ældrepleje
- Arealoptimering af kommune bygninger (administration, kulturhuse, i osv.)
- Digitalisering af arbejdsgange
- Mere effektiv organisering (væk med rockwool-lag, lad institutionsled
- Effektiv implementering af folkeskole-, ældre- og handicapreform

To store barrierer:

- Byråd: Gammeldags sognerådspolitik, udvalgsegoisme eller kortsigtet tankegang
- Administration: Silotænkning blandt topledere

Mine fem bedste råd:

- Politikerne holder fingrene fra daglig drift
- Byråd skal have fokus på de store og langsigtede linjer
- Direktion skal fokusere på det strategiske og overlade driften til lederne
- Både Byråd og direktion skal acceptere, at der sker fejl
- Gør op med selvtilstrækkeligheden – Se nysgerrigt på andre!

Hvilken proces
ønsker I?

ØU beslutningssag 18 marts?

- 1. Baseret på eksisterende praksis?**
- 2. Baseret ny praksis?**

Eksisterende praksis

ØU beslutningssag 18 marts?

- Fri adgang til at lave budgetforslag
 - Både udvidelses- og reduktionsforslag
- Administrationen indsamler og forelægger forslag på fagudvalg i juni
 - Der gives administrativ støtte, hvis det efterspørges i tide
- Budgetmaterialet til forhandlingsseminar indeholder samtlige forslag
- **Er der noget der skal justeres?**

Hvad kræver en ny praksis?

Sæt konkrete mål for reduktioner

.. balance er også et
konkret mål

Aktivér administrationen som gatekeepere

Til at udarbejdelse,
kvalitetssikring og
prioritering af forslag

Tidsstyring

Vi er sent ude –
det bliver en
stram tidsplan i
år

Tydelig delegering af kompetencer

Hvad er
fagudvalgenes
opgave?

Rammesæt processen politisk

Hvilken proces vil i
have?

Beredskabs katalog

Etableres et råderum
forud for reformer

Hvilke temaer skal
administrationen
arbejde med

Budgetdag

Den 28. februar 2025

Budget 2026-2029

Odsherred Byråd

ODSHERRED
KOMMUNE

Rammesætning

- Budgetår 2026 – hvordan ser det ud
 - Hvad ved vi om indtægter og udgifter
 - Hvad forventer vi?
- Regnskab 2024 og Budget 2025
 - Hvilke udfordringer ser vi aktuelt
 - Hvad er der taget højde for i Budget 2025
- Anlæg
 - Hvad er vedtaget og er der råderum til forhandling
- Ejendomsservice
 - Indsatsen er beskrevet i budgetaftalen for 2025
 - Hvad er på vej og hvad koster det?

2026 Åbnings resultatopgørelse

- **Med afsæt i alt det vi ved – hvordan ser 2026 så ud?**

- Overslagsår 2026-28 i det vedtagne budget 2025-28 + 29 som er en kopi af 28
- KL's pris- og lønskøn fra juni 2024
- Alle varige bevillinger (eksempelvis)
 - Budgetaftale 2025 (+)
 - Rammebesparelser besluttet i budget 2024 (-)
 - Afdrag på lån vedr. varme
- Tekniske korrektioner
 - Demografi - ældre, dagtilbud, SFO, privatskoler m.m. (fortsat ikke folkeskoler)
 - DUT – eksempelvis trepartsaftalen (lønløft), kvalitetsprogram folkeskolen m.m.

Odsherred Varme

– overtagelse af gældsforpligtelse

- Der er afsat 20 mio. kr. årligt til servicering af gældovertagelse fra Odsherred Varme.
- Kommunen har modtaget dispensation til optagelse af nyt lån med 40 års løbetid.
- Udover udgifter til renter og afdrag, skal budgettet til indtægter fra garantiprovision nedjusteres med op til 3,1 mio. kr. årligt.

Ejendomsskatter (grundskyld)

Budgetlagte indtægter fra grundskyld i mio. kr.						
År	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Grundskyld	459,5	425,6	423,9	432,4	435,4	435,4

De budgetlagte indtægter er skatteministeriets skøn.
2029 er fasthold til niveauet i 2028 indtil opdateres af skatteministeriet april 2025.

Kommunen modtager den budgetlagte indtægt for grundskyld i budgetåret.
Afvigelser i forhold til de faktiske indtægter reguleres 3 år efter.

Der har været store udsving i Skatteministeriets skøn, og derfor er der stor usikkerhed omkring 2024-reguleringen, som sker i 2027.

Aktuelt i er der budgetlagt med en efterregulering på -40 mio. kr.
Jf. seneste skøn (april 2024) forventes "kun" efterregulering på -12,1 mio. kr.

Der er ikke budgetlagt med en efterregulering for budgetår 2025.

Resultatopgørelse - basisbudget

	<i>I 1.000 kr., netto mht. refusion samt drifts- og anlægsindtægter</i>	Budget- forslag 2026	Budget- overslag 2027	Budget- overslag 2028	Budget- overslag 2029
	Det skattefinansierede område				
	Indtægter				
	Tilskud og udligning (løbende pl)	-818.464	-863.933	-888.949	-917.395
	Skatter (løbende pl)	-2.247.822	-2.274.801	-2.376.952	-2.453.014
	Indtægter i alt	-3.066.286	-3.138.734	-3.265.901	-3.370.410
	Driftsudgifter				
	Driftsudgifter (26-pl)	2.944.310	2.943.221	2.949.193	2.945.199
	Bufferpulje (26-pl)	20.000	20.000	20.000	20.000
	Pris- og lønstigning, Driftsudgifter	0	97.768	199.265	303.422
	Driftsudgifter i alt	2.964.310	3.060.989	3.168.458	3.268.621
	Renter i alt	12.983	9.080	8.833	8.369
	DRIFTSRESULTAT	-88.993	-68.665	-88.610	-93.420
	Anlægsudgifter				
	Anlægsudgifter	75.625	75.625	75.625	75.625
	Pris- og lønstigning, Anlægsudgifter	0	0	0	0
	Anlægsudgifter i alt	75.625	75.625	75.625	75.625
	RESULTAT AF DET SKATTEFINANSIEREDE OMRÅDE	-13.368	6.960	-12.985	-17.795
B	Forsyningsvirksomhed				
	Driftsudgifter (løbende pl)	-4.950	-4.951	-4.950	-4.832
	Anlægsudgifter (løbende pl)	2.350	4.450	5.050	3.950
	RESULTAT AF FORSYNINGSVIRKSOMHED	-2.600	-501	100	-882
C	RESULTAT I ALT	-15.967	6.460	-12.885	-18.677
	Balanceforskydninger				
	Lån, afdrag	57.633	57.850	53.010	45.827
	Lån, optagelse	0	0	0	0
	Bufferpulje, modpost	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
	Øvrige balanceforskydninger	3.994	2.994	2.994	2.994
	Balanceforskydninger i alt	41.627	40.844	36.004	28.821
E	TILGANG/FORBRUG AF LIKVIDE AKTIVER*	25.660	47.304	23.119	10.144
F	BALANCE U/I	0	0	0	0

*Minus (-) = tilgang af likvide aktiver, dvs. forøgelse af kassebeholdningen

Økonomiaftale og særtilskud

Serviceamme

På udgiftssiden er demografien med

På indtægtssiden forhandles den årligt

- Det er kutyme at demografien dækkes
- Et lidt forsigtigt bud baseret er på 1,5 mia. kr. årligt
- Det svarer til ca. 9 mio. kr. i Odsherred årligt

Kan der forventes yderligere løft af serviceammen?

- + Anerkendt pres på serviceudgifter (eksempelvis det specialiserede område)
- - udmeldt strategi for administrative reduktioner
- - SKI-aftaler
- - Aktuelle bevilges i stor stil til forsvaret

§16-tilskud til vanskeligt stillede kommuner

– får vi det i 26-29?

Det er ingen garanti for at vi modtager dette tilskud

Baseret må de seneste år tildeling, forventes et forsigtigt bud på 18 mio. kr.

Det svarer ca. til 2023 niveau, og Odsherred har fået væsentligt mere i 2024 og 2025.

Resultatopgørelse – realistisk scenarie

ODSHERRED
KOMMUNE

	<i>I 1.000 kr., netto mht. refusion samt drifts- og anlægsindtægter</i>	Budget- forslag 2026	Budget- overslag 2027	Budget- overslag 2028	Budget- overslag 2029
	Det skattefinansierede område				
	Indtægter				
	Tilskud og udligning (løbende pl)	-818.464	-863.933	-888.949	-917.395
	Skatter (løbende pl)	-2.247.822	-2.274.801	-2.376.952	-2.453.014
	ØA26 løft i servicramme (demografi)	-9.000	-18.000	-27.000	-36.000
	§16 særtilskud til vanskeligt stillede kommuner	-18.000	-18.000	-18.000	-18.000
	Indtægter i alt	-3.093.286	-3.174.734	-3.310.901	-3.424.410
	Driftsudgifter				
	Driftsudgifter (26-pl)	2.944.310	2.943.221	2.949.193	2.945.199
	Bufferpulje (26-pl)	20.000	20.000	20.000	20.000
	Pris- og lønstigning, Driftsudgifter	0	97.768	199.265	303.422
	Driftsudgifter i alt	2.964.310	3.060.989	3.168.458	3.268.621
	Renter i alt	12.983	9.080	8.833	8.369
	DRIFTSRESULTAT	-115.993	-104.665	-133.610	-147.420
	Anlægsudgifter				
	Anlægsudgifter	75.625	75.625	75.625	75.625
	Pris- og lønstigning, Anlægsudgifter	0	0	0	0
	Anlægsudgifter i alt	75.625	75.625	75.625	75.625
	RESULTAT AF DET SKATTEFINANSIEREDE OMRÅDE	-40.368	-29.040	-57.985	-71.795
B	Forsyningsvirksomhed				
	Driftsudgifter (løbende pl)	-4.950	-4.951	-4.950	-4.832
	Anlægsudgifter (løbende pl)	2.350	4.450	5.050	3.950
	RESULTAT AF FORSYNINGSVIRKSOMHED	-2.600	-501	100	-882
C	RESULTAT I ALT	-42.967	-29.540	-57.885	-72.677
	Balanceforskydninger				
	Lån, afdrag	57.633	57.850	53.010	45.827
	Lån, optagelse	0	0	0	0
	Bufferpulje, modpost	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
	Øvrige balanceforskydninger	3.994	2.994	2.994	2.994
	Balanceforskydninger i alt	41.627	40.844	36.004	28.821
E	TILGANG/FORBRUG AF LIKVIDE AKTIVER*	-1.340	11.304	-21.881	-43.856
F	BALANCE U/I	0	0	0	0

*Minus (-) = tilgang af likvide aktiver, dvs. forøgelse af kassebeholdningen

Usikkerheder

- 1) Økonomiforhandling og §16
 - Dette er ikke givet endnu, men det er en forsigtig forventning
- 2) Udviklingen i beskæftigelsen – vi har nydt godt af faldende ledighed og stigende beskæftigelse.
 - Vender økonomien kan det gå hurtigere i Odsherred, og dermed vil Odsherred blive "under" udlignet i en periode
- 3) Specialiserede socialområde
- 4) Reformen – øget usikkerhed
- 5) Ejendomsskatter
- 6) Selvbudgettering – usikkerhed begrænset betydeligt med ny aftale
- 7) Bloktilskudsreduktion (som følge af Fjernvarme)
- 8) Servicering af lån til Fjernvarme

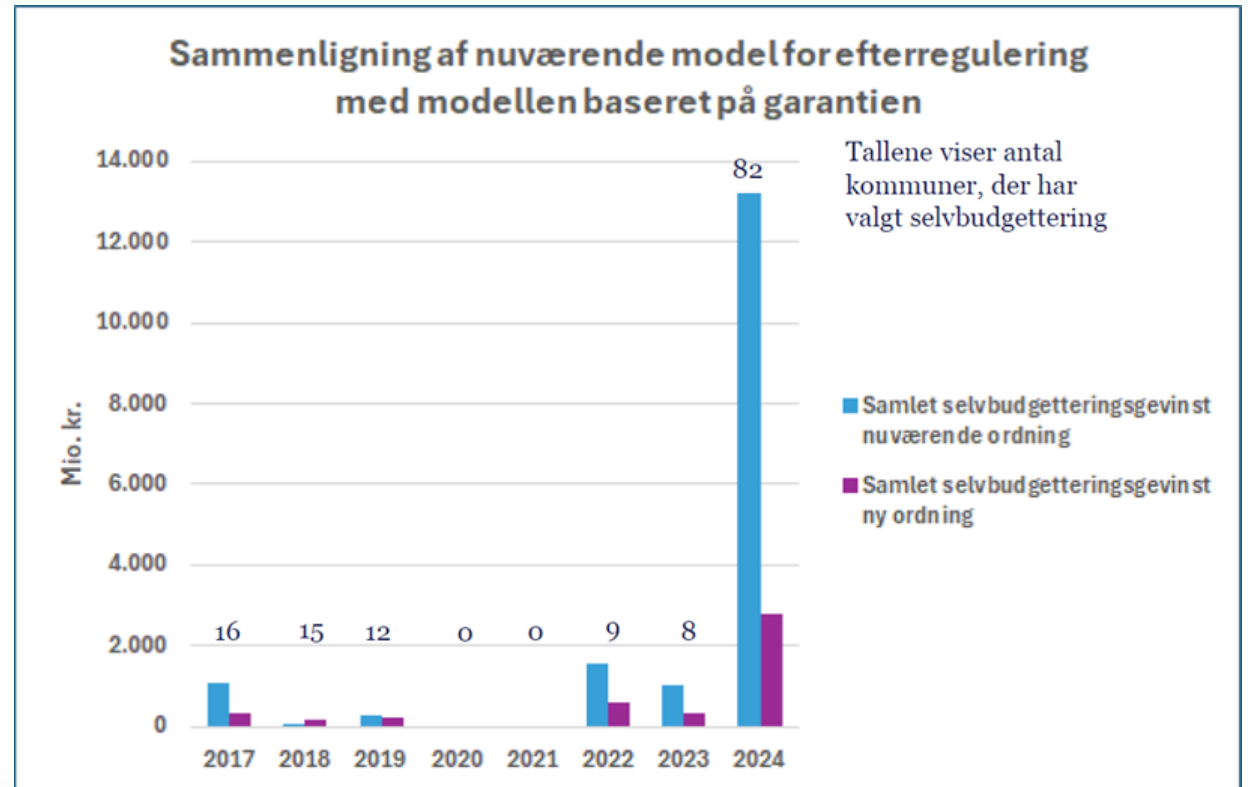
Selvbudgettering – nye regler for 2026

Kommunen udlignes nu i forhold til landstallene i statsgarantigrundlaget.

Udligningsberegning opdateres nu alene i forhold til den enkelte selvbudgetterende kommunes endeligt opgjorte udskrivningsgrundlag og indbyggertal.

Det reducerer effekten af selvbudgetteringen, fordi effekten af landsudviklingen udgår.

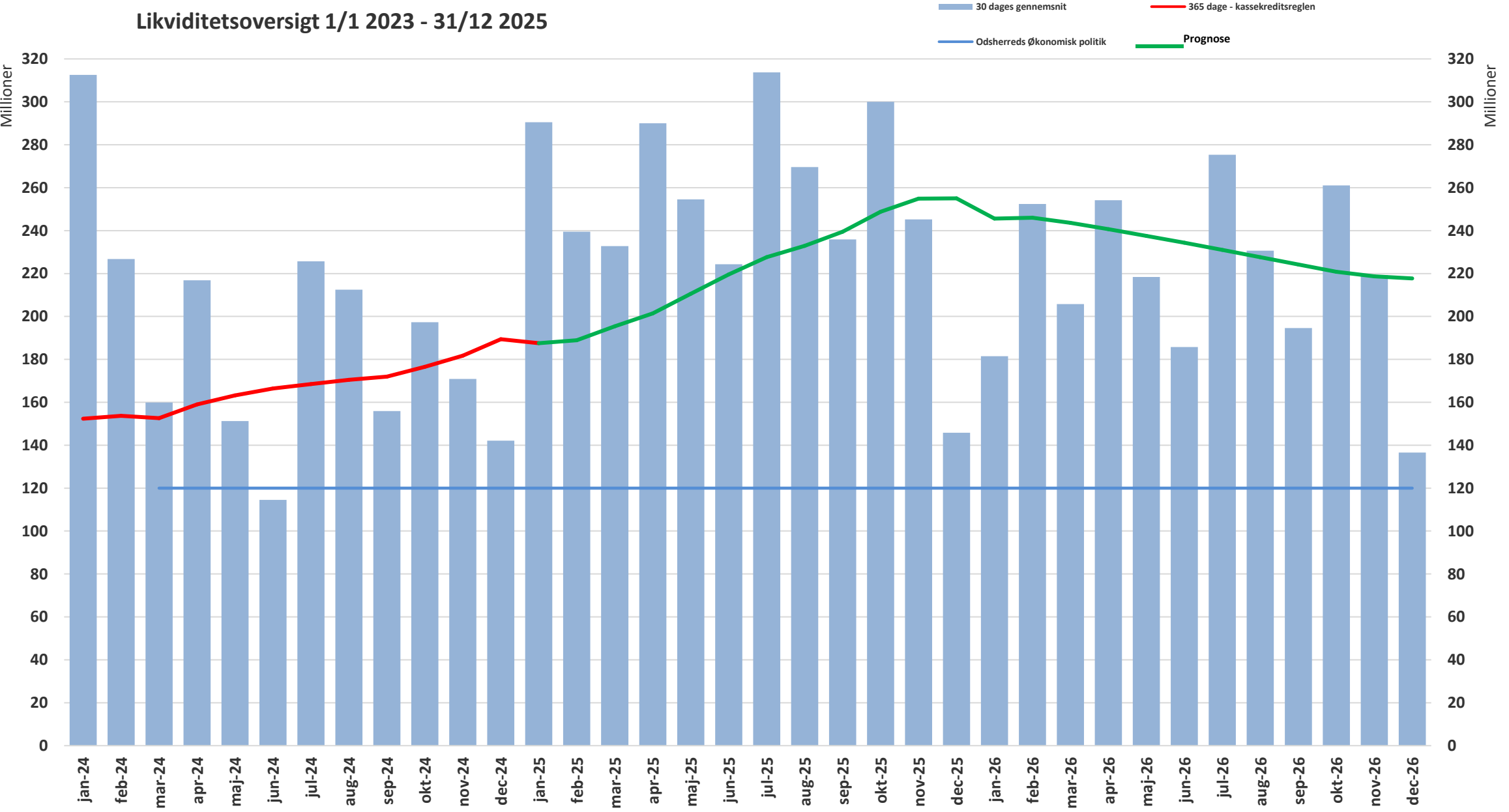
Der fastsættes en øvre ramme på 1,5 mia. kr. for den samlede gevinst for selvbudgettering. Fremadrettet kan den samlede modregning i bloktilskuddet ikke blive så høj som set i 2024.

Regnskab 2024 - resultatopgørelse

		1	2	3	4
	<i>I 1.000 kr., netto mht. refusion samt drifts- og anlægsindtægter</i>	Opr. vedt. budget	Korr. vedt. budget	Forbrug	Afvigelse (2-3)
	Det skattefinansierede område				
	Indtægter				
	Tilskud og udligning (inkl. refusion af købsmoms)	-798.457	-808.665	-807.616	-1.049
	Skatter	-2.131.664	-2.106.664	-2.109.772	3.108
	Indtægter i alt	-2.930.121	-2.915.329	-2.917.388	2.059
	Driftsudgifter				
	Driftsudgifter	2.714.954	2.758.426	2.726.729	31.697
A	Driftsudgifter i alt	2.714.954	2.758.426	2.726.729	31.697
	Renter i alt	5.693	5.329	3.535	1.794
	DRIFTSRESULTAT	-209.474	-151.575	-187.124	35.549
	Anlægsudgifter				
	Anlægsudgifter	84.114	165.370	97.229	68.141
	Anlægsudgifter i alt	84.114	165.370	97.229	68.141
	RESULTAT AF DET SKATTEFINANSIEREDE OMRÅDE	-125.360	13.795	-89.895	103.691
B	Forsyningsvirksomhed				
	Driftsudgifter	-4	-6.468	-12.557	6.089
	Anlægsudgifter	2.350	8.602	4.603	3.999
	RESULTAT AF FORSYNINGSVIRKSOMHED	2.346	2.134	-7.954	10.088
C	RESULTAT I ALT	-123.014	15.930	-97.849	113.779
	Balanceforskydninger				
D	Lån, afdrag	49.239	87.258	87.020	239
	Lån, optagelse	0	0	0	0
	Øvrige balanceforskydninger (herunder modpost til bufferpulje fsva. opr. vedt. budget)	-17.225	-22.225	-44.787	22.562
	Balanceforskydninger i alt	32.014	65.033	42.233	22.801
E	TILGANG/FORBRUG AF LIKVIDE AKTIVER*	-91.000	80.963	-55.616	136.580
F	BALANCE U/I	0	0	0	0

Likviditetsoversigt 1/1 2023 - 31/12 2025

Regnskab 2024

Hvad siger det om 2026

Driftsregnskab ekskl. forsyningsvirksomheder På udvalgsniveau (i mio. kr.)	Regnskab 2024	Korrigeret budget 2024	Resultat 2024	TB og om- placering BO4	Resultat uden BO4 TB og omplacering	Budgetaftale 2025 og Budget 2024 pl- udrulning
Økonomiudvalget	1.034,7	1.055,4	20,8	15,6	5,2	-11,4
Vækst og Udviklingsudvalget	67,5	68,7	1,2	-1,5	2,7	-0,4
Trivsel, Sundheds og Forebyggelsesudvalg	208,7	209,2	0,5	-0,5	1,0	-0,9
Børne, Unge og Uddannelsesudvalget	676,1	676,1	-0,0	8,8	-8,8	4,5
Klima- og Miljøudvalget	83,2	85,2	2,0	0,0	2,0	-1,4
Social, Ældre og Psykiatriudvalget	656,5	663,8	7,4	6,4	1,0	20,6
	2.726,7	2.758,4	31,7	28,8	2,9	10,9

Forsigtig – tolk kun
på 2024
Dette er ikke
budget 2025

Anlæg

Anlægsrammen fra budget 2025-2028 er fastholdt, og ligger på 75,6 mio. kr. årligt

Størstedelen af rammen disponeret af eksisterende bevillinger.

Der er et u disponeret ramme på 7 mio. kr. i 2026 og ca. 25 mio. kr. i 2027-29

Anlægsoversigt - skattefinansieret

ODSHERRED
KOMMUNE

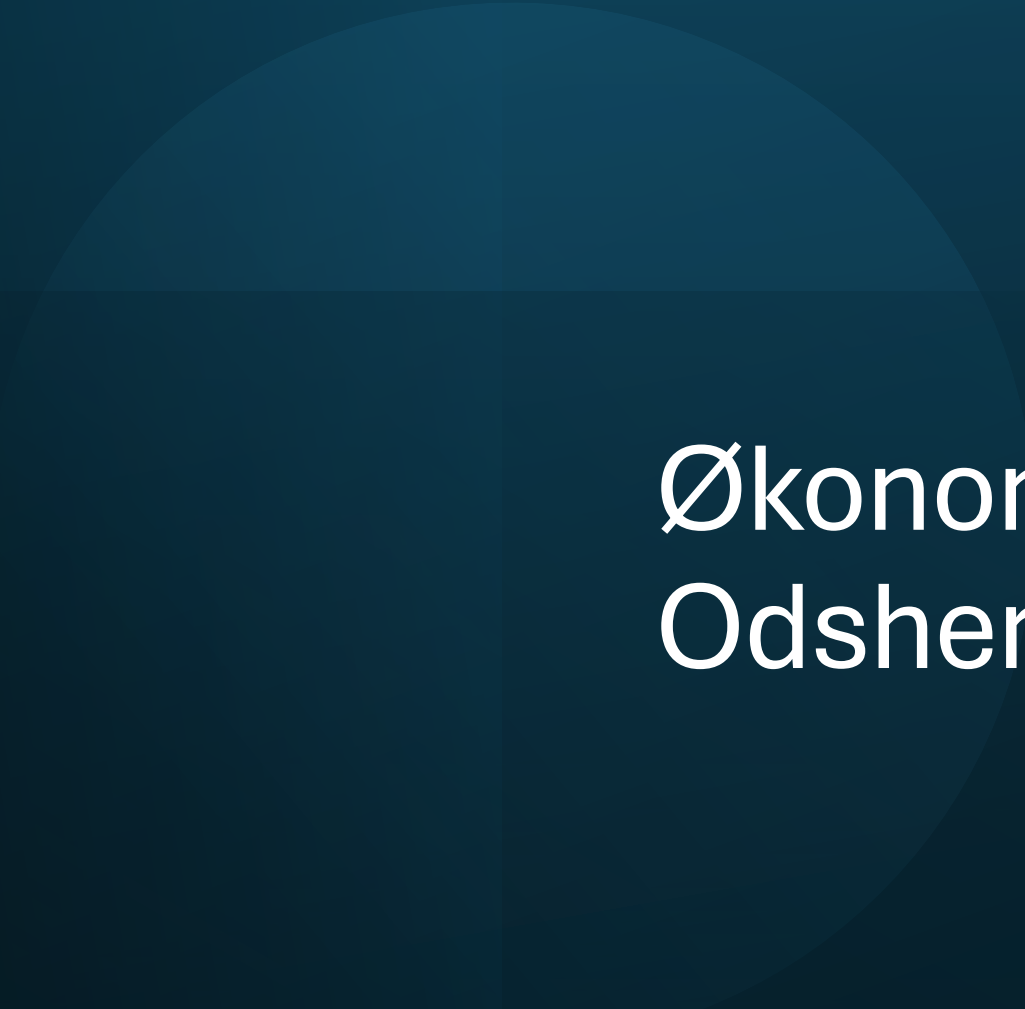

Skattefinansieret område (i 1.000 kr.)			Budgetforslag 2026	Budgetoverslag 2027	Budgetoverslag 2028	Budgetoverslag 2029
Økonomiudvalget	618	Intern bygherrerådgivning	1.600	1.600		
	647	Byfornyelse Vig	300			
	659	Byfornyelse Asnæs	300			
	727	Vedligehold af kommunale bygninger 2026	16.400			
	728	Vedligehold af kommunale bygninger 2027		16.400		
	768	Intern bygherrerådgivning			1.600	
	771	Vedligehold af kommunale bygninger 2028			16.400	
	793	Intern bygherrerådgivning				1.600
	796	Vedligehold af kommunale bygninger 2029				16.400
	9999	Anlægsramme udisponeret	7.477	25.577	24.577	24.577
Børne, Unge og Uddannelsesudvalget	750	Børnefællesskabet - Hørve	14.000			
Klima- og Miljøudvalget	666	Vedligehold broer 2026	6.000			
	667	Vejbelysning 2026	3.082			
	720	Vejbelysning 2027		3.082		
	731	Vedligehold broer 2027		6.000		
	735	Energipakke, gadelys 2025	3.500			
	754	Efterslæb på veje og stier mv. 2026	11.235			
	755	Efterslæb på veje og stier mv. 2027		11.235		
	758	Klimaplan 2026	2.500			
	759	Klimaplan 2027		2.500		
	769	Genopretning af vejkapital og vedl. broe			6.000	
	770	Vejbelysning 2028			3.082	
	772	Efterslæb på veje og stier mv. 2028			12.235	
	773	Klimaplan 2028			2.500	
	781	2026 Slidlag på kommunale veje	9.231			
	782	2027 Slidlag på kommunale veje		9.231		
	783	2028 Slidlag på kommunale veje			9.231	
	794	Genopretning af vejkapital og vedl. broe				6.000
	795	Vejbelysning 2029				3.082
	797	Efterslæb på veje og stier mv. 2029				12.235
	798	Klimaplan 2029				2.500
	799	2029 Slidlag på kommunale veje				9.231
I alt på skattefinansieret område			75.625	75.625	75.625	75.625

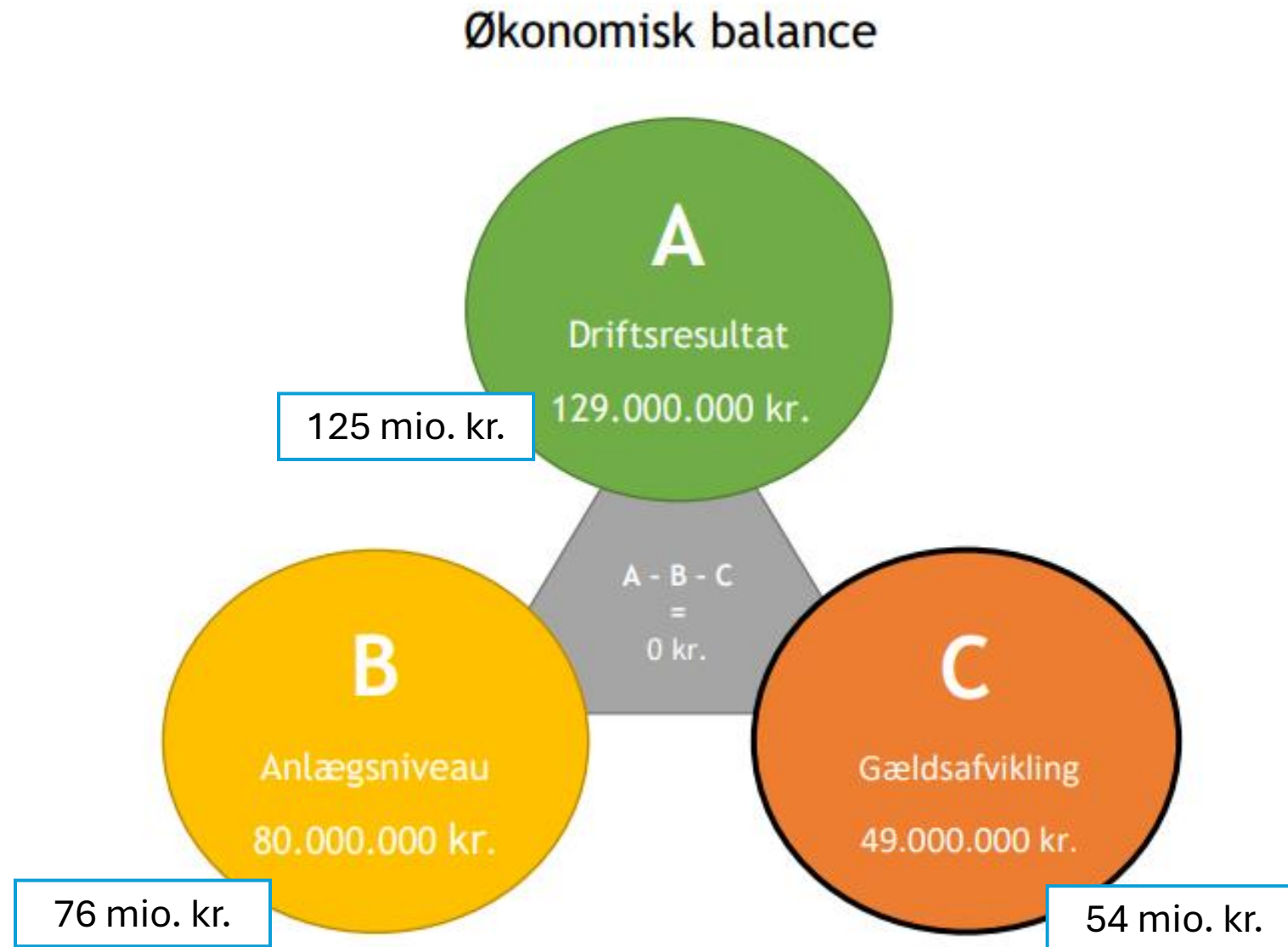
Anlægsoversigt – affaldsområdet

Forsyningsområdet (1.000 kr.)			Budgetforslag 2026	Budgetoverslag 2027	Budgetoverslag 2028	Budgetoverslag 2029
Klima- og Miljøudvalget	482	Opgradering af containere 2021 - 2024	900	500	500	
	487	Materiel til Genbrugsstationerne 2021-2023	1.200	600	1.200	
	706	Udvidet åbningstid Fårevejle		1.100		
	709	Udviklingsprojekter	250	250	250	
	774	Udvidet åbningstid i Nykøbing Sj.			1.100	
	775	Kemirum i Nykøbing			2.000	
	789	Kemirum i Hønsinge		2.000		
I alt på forsyningsområdet			2.350	4.450	5.050	0

Økonomiske politik Odsherred Kommune

Målsætninger og pejlemærker

Kassebeholdning

Ultimo 2024 ca. 5.700 kr. pr. borger
Ny risikoprofil – ny målsætning?

Byrådet fastsætter derfor følgende målsætning:

*Budgetterne skal tilsigte,
at den gennemsnitlige kassebeholdning efter kassekreditreglen
holdes nogenlunde uændret på niveau omkring 120 mio. kr.
(svarende til ca. 3.600 kr. pr. indbygger).*

Indenrigs- og Boligministeriets (IM) anbefaler et minimum på 2.250-2.500 kr. pr. indbygger, svarende til ca. 75-85 mio. kr. for Odsherred Kommune.

Råderum

En kommune er en stor organisation med mange og forskelligartede opgaver, som helt naturligt vil ændre sig over tid. Der kan i de kommende år ikke forventes at blive tilført ekstra midler udvidelse af driften i Odsherred Kommune. For at muliggøre omstilling til ændrede behov og politisk prioritering, ønsker Byrådet, at der arbejdes målrettet med at tilvejebringe rådighedsbeløb.

Byrådet fastsætter derfor følgende målsætning:

*Nye initiativer skal, som udgangspunkt,
finansieres gennem omlægning af de eksisterende indsatser.
Udvalgene arbejder årligt med at tilvejebringe rådighedsbeløb,
som kan anvendes til nye initiativer.*

Ejendomsdrift

Jf. Budgetaftale 2025-2028

Skønnet behov for vedligehold
på Odsherred Kommunes
bygninger

- Alle kommunens bygninger/matrikler indgår
- Skøn er baseret på antal m2 og er beregnet efter en aktivitetsbaseret pris

Bygninger/matrikler	Skønnet udgift vedr. indvendig vedligehold	Tekniske installationer og anlæg	Vedligehold i alt
Alm. Bygning (f.eks. Kontorbygninger/administration)	1.179.822 kr.	902.925 kr.	2.082.747 kr.
Biblioteker og Kulturhuse	251.468 kr.	192.450 kr.	443.918 kr.
Dagtilbud	678.861 kr.	499.163 kr.	1.178.024 kr.
Museumsbygninger	376.712 kr.	288.300 kr.	665.012 kr.
Offentlige toiletter	19.061 kr.	14.588 kr.	33.649 kr.
Plejecentre	1.320.707 kr.	934.463 kr.	2.255.170 kr.
Skoler	3.785.064 kr.	2.057.100 kr.	5.842.164 kr.
Tilbud til børn og unge	77.518 kr.	59.325 kr.	136.843 kr.
Udlejningsejendomme	363.188 kr.	277.950 kr.	641.138 kr.
Psykatri- og botilbud	730.443 kr.	559.013 kr.	1.289.456 kr.
Hovedtotal	8.782.844 kr.	5.785.275 kr.	14.568.119 kr.

Økonomi

Økonomi ejendomsdrift (i mio. kr.)	Model 1	Model 2
Vedligeholdelsesbehov i alt	14,6	14,6
Budget fra områderne	5,5	2,8
<u>Behov for kassefinansiering</u>	<u>9,1</u>	<u>11,9</u>

Praksis

I dag anvendes ca. 5,5 mio. kr. årligt på hele ejendomsporteføljen i kommunen til vedligeholdelse.

Behov vurderes reelt at være på 14,6 mio. kr.

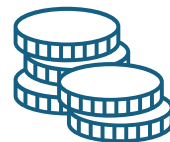
2 modeller:

☐ Model 1: Eksisterende forbrug indgår i finansiering

Områderne finansierer 5,5 mio. kr. og de resterende 9,1 mio. kr. kassefinansieres

☐ Model 2: 50 pct af eksisterende forbrug indgår i finansiering

Områderne finansierer 2,75 mio. kr. og de resterende 11,9 mio. kr. kassefinansieres

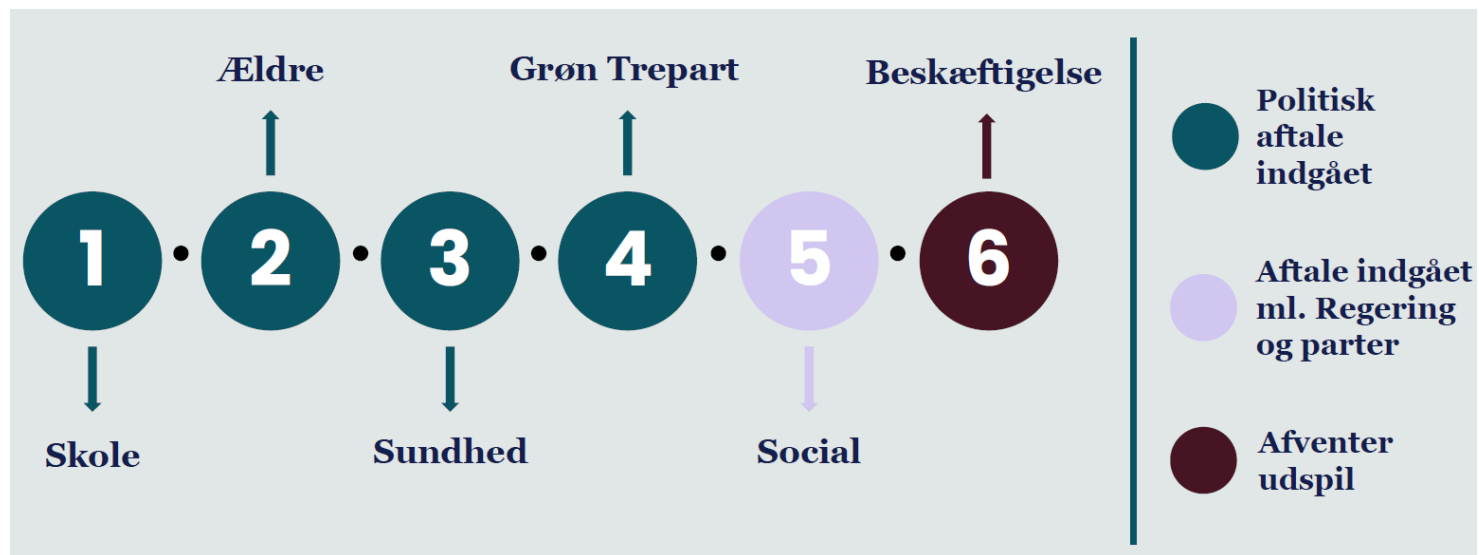
Organisering

Områdenummer	Områdenavn	Teamnavn
Område 1	24-7-bygninger, dvs. plejecentre, sundhedscentre, døgntilbud m.v.	Team 24-7-bygninger
Område 2	Skoler, daginstitutioner, administrationsbygninger	
	2a	Team Nykøbing, Rørvig
	2b	Team Odden, Tengslemark, Højby
	2c	Team Vig, Grevinge, Herrestrup, Egebjerg
	2d	Team Hørve, Fårevejle (inkl. Solbakken), Asnæs
Område 3	Håndværkere	Team Håndværkere

Reformer

Reformer 6 spor ... samtidigt

Hovedspor	Får kommunerne tildelt økonomiske midler?	Skal kommunerne levere en besparelse?
Skole	Ja	Nej - men omfordeling af skolernes egne midler
Social	Nej	Nej / Ja
Ældre	Ja	Nej / Ja
Sundhed	Ja	Nej – men stor omfordeling af midler
Grøn Trepert	Ja	Nej
Beskæftigelse	Nej	Ja

Folkeskolens kvalitetsprogram

2024

- "Folkeskolens kvalitetsprogram" vedtaget
 - Frisættelse af folkeskolen
 - Mere praktisk undervisning
 - Ro og rammer

2025

- Økonomiske rammer 1. jan 2025
 - 4,7 mio. kr. til anlæg – faglokaler
 - 1,5 mio. kr. drift + omlægning af UUV timer (5,8 mio. kr.)

2026

- Første hele skoleår i drift
 - 2,6 mio. kr. drift + omlægning af UUV timer (14,3 mio. kr.)

2027

- 3,3 mio. kr. drift + omlægning af UUV timer (14,3 mio. kr.)

Regeringen

Regeringens ældrereform

Du bliver aldrig for gammel til at have det godt

Ældre

2024

- Politisk aftale inklusiv finansiering
- 4,8 mio. kr.

2025

- 1. januar – Lov om lokalplejehjem
- 1. juli – Tilsynslov
- 1. juli – Ældrelov
- 3,5 mio. kr.

2026

- Implementering
- 3,8 mio. kr.

2027

- Varig finansiering
- 5,5 mio. kr.

AFTALE OM
**SUNDHEDS-
REFORM 2024**

Sundhedsreform

2024

- Politisk aftale

2025 Afklaring

1. Struktur og omkostninger
2. Faglig afgrænsning af opgaveløsning

2026 Bodeling – aftaler om drift

- Overgangsperiode for Region H + Region Sjælland

2027 Overgang og finansiering

- Region Østdanmark og nye sundhedsråd fra 1. jan.
- KMF nedlægges
 - Flytter ca. 30 mia. kr. fra kommunerne til regionerne
 - Reduceres i blokken, hvilket kan give tab

2028 Fuld implementering

- Der er en finansieringsramme på 6,4 mia. kr. – heraf 2,0 mia. kr. til kommunerne – ikke nærmere defineret

Grøn trepart

2024

- Afklaring kommunernes opgaver og økonomi

2025

- Plan for udtagningsindsatsen
- Opstart af Danmarks Grønne Arealfond (43 mia. kr.)
 - 0,8 mio. kr. til kommunal drift

2026

- Plan for genopretning af dansk natur
 - 0,7 mio. kr. til kommunal drift

2027

- Evaluering af indsatser
- Plan for drikkevand
 - 0,5 mio. kr. til kommunal drift

Socialområdet

2024

- Delaftale i økonomiaftalen for 2025 (pba. ekspertudvalget)
 - Afklare hensyn i serviceloven og ankestyrelsen
 - Nyt takstsystem
 - Regelforenklinger
 - Ny model for tilsyn

2025

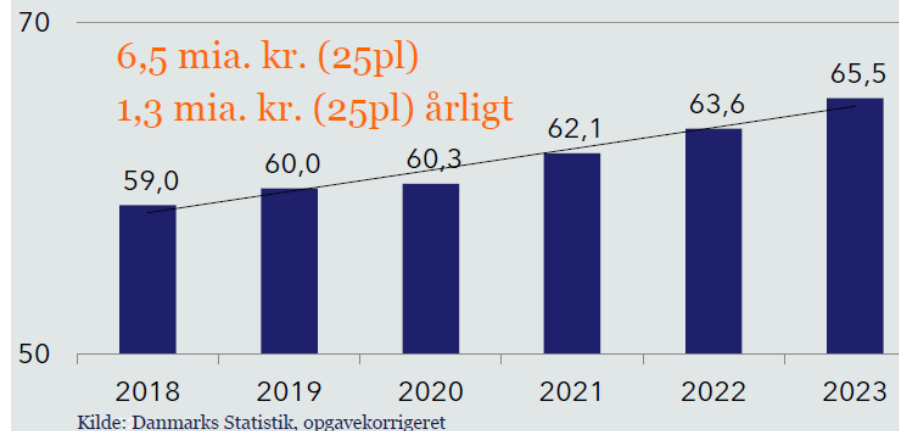
- Ny lovgivning på vej – implementering
 - Politisk aftale om ny model socialtilsyn
 - Politisk aftale om merudgiftsydelse
 - Ny model for herberger

2026

- Fortsat ny lovgivning
 - Nyt takstsystem
 - Politisk aftale om beløbsgrænse for alternative botilbud

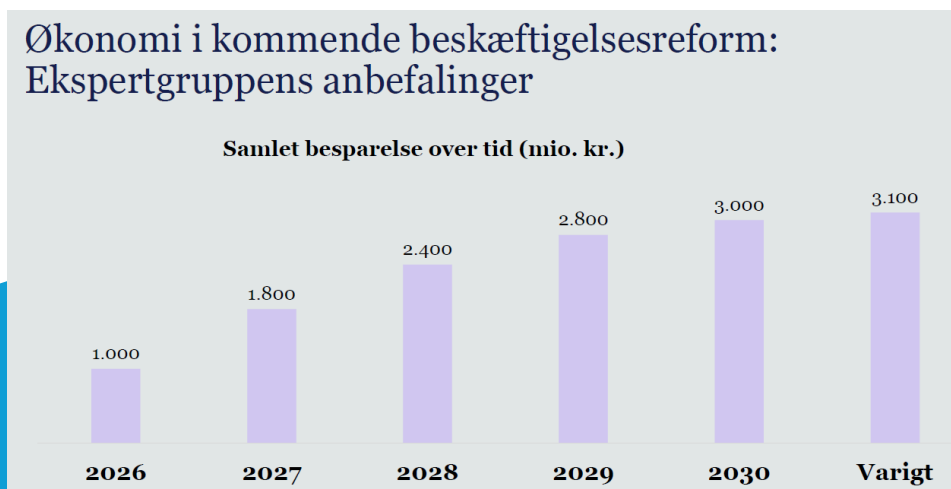
Rammeaftale mellem regeringen (SVM) og Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti samt Radikale Venstre om en langsigtet og bæredygtig udvikling af handicapområdet

Regeringen (SVM) og Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti samt Radikale Venstre er enige om en rammeaftale, som skal sætte retning for de kommende års arbejde med udvikling af handicapområdet.

Økonomi i kommende beskæftigelsesreform: Ekspertgruppens anbefalinger

Beskæftigelsesreform

2024

- Ekspertgruppe - anbefalinger

2025

- Forhandlinger – og måske en aftale i 2025

2026

- Reduktion "besluttet" med indfasning 2026
- 5,5 mio. kr.

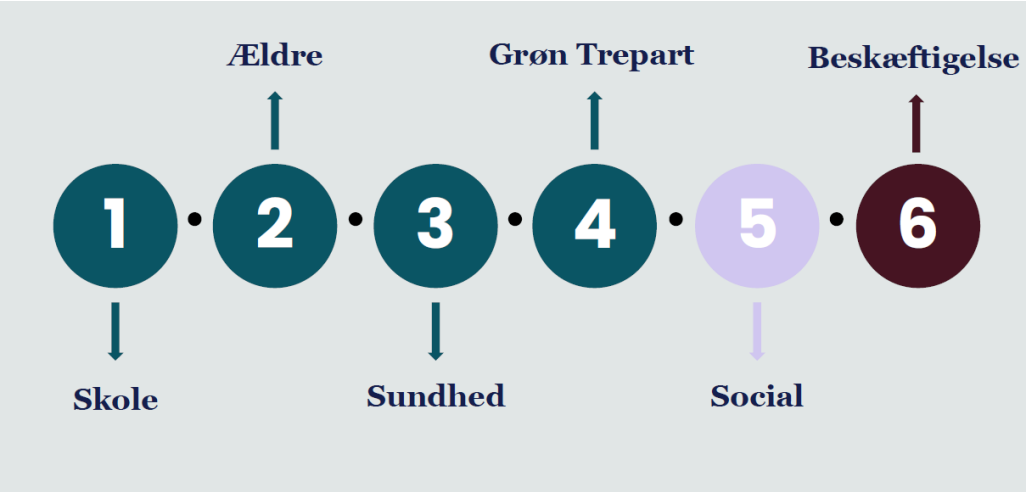
2027

- Reduktion 9,8 mio. kr.

2030

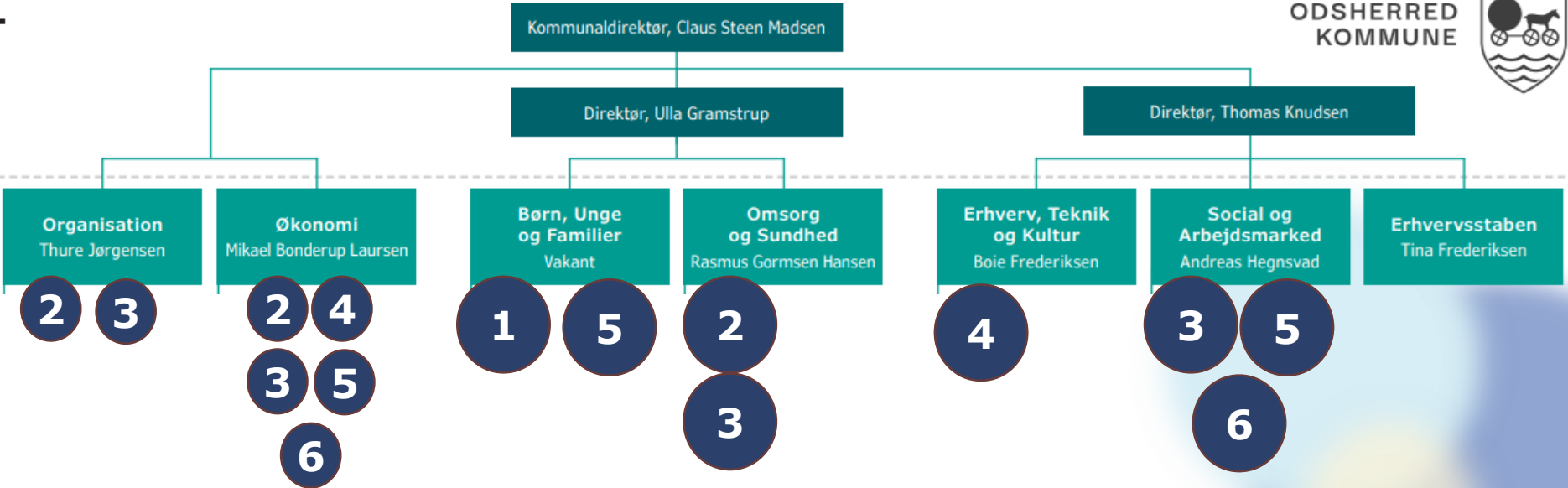
- Jobcentrene nedlægges
- Reduktion på 3 mia. på landsplan
 - Ca. 18 mio. kr. i Odsherred
 - Ekspertgruppen peger på forenklinger for ca. 40 pct.

Arbejdet med reformerne

Organisations- diagram

Opdateret 6. februar 2025

Arne Ullum
Ansvh. chefredaktør

Odsherreds udfordringer og muligheder

Agenda:

- Rammen til og med 2030
- Odsherred set udefra
- Ny udligningsreform
- Krav til ledelsen
- Råderum

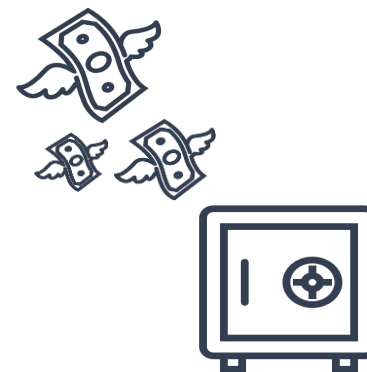
Fem udfordringer for alle kommuner

Borgernes forventninger vokser

Mangel på arbejdskraft

Begrænsede midler til offentlig service

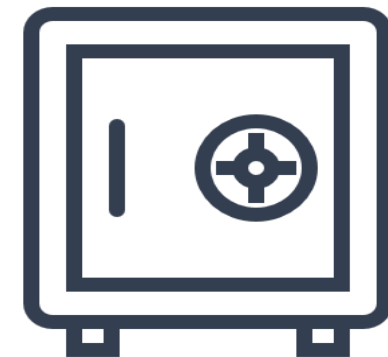
Demografisk udvikling

Handicapbesparelser skal realiseres for at stoppe opdrift

Udfordringen

- Det specialiserede områder stiger med op imod 1,5 mia. om året
- Specialundervisning – 300 til 500 mio.
- Kommunerne skal implementere besparelser fra Tranæs-rapport - bliver forudsætningen for fremtidige økonomiaftaler!

Ydermere...finansieringstilskud og ejendomsskatter

Teknisk justering æder næsten alle 3,2 mia. til mere velfærd

En lang række af landets kommuner skal på trods af regeringens løfter om det modsatte ud i massive sparerunder. Årsagen er, at tekniske justeringer æder næsten alle de 3,2 milliarder kroner i ekstra finansiering, som skulle betale for den ekstra velfærd.

Udgivet: 08/08/2024

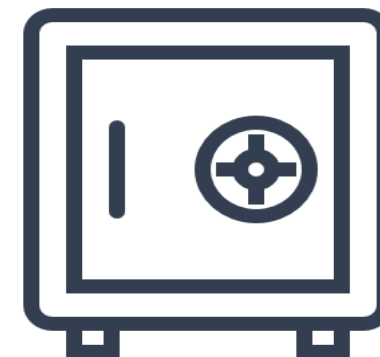
Pia Paarup Krebs

Redaktør

Del artiklen:

Der venter byrådsmedlemmerne i mange af landets kommuner en grim overraskelse, når de om kort tid får de økonomiske rammer for budget 2025. Mens regeringen har lovet, at der med årets økonomiaftale ville blive råd til "markante investeringer i den nære velfærd", så er virkeligheden, at der i mange kommuner stadig skal gennemføres store besparelser på velfærden. I en kommune som Greve skal der eksempelvis spares 30-40 millioner kroner.

Reformstorm

Grøn trepart

Folkeskoleaftale

Sundhedsreform

Beskæftigelsesreform

Ældrereform

Det specialiserede
socialområde

Statsministeren taler med to tunger?

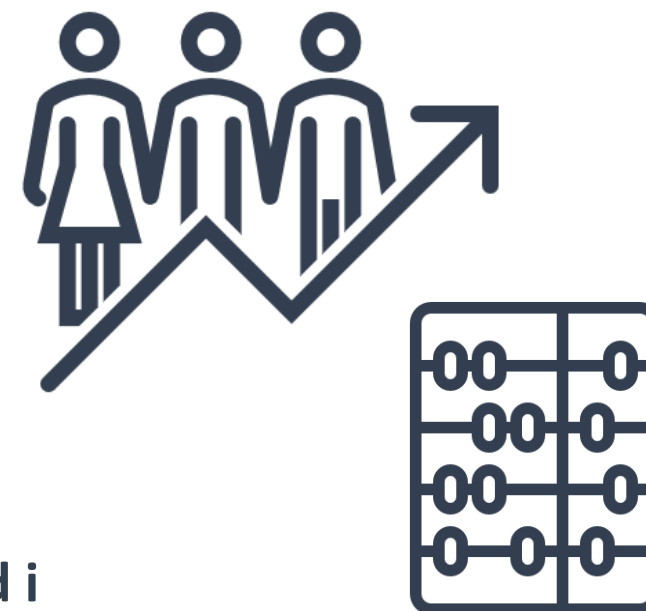
"Det [oprustningen] bliver dyrt, det bliver vi nødt til at sige. Det her bliver dyrt og det bliver også dyrere end de penge, der allerede er afsat"

"Skal vi ikke blive enige med hinanden om, at én rigtig god økonomiaftale ikke er nok, så vi fortsætter det her arbejde?"

Udligningssystemet øger forskellen mellem rige og fattige kommuner

- Stigende forskelle i indtægter udlignes kun med 75-95 procent
- Ældre og delvist børn underkompenseres (højere andel end gennemsnittet giver tab)
- Skæve sociale flyttemønstre
- Tidlig tilbagetrækning
- Sundhedsudgifter stiger meget (ekstremt følsom overfor socioøkonomi)
- Håndholdte særtilskud er delvist udtryk for erkendt svaghed i udgiftsberegningen

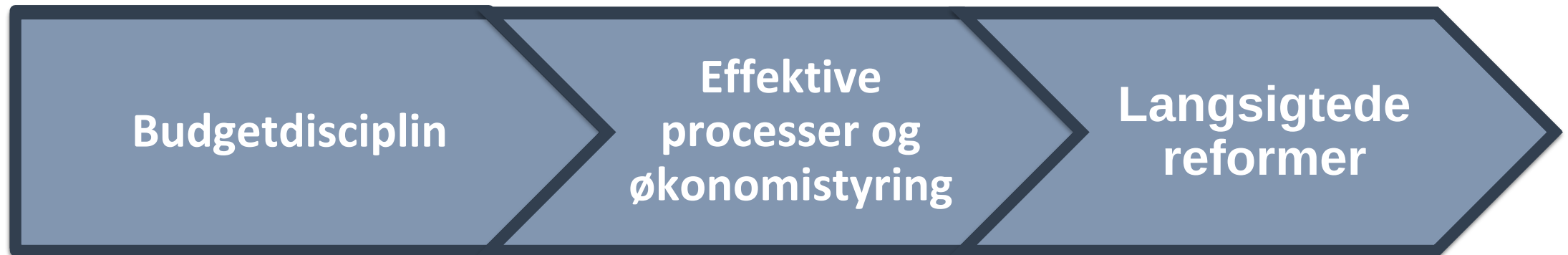

Byrådets centrale opgave

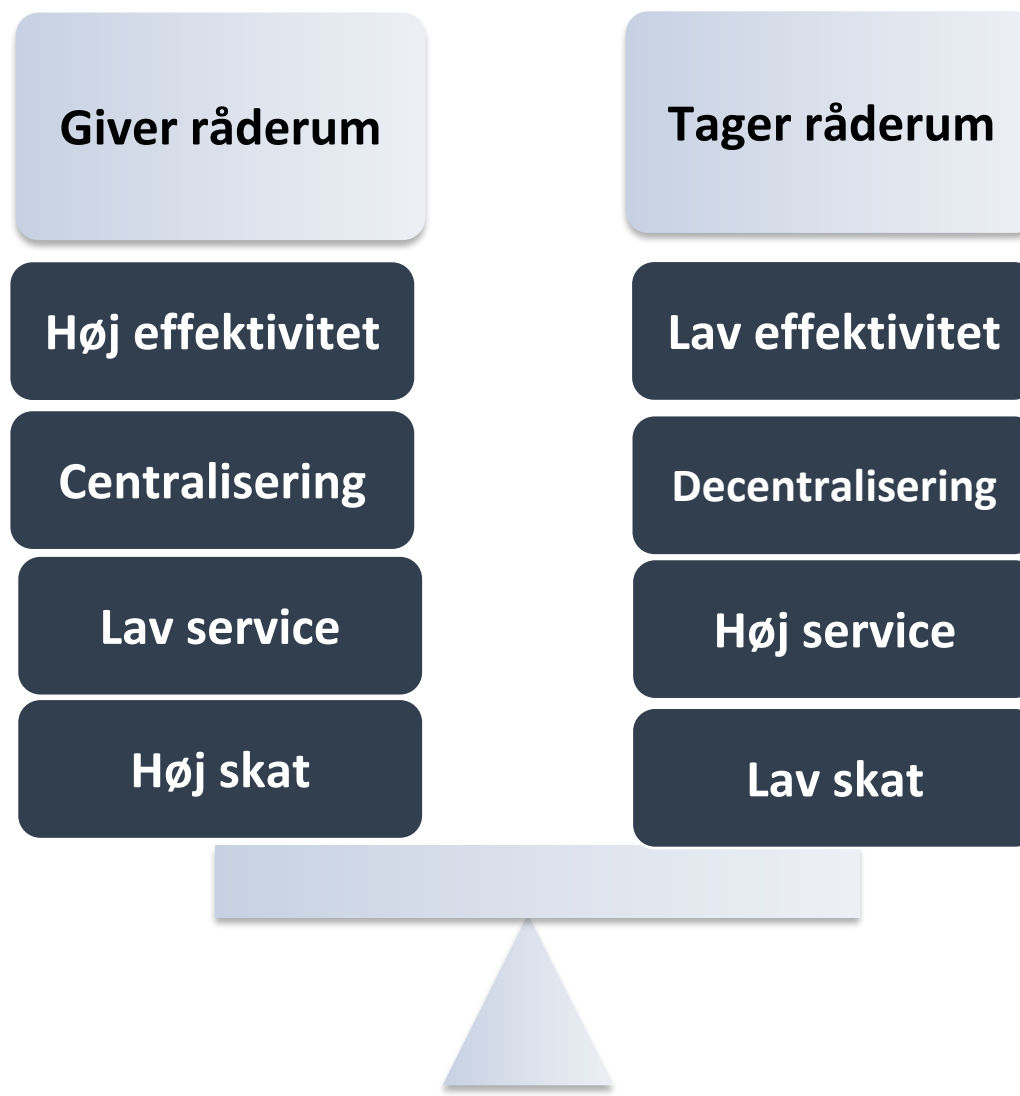
”Byrådet skal sikre borgerne den bedst mulige offentlige service/lav skat set i lyset af lokale prioriteringer.”

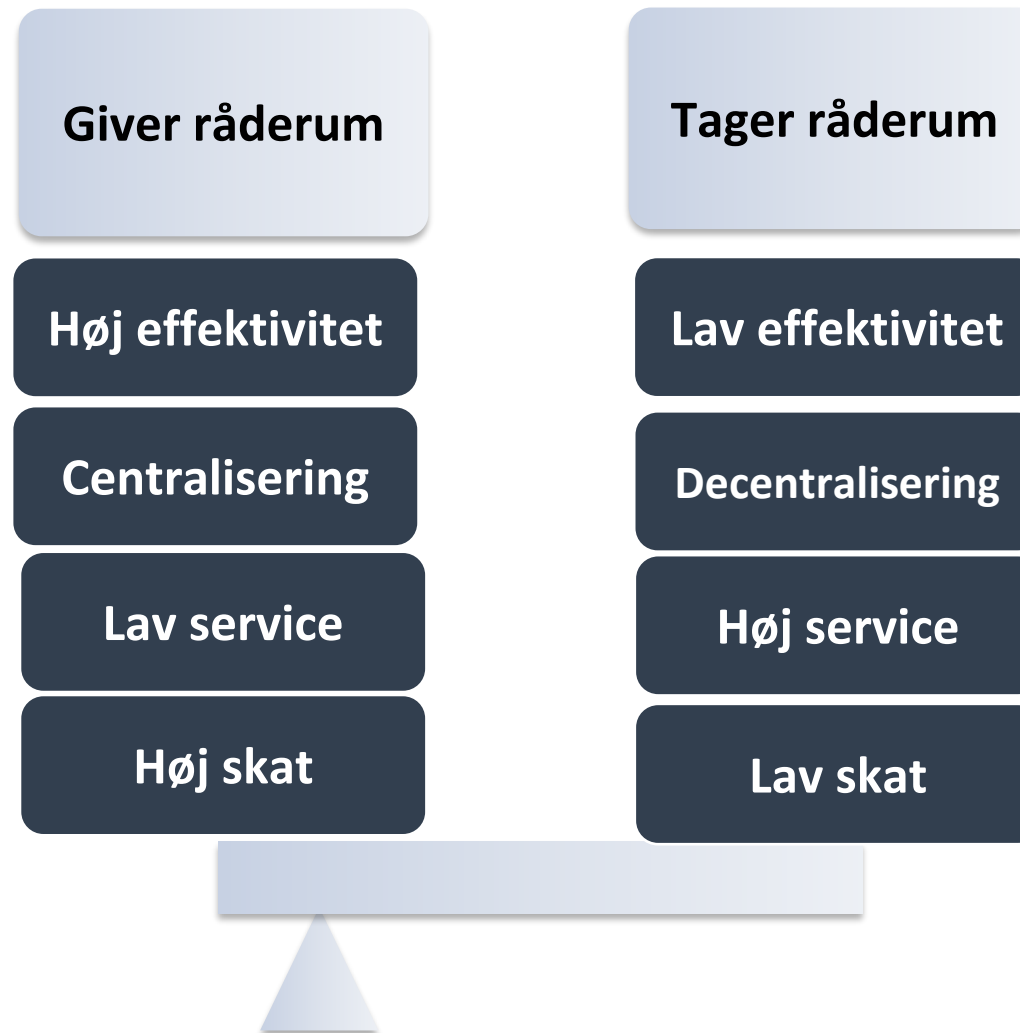
Min karakterskala for byråd

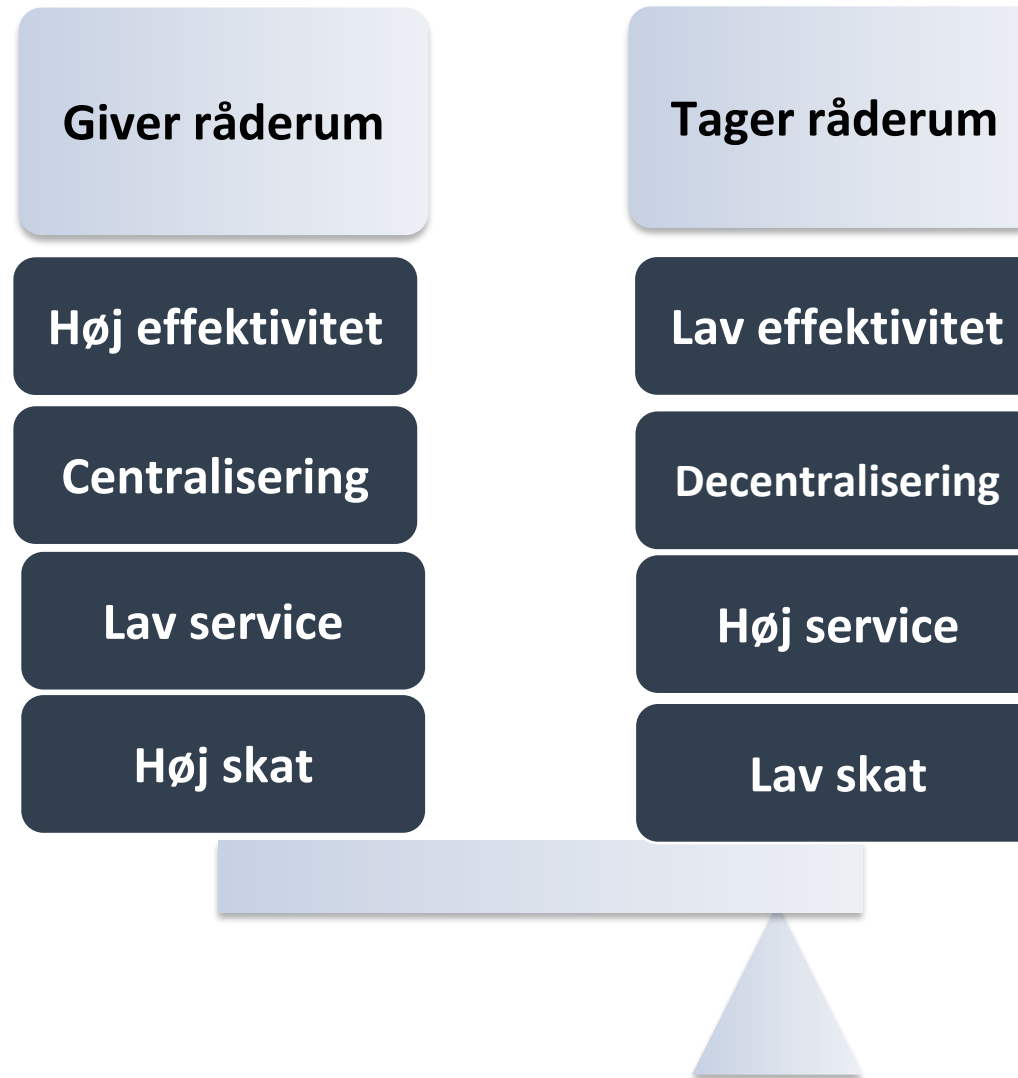
Svære prioriteringer er en del af jobbeskrivelsen

..men det er sværere for fattige kommuner

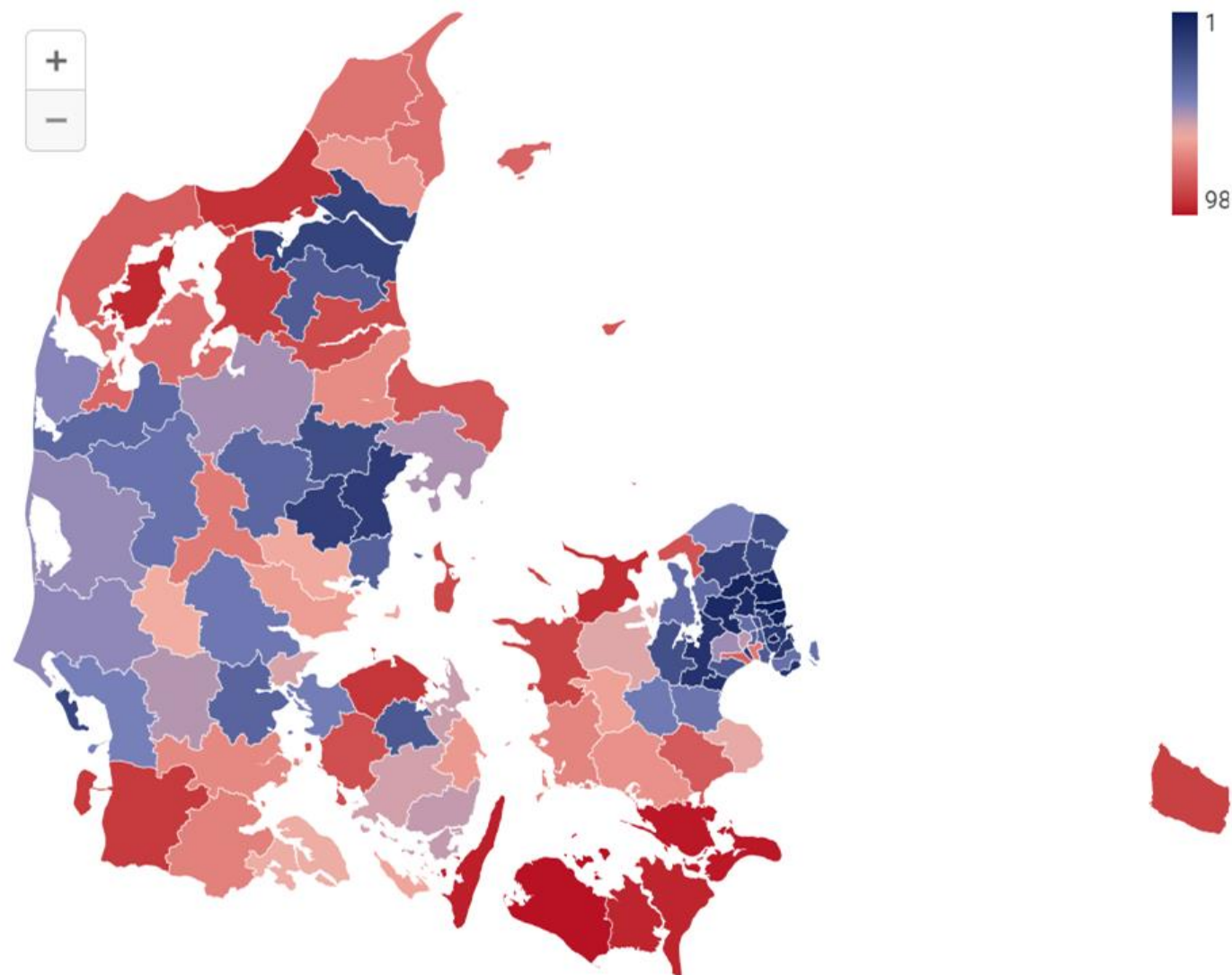

....og lettere for rige kommuner

Er Odsherred Kommune rig eller fattig?

NB-Økonomis balanceindikator

Odsherred Kommune: -32,4

Odsherred Kommune har en balanceindikator på -32,4. Dermed er kommunen placeret som nummer 93 ud af landets 98 kommuner.

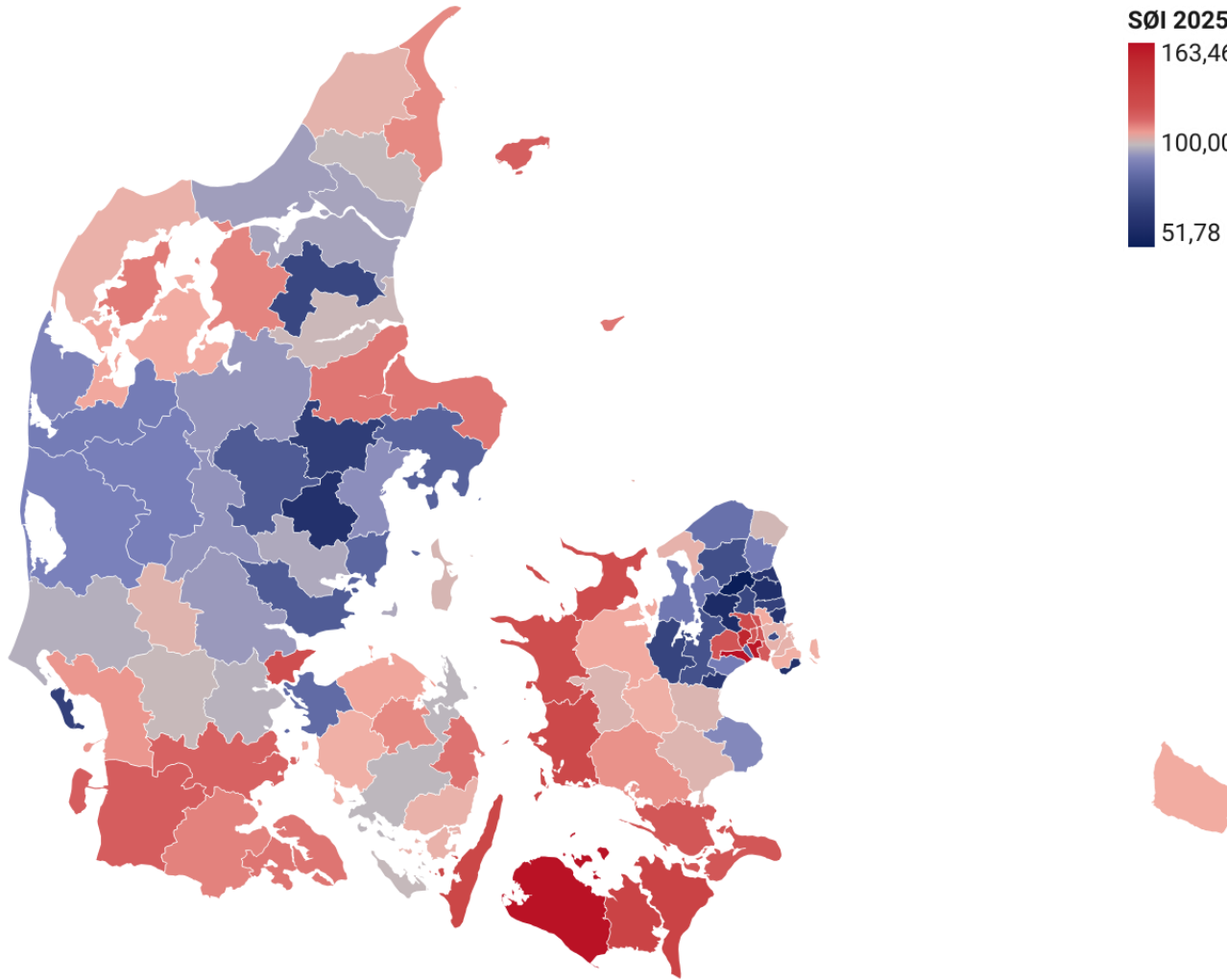
Socioøkonomi

SØI 2025

163,46

100,00

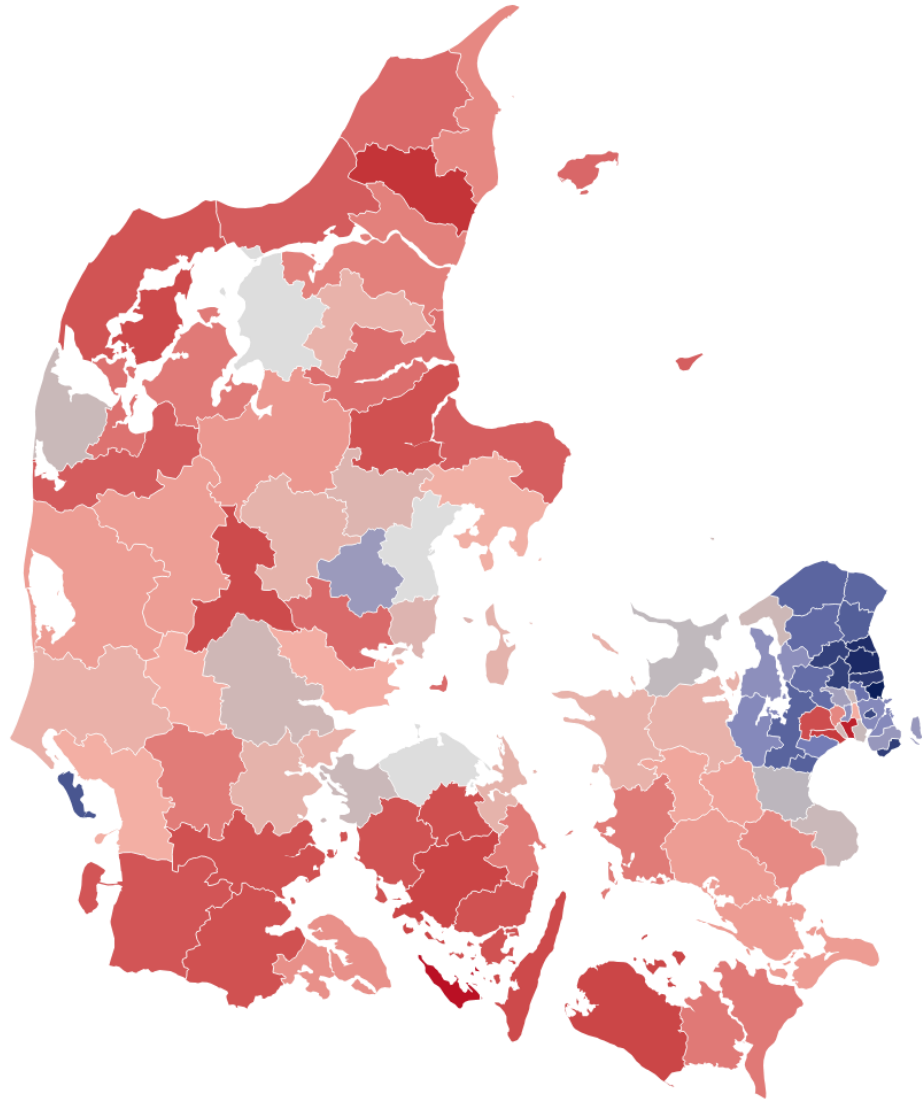
51,78

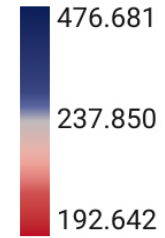
I 2025 er indekset på 125,08.

Det er en udvikling på 0,29 siden udligningsreformen. (+= forøgelse af indekset)

Beskatningsgrundlag

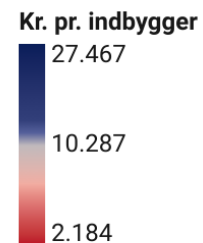
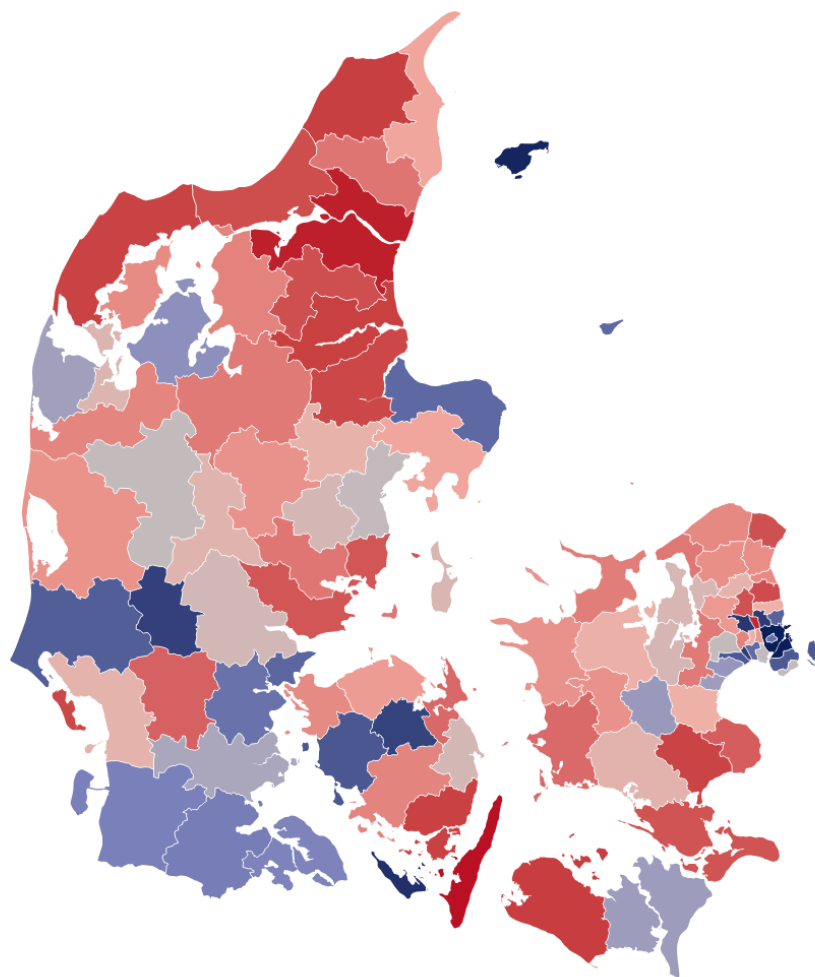

Beskatningsgrundlag 2025

Odsherred Kommune: 238.111

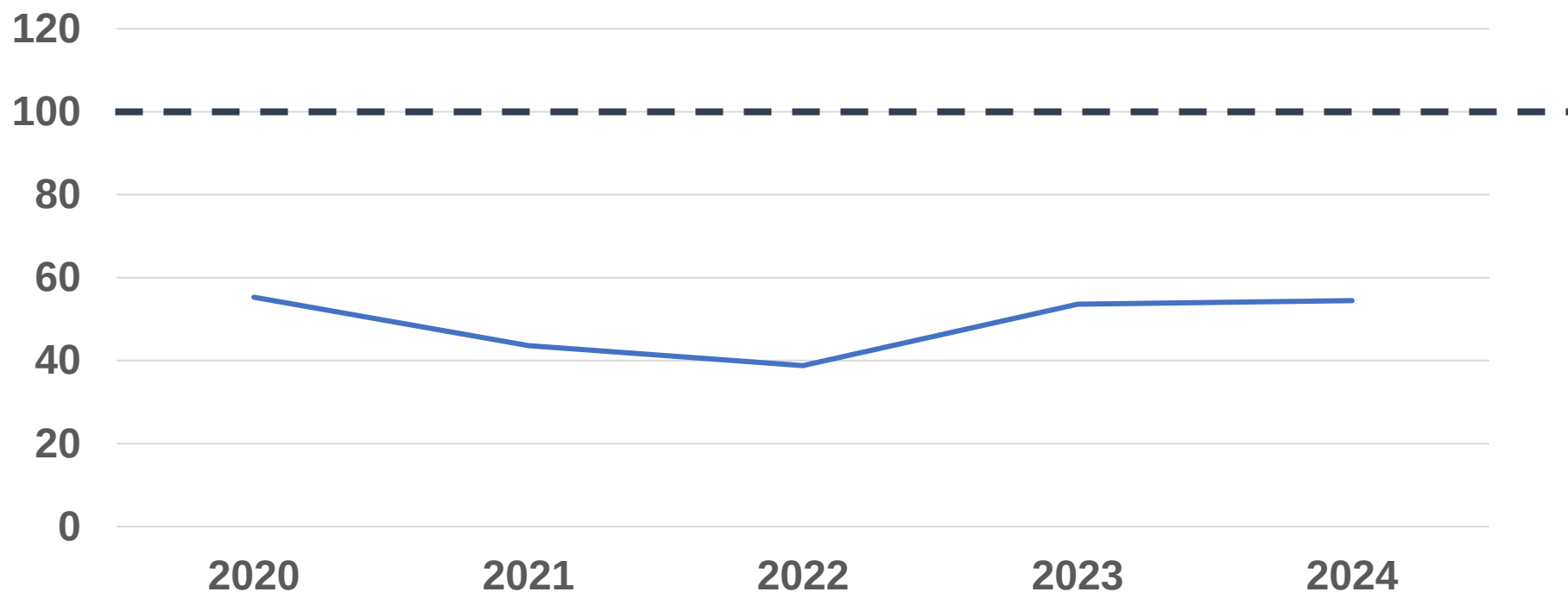
Odsherred set udefra: Likviditet

Odsherred Kommune: 5.850 kr. pr. indbygger

Likviditet fortsat:

Odsherred Kommunes likviditet som pct. af landsgennemsnittet

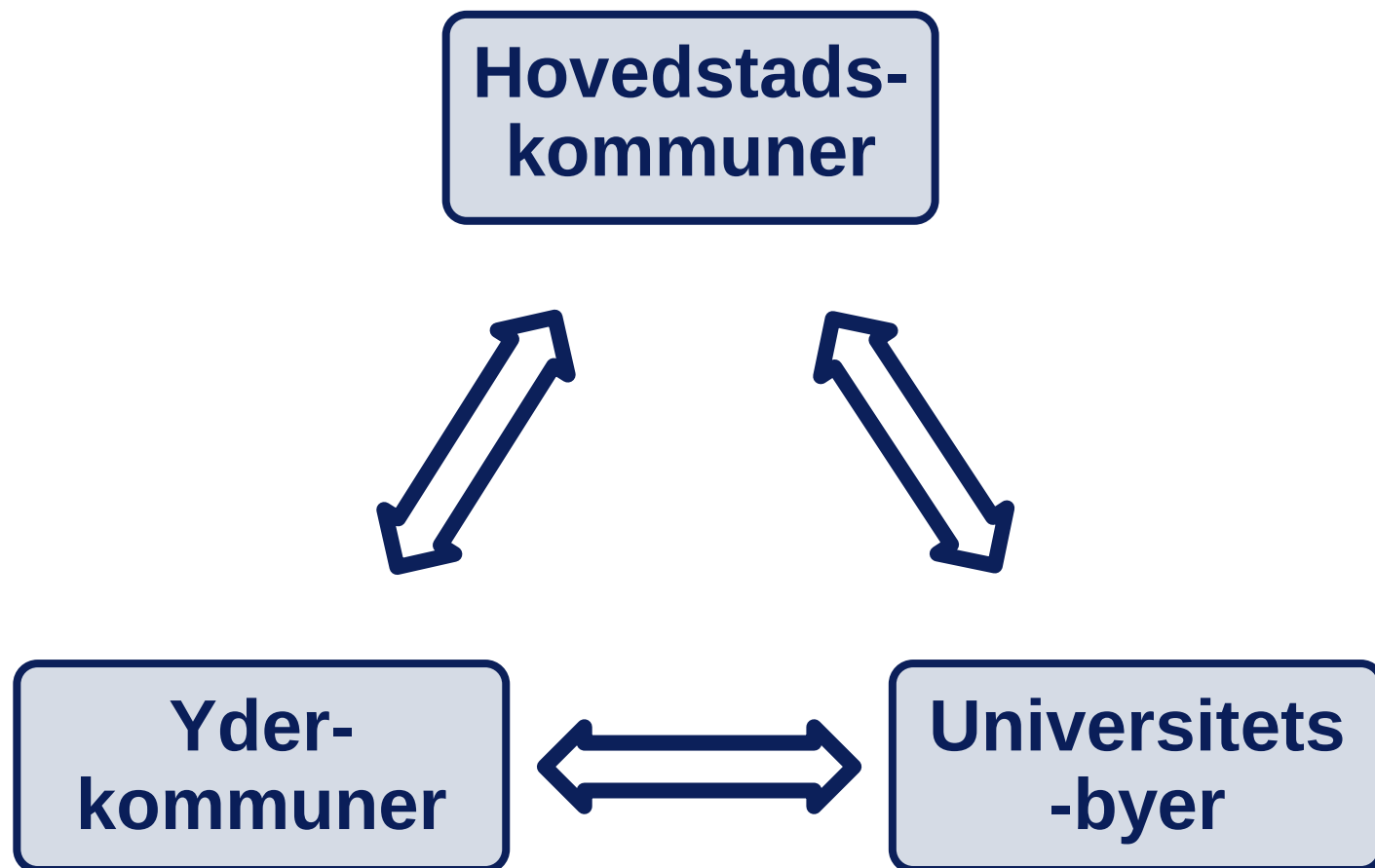
Styrk og pas på jeres kasse!

- **Driftsudgifter er varige**
 - de skal også finansieres efter kassen er tom
- **Nye virkelighed kræver likviditet på minimum 5.000 for at beskytte kommunen mod panikbesparelser**
- **2027 bliver stort lotteri pga. efterregulering af ejendomsskat og selvbudgettering 2025**

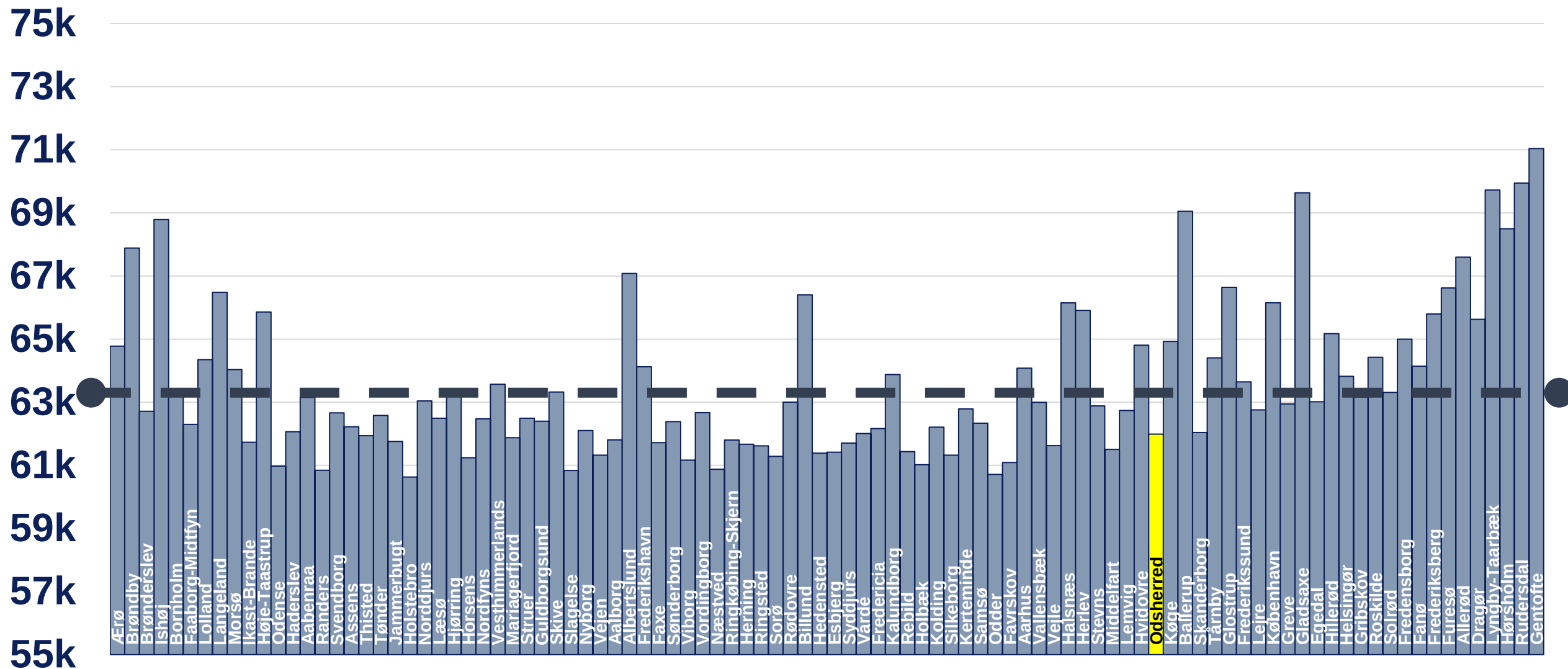
Farezonen ved ny udligningsreform?

Odsherred kan få gevinst af udligningsreform

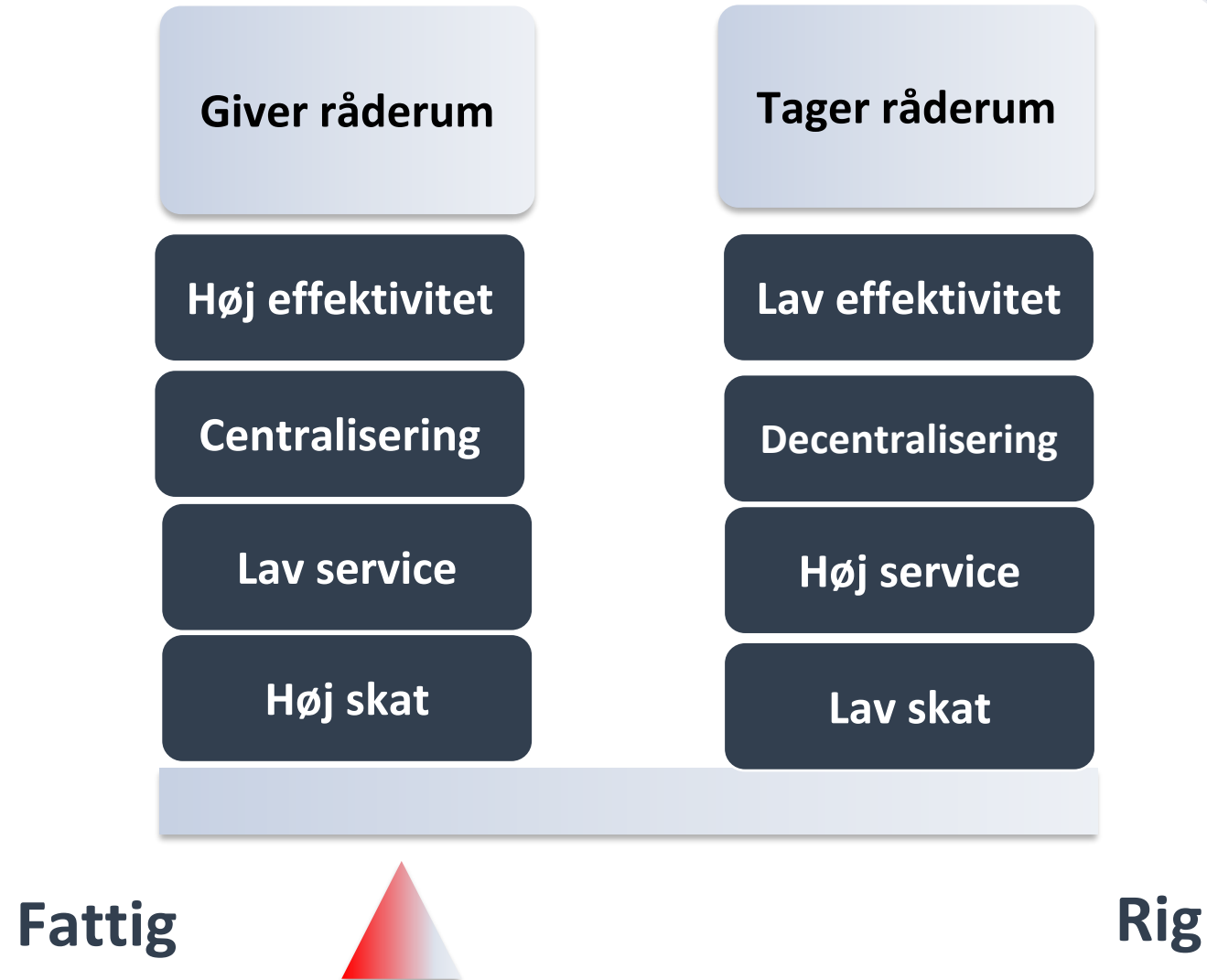
- Særtilskud til den fattigste halvdel af hovedstadskommunerne
- Selskabsskatter
- Udgiftsbehovsopgørelsen

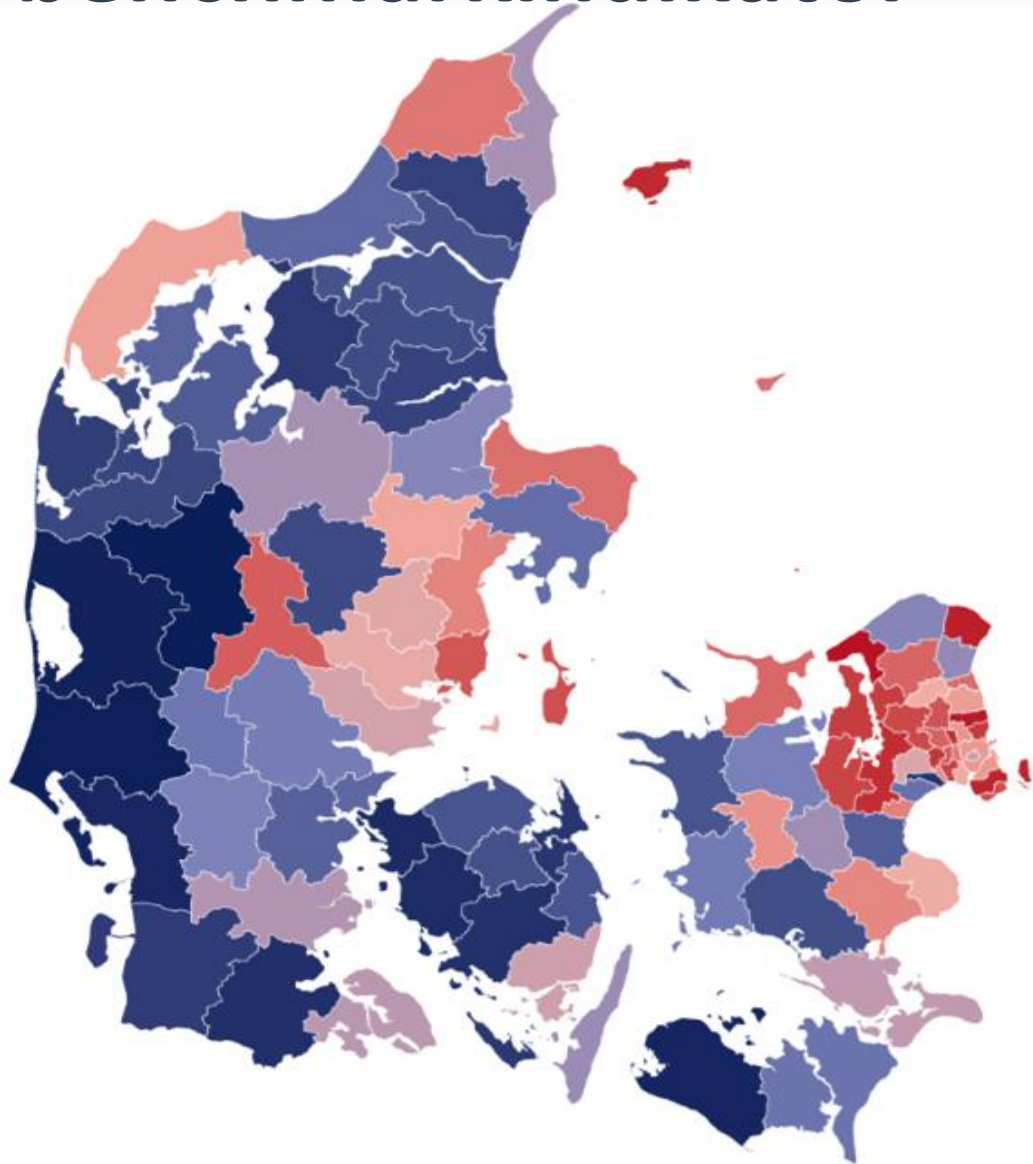
Finansiering efter skatteudligning, erhvervsskatter og dvs. tilskud

Sådan ser vægten ud for Odsherred

Effektivitet: NB-Økonomis benchmarkindikator

Rangering i alt

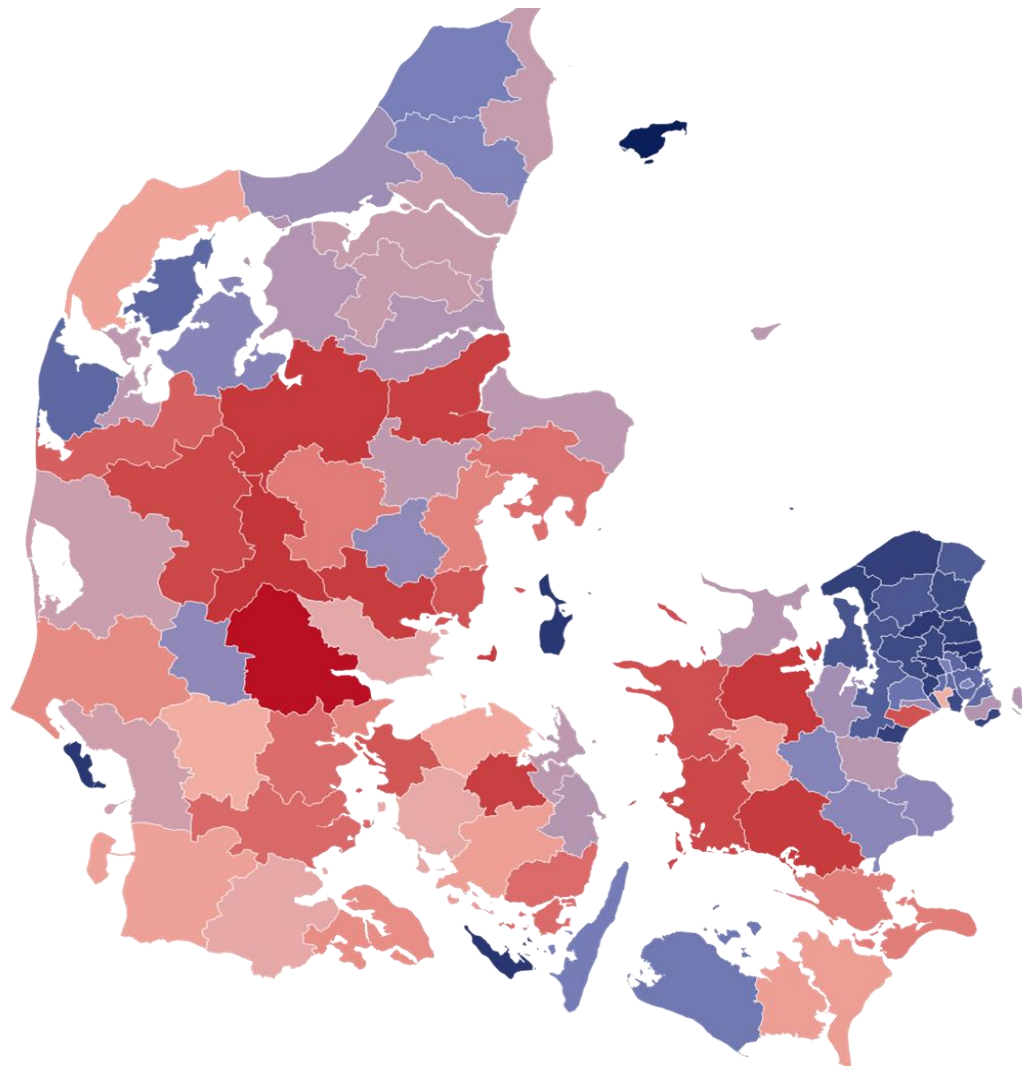

Odsherred Kommune: 77. pladsen

På tværs af de seneste 16 benchmarks har Odsherred Kommune fået en gennemsnitlig rangering på 55,9. Det giver kommunen en samlet placering som nummer 77 på NB-Økonomis Benchmarkingindeks.

Odsherred set udefra: Service

Serviceindeks (Gennemsnit af de fire metoder)

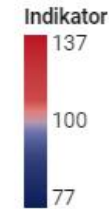
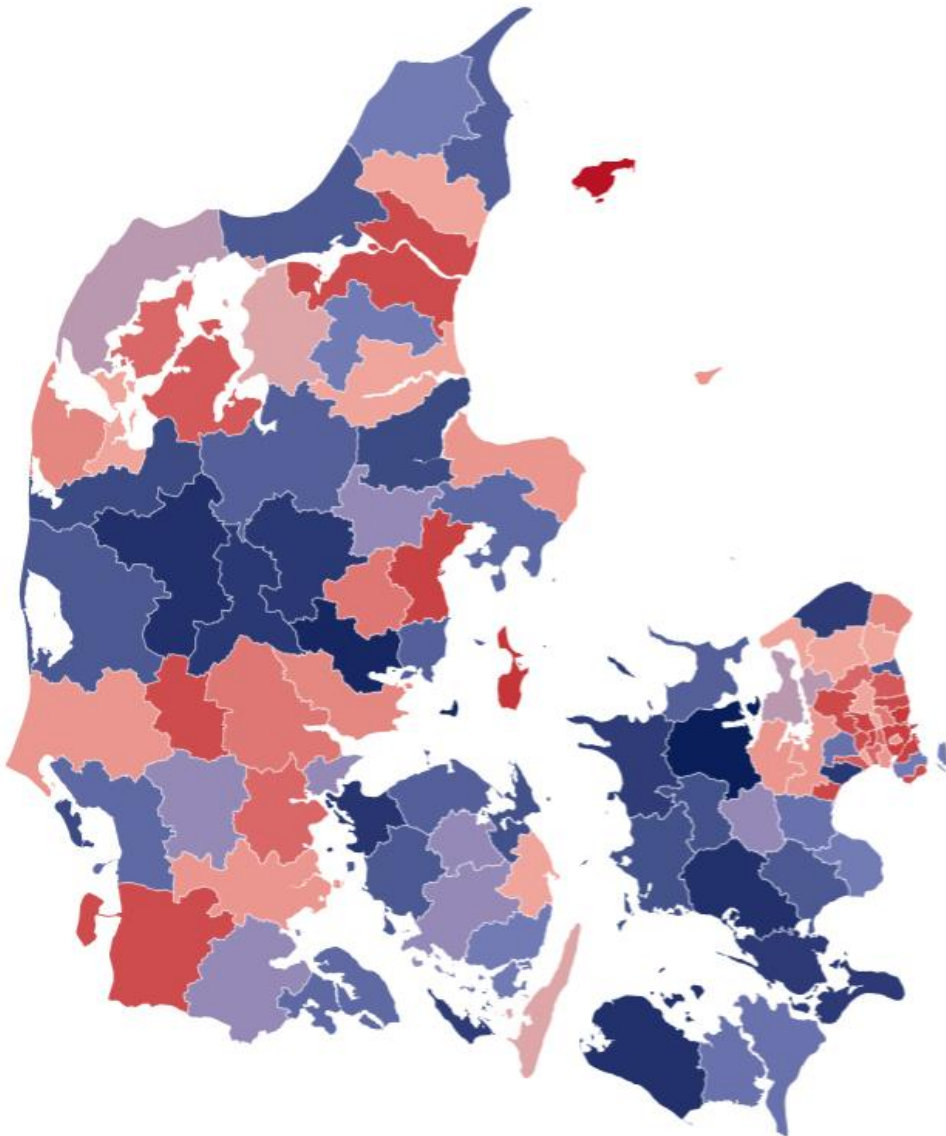
**Odsherred Kommune: Indeks
100,1**

I 2024 har Odsherred Kommune budgetteret med serviceudgifter for 1.824.717 t.kr.

Gennemsnittet af de fire opgørelsesmetoder viser, at Odsherred Kommune har et serviceudgiftsbehov på 1.823.833 t.kr.

NB:
Yderkommuner kan være misvisende pga. fejl i opgørelse af udgiftsbehov

Odsherred: Administration

Odsherred Kommune Indeks = 95

I Odsherred Kommune er benchmarkingindikatoren opgjort til 95. Hvis indikatoren ligger over 100, er udgifterne højere end forventet efter korrektion for rammevilkår. Hvis indikatoren ligger under 100, er udgifterne lavere.

Hvor ligger Odsherred Kommune i ledelseskvalitet

Partierne bag budget 2025 har prioriteret at tilvejebringe mere robuste budgetter på de områder, hvor der gennem de seneste år har været alvorlige udfordringer med at overholde budgettet på det vedtagne serviceniveau. Aftalen bygger på de helt centrale og nødvendige beslutninger om både midlertidige og varige reduktioner, som blev vedtaget i 2024 på baggrund af en stor ubalance i regnskab 2023. Med de justerede budgetter er partierne bag aftalen enige om, at budgettet for 2025 skal holdes. Udvalgenes mulighed for at følge aktivitetstallene på de hidtil udfordrede områder skal styrkes, og nødvendige korrektioner gennem året er udvalgenes ansvar. Mere om budgetopfølgning længere nede i aftalen.

Budgettet og aftalen er indgået i skyggen af det kuldsejlede varmeprojekt i Odsherred Forsyning i den sydlige del af kommunen. Vi kender endnu ikke de fulde økonomiske konsekvenser for Odsherred Kommune, men det står dog helt klart, at vi på grund af vores garantistillelse – uanset om det bliver på grundlag af en aftale om en samlet løsning eller en konkurs – skal overtage en betydelig gæld. Det tager vi højde for i budgettet for 2025 ved at afsætte 20 mio. kr. til afdrag og renter på lån overtaget som følge af garanti ydet på lån til Odsherred Varme.

Hvor ligger Odsherred Kommune i ledelseskvalitet

Etårige sparekataloger slider velfærden ned

Uden langsigtede reformer:

- Starter I ved de forslag I kasserede sidste år

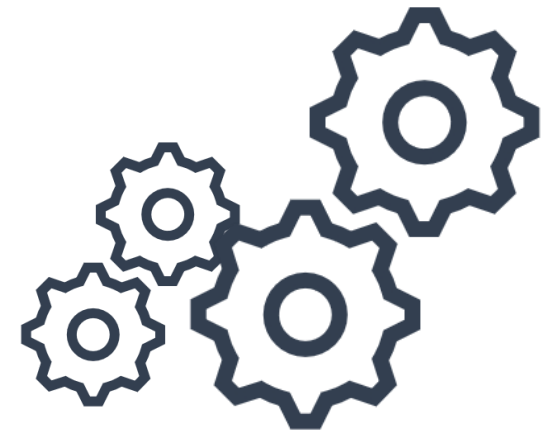
Uden nye reformer, så
starter I her næste år

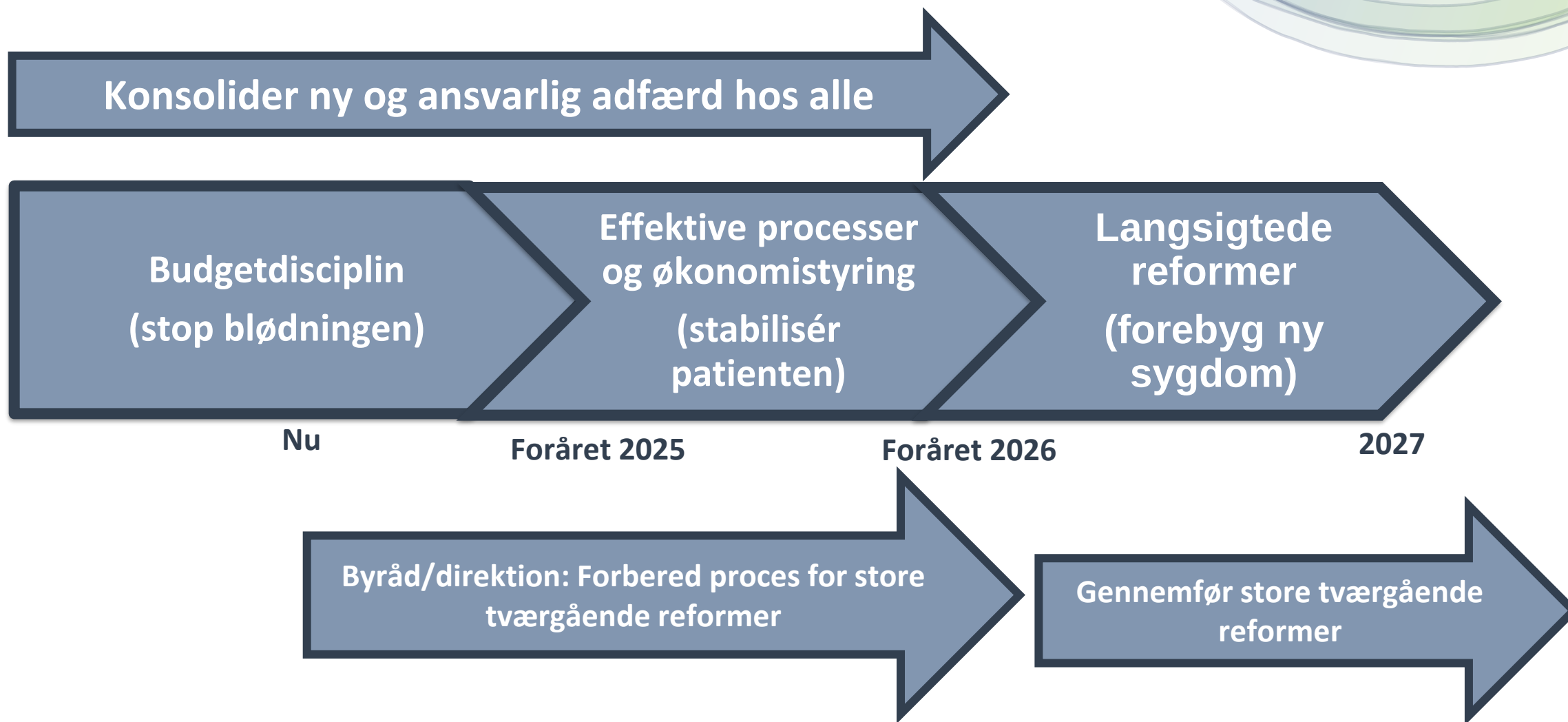
<u>R42 - Egenbetaling af varelevering</u>	350.000 kr	 2024
<u>R43 - Kugledyner</u>	100.000 kr	 2024
<u>R44 - Dagcenterkørsel</u>	3.000.000 kr	 2024
R45 - Reduktion i antallet af optag af elever på SOSU-området	2.000.000 kr	 2024
R46 - Reduktion af aktivitetstilbud og ensomhedskonsulenter	2.000.000 kr	 2024
<u>R47 - Telesår og forebyggelse af tryksår</u>	50.000 kr	 2025

Stigende forskel i kvalitet af ledelse giver store serviceforskelle

- Ledelseskvaliteten vil afgøre, hvor meget service/lav skat borgerne i de enkelte kommuner kan få
- Altid være forskelle mellem rige og fattige kommuner – men borgerne sammenligner jer primært med nabokommuner, der ligner jer

Sådan løfter i ledelseskvaliteten

Ideelt:

**Få to-tre store reformer ind i
konstitueringsaftalen efter KV-25**

Eksempler på store reformer

- Indkøbspolitik – der bliver overholdt af alle
- Optimering af distrikter for skoler, daginstitutioner og ældrepleje
- Arealoptimering af kommune bygninger (administration, kulturhuse, idrætshaller osv.)
- Digitalisering af arbejdsgange
- Mere effektiv organisering (væk med rockwool-lag, lad institutionslederne lede)
- Effektiv implementering af folkeskole-, ældre- og handicapreform

Jeres skolestruktur er under massivt pres

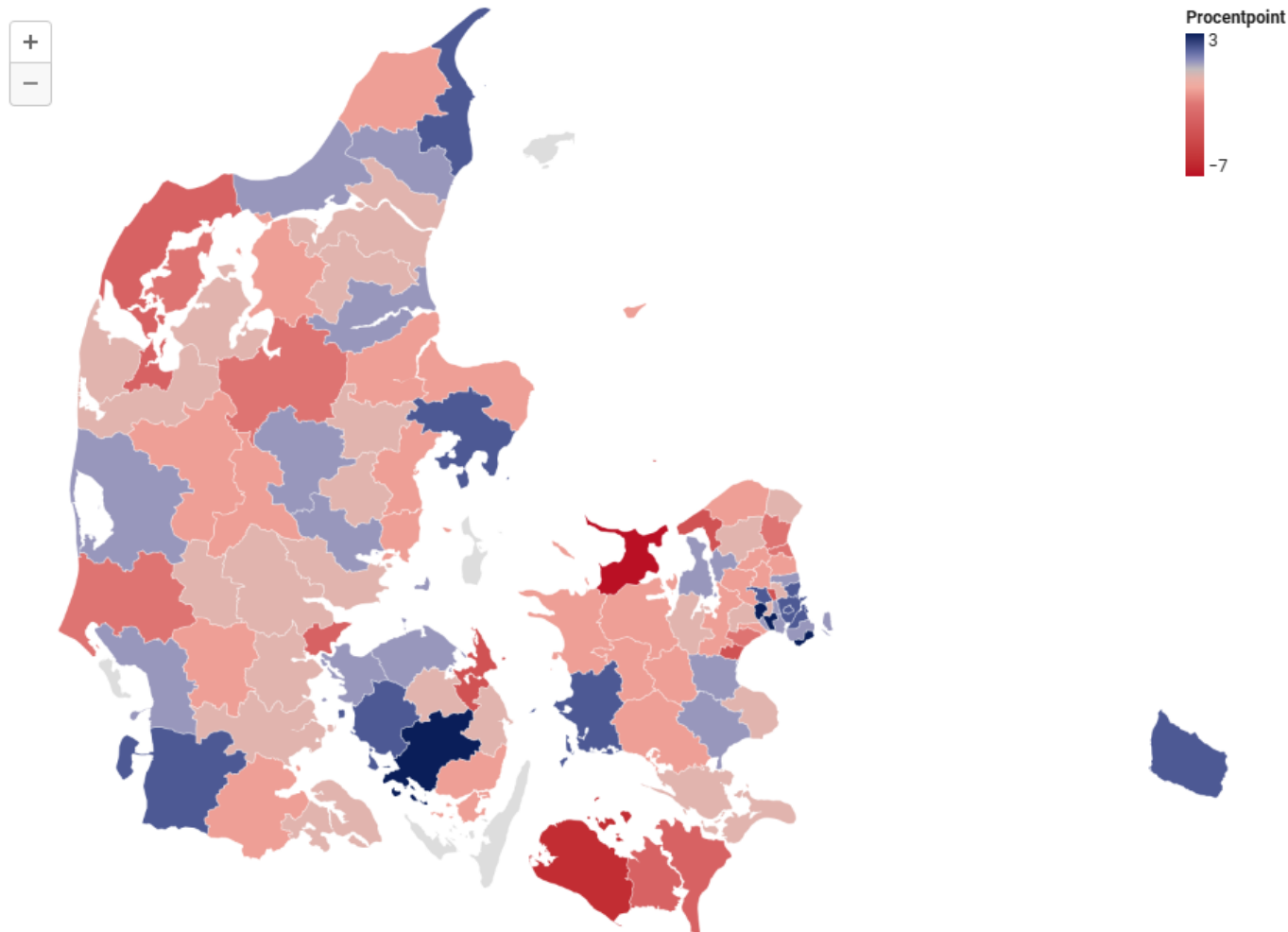
Skole	0. klasse	1. klasse	2. klasse	3. klasse	4. klasse	5. klasse	6. klasse	7. klasse	8. klasse	9. klasse	I alt
Hørve skole	7	8	14	9	13	8	9	Ingen udskoling			68
Fårevejle skole	15	19	14	19	23	16	11	39	40	32	228
Asnæs skole	42	29	49	34	31	42	46	32	45	33	383
Odden skole	7	7	5	3	9	3	3	Ingen udskoling			37
Egebjerg skole	13	22	14	4	14	7	9	Ingen udskoling			83
Nykøbing skole	21	25	25	28	17	30	23	40	56	46	315
Vig skole	39	26	47	33	46	33	35	45	29	44	377
Højby skole	22	20	27	29	23	22	35	26	54	51	309
I alt	169	154	193	157	178	161	176	182	224	206	1.800

Driver i folkeskolen effektivt nok?

– giver I børnene en ordentlig start?

Beståede vs. forventede beståede:

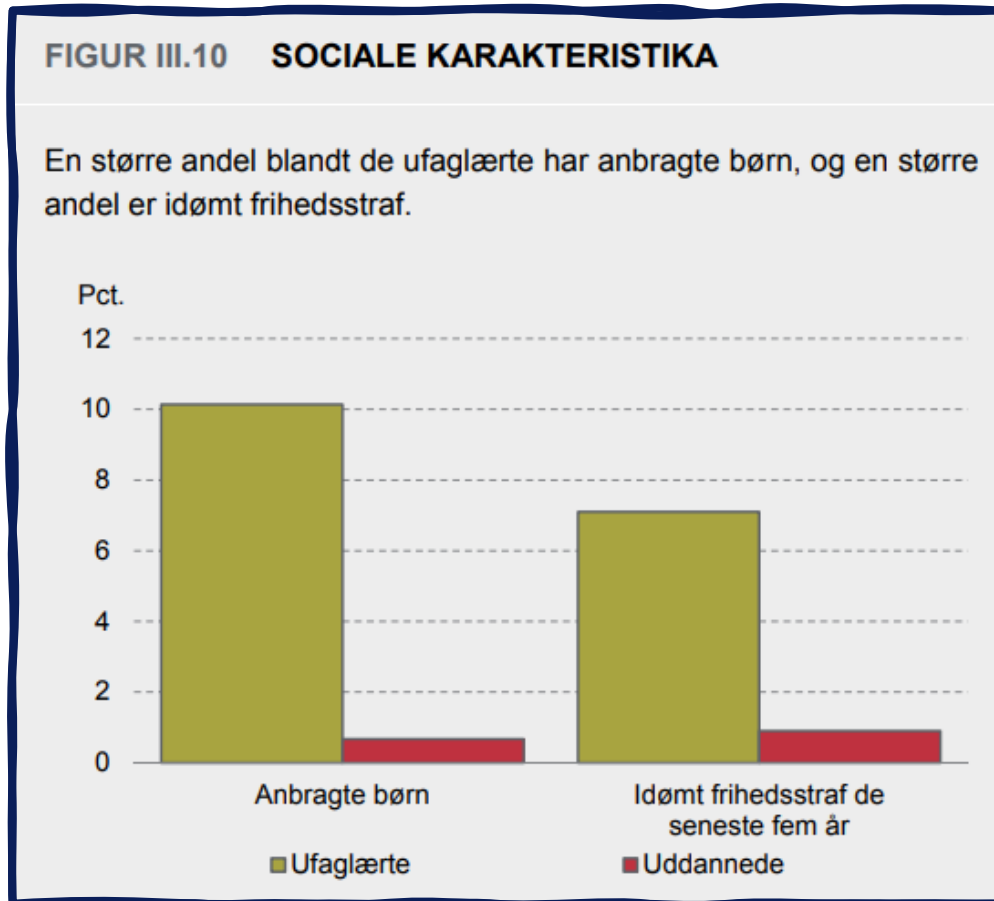

**Odsherred Kommune: -7
procentpoint**

Odsherred Kommune har en
beståelsesløfteevne på -7 procentpoint.

72% af folkeskoleeleverne bestod
afgangseksamen.

Vismændene påpegede i 2018 vigtigheden af uddannelse:

”Ufaglærte adskiller sig også fra uddannede på flere sociale karakteristika. Eksempelvis er der blandt ufaglærte en større andel med anbragte børn, og der er en større andel straffede”

2027 kan blive kaosår:

- Fareelementer frem mod 2027:
 - Efterregulering af grundskyld
 - Selvbudgettering
 - Akkumulerede skattesanktioner
 - Akkumulerede skævheder i udligningssystemet

Mit bud på processen:

- Forvaltning og byråd laver i fællesskab langsigtede planer (3-4 år frem i tiden)
- Store tværgående reformer
- Hvert enkelt direktørområde udarbejder langsigtede strategiplaner – som også indeholder prioriteringer og effektiviseringer

Mine fem bedste råd:

- Politikerne holder fingrene fra daglig drift
- Byråd skal have fokus på de store og langsigtede linjer
- Direktion skal fokusere på det strategiske og overlade driften til lederne
- Både Byråd og direktion skal accepterer, at der sker fejl
- Gør op med selvtilstrækkeligheden – Se nysgerrigt på andre!

To store barrierer:

- **Byråd: Gammeldags sognerådspolitik, udvalgsegoisme eller kortsigtet tankegang**
- **Administration: Silotænkning blandt topledere**

I nysgerrighedens ånd:

- Flerårigt budget i Varde
- Budgetstrategien i Næstved – måske den klareste formulerede jeg har set!
- Ledelsesfilosofien i Vejle
- Kig på de frisatte kommuner – massere af inspiration
- Viborgs oprydning i unødvendige strategier og politikker

Og der er mange flere

Gør op med selvtilstrækkeligheden – Se nysgerrigt på andre!

Spørgsmål om ungdomsboliger og ungdomskort

Thomas Nicolaisen, Radikale Venstre har stillet følgende spørgsmål:

Ungdomsboliger

1) Hvor mange ungdomsboliger og studieboliger har vi i Odsherred pt. delt op i byer.

Jfr. Landsbyggefondens database over almene ungdomsboliger beliggende i Odsherred, så er der 30 boliger fordelt på 6 afdelinger. 11 af boligerne ligger i Nykøbing, 6 i Asnæs, 5 i Fårevejle, 4 i Vig og 4 i Højby.

Videre er der 20 ungdomsboliger i Asnæs i Den selvejende institution Ungdomsboligforeningen.

Vi har ikke et overblik over evt. private boliger.

2) Hvor stort antal af ovenstående er planlagt til opførelse fremadrettet

Der er ikke planlagt yderligere almene ungdomsboliger, men i sag i Byrådet om godkendelse af Skema A for almene familieboliger på Ølstenshøje v/Åsevangsvej, Asnæs fremgår, at ca halvdelen af boligerne vil blive søgt indrettet, så de vil kunne anvendes som deleboliger af uddannelsessøgende.

3) Hvilke muligheder har kommunen for at opfører ungdomsboliger og studieboliger skal det være via boligselskaber eller private eller kan kommunen selv står for det og udleje

Kommunen kan give tilsagn til almene boligorganisationer til opførelse af almene ungdomsboliger.

4) Hvilken minimumspris kan man udleje til og kan kommune give støtte (standart ung bolig)

For så vidt angår husleje i almene boliger fastsættes husleje på baggrund af de faktiske omkostninger.

5) Kan kommune give ekstraordinært støtte til unge mellem 16 og 21 år til bolig

Der kan ydes støtte kan jfr. betingelserne i lov om boligstøtte og videre kan almene boligorganisationer under visse betingelser søge om at få ungdomsboligbidrag, der er en særlig statslig støtte til ungdomsboliger.

Ungdomsboligbidrag og boligstøtte er to forskellige typer økonomisk hjælp til lejere, især studerende. Ungdomsboligbidrag administreres af Udbetaling Danmark og er en statsstøtte, der gives til almene ungdomsboliger for at sænke huslejen for de studerende, der bor der. Boligstøtte er en generel form for hjælp til lejere, der har brug for økonomisk hjælp til at betale deres husleje, og den beregnes ud fra husstandens indkomst, formue, antal beboere, husleje og boligens størrelse

6) Ligger i inde med oplysninger om behovet for ungdomsboliger og studie boliger og om der pt er ventelister og

7) Hvilke byer er mest eftertragtet ift. ungdomsboliger og studieboliger?

Vi er ikke bekendt med det samlede behov, i hvilke byer og evt. ventelister. I den forbindelse skal man være opmærksom på, at der også kan være et privat marked (f.eks. værelsesudlejning, delelejigheder m.v.).

Ungdomskort

1) Hvad vil det koster at give børn og unge op til 20 år gratis bus og tog kort til kørsel i Odsherred

2) Hvad vil det koste at dele ovenstående op dvs hvad er prisen for gratis bus og tog kort for børn 0 til 16 år og unge 17 til 20 år

Der er følgende betragtninger til aldersgruppen i forhold til besvarelsen af spørgsmålet:

- Børn i alderen 1-11 år rejser gratis med deres forældre.
- Den lokale ordning dækker børn/unge i folkeskolen.
- Efter folkeskolen kan de unge mellem 16-19 få et ungdomskort gennem Uddannelses- og Forskningsstyrelsen. Kommunen har ikke hjemmel til at refundere denne udgift.

Besvarelsen tager derfor afsæt i aldersgruppen 12-15-årige, og hvad det årligt vil koste at give alle børn i denne aldersgruppe et skolekort.

I aldersgruppen er der ifølge befolkningsprognosen for 2026 i alt 1.150 børn i aldersgruppen 12-15 år, hvilket giver en årlig udgift på ca. 4.175 kr. pr. skolekort for 4 zoner (svarende til afstanden mellem Nykøbing og Hørve). I alt en årlig udgift på 4,8 mio.kr. jf.

<https://dinoffentligetransport.dk/find-billetter/erhverv/skolekort/priser>

Et skolekort er gældende i tidsrummet 04-19 på hverdage og gældende ikke i weekender, skoleferier og på helligdage.

Administration udarbejder udvidelsesforslag til budget 2026, der vil indgå i budgetmappen.

3) Vil i oplyse nuværende gældende ordninger omkring ungdomskort og nuværende udgifter

Ungdomskort bevilliges v. Uddannelses- og Forskningsstyrelsen til en godkendt uddannelse eller til unge mellem 16-19 år. Den unge søger selv, og der er egenbetaling.

Er du SU berettiget, kan kommunen ikke yde støtte.

Støtte vil i øvrigt altid være ud fra en konkret økonomisk vurdering og gives som en enkelte ydelse efter ansøgning.

4) Hvor mange benytter sig af den politisk beslutning vi tog i forrige perioden omkring gratis transport i overbygningen og hvad er udgifter hertil

Det er ikke muligt at opgøre, hvor mange elever der benytter sig af den politiske beslutning og dermed heller ikke udgiften hertil.

Budget spørgsmål fra Radikale Venstre

Sagsfremstilling

Budget spørgsmål fra Thomas Nicolaisen, Radikale Venstre

- 1) Kan du oplyse hvad det vil koste at hæve normeringerne på plejecentrene i Odsherred med 0,1
- 2) Kan du oplyse om der findes en aktivitets pulje på hvert plejecenter til sociale arrangementer for borgere og beboere.
- 3) Hvis der gør hvad har hvert enkelt plejecenter så i den pulje?
- 4) Hvis svaret er at det tages ud af den daglige drift kan i så oplyse hvad der i kr er brugt det sidste pr pr plejecenter

Administrations besvarelse:

Ad.1

Omkostningen til en øget normering vil afhænge af, hvilke faggrupper, der opnormeres med, men baseret på en gennemsnitlige årsløn på plejecentrene (2025-tal) vil en øget normering på de ordinære pladser på kommunens 6 plejecentre koste 12,6 mio.kr. Inkluderer demenspladser og aflastningspladser, udgør omkostningen knap 14 mio.kr.

Ad.2

Der opereres ikke med en decideret aktivitetspulje, men der er, på alle plejecentre, afsat lønmidler, svarende til ca. 17 timer pr. uge til medarbejdere, der varetager opgaver ifm. aktivitetsindsatsen. Dette udgør et budget på knap 1,5 mio.kr.

Dertil er der i budgettet afsat driftsmidler til aktivitetsindsatser på i alt 225 t. kr.

Ad.3

Budgetmidler til aktivitetsindsatser på plejecentrene udgør, som beskrevet ovenfor, i alt 1,7 mio.kr. Dette svarer pr. plejecenter til gennemsnitlig 245.500 kr. til lønmidler og 37.500 kr. til driftsmidler

Ad.4

Udgifter til aktiviteter finansieres af de afsatte budgetter på området. I 2024 var der et budget på 228 t. kr. og der blev anvendt 166 t. kr., hvilket svarer til knap 73% af det afsatte budget. Dog kan nogle aktivitetsomkostninger være afholdt på den almindelige daglige drift - f.eks. madindkøb og lignende.

Lønbudgettet, der fordeler sig på flere medarbejdere, blev anvendt fuldt ud.